

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVIII.

CHICAGO, 15. ZÁŘÍ 1906.

Číslo 9

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Přítel náš lékař, nyní v Shanghai v Číně usedlý, píše nám jak se tam pracuje misionáři americkými a doktory. Lid čínský se nejprve léčí v tělesných jeho chorobách a do mysle se mu švtěpuje "křest'anství" zároveň. Spůsobem tím získá se a obrátí na "víru" mnoho Číňanů a ještě více se jich dovede rodu svému odlouditi do semenišť a jiných amerických ústavů misionářských, tam nadělají z nich lidiček věřících a nástrojů církve, lidiček, již proti svým vlastním doma pracují a poznenáhlu se "civilizujíce" hotoví se i k odboji. A pak že to "křest'anství" není vychytralé, když slibuje si od takového práce "šlechetné" i po případě krveprolití pohanů, jen když ve jménu kříže získá Američan a misionář, křest'an.

Velice chybuji ty sbory, které majíce placeného evičitele, tohoto obtěžují všemožnými jinými povinnostmi a výbory. Obvyčejně se řekne, že "bratr evičitel má dosti času, ten to může zastat", a tak během roku evičitel u sboru takového zastává vedle svých povinností celou řadu jiných funkcí. Mýlí se ti, kdož praví, že evičitel má na vše dosti času. Čeeli býti evičitel svědomitým, musí prázdný čas věnovati svému vzdělávání, svému zdokonalování. I kdyby úřad evičitelský zastával již celé čtvrtstoletí, musí se stále a stále učit — stále čísti, stále bádati. A když sbor evičitele přetíží celou řadou jiných úřadů, odebírá mu tak volný čas, jehož on by měl použiti k obohacení, rozšíření svých vědomostí. Mimo to zkušenosti nás učí, že v různých těch výběrech velmi často povstávají nedorozumění, nevraživost hraničící až s nepřátelstvím, a ten, jehož jsme si vyvolili za svého učitele, měl by býti od takových nepříjemností ušetřen.

Při olympických hrách v Athénách zvítězili Američané a Angličané ve sportech atletických, Němci a Řekové v těloeviku, Francouzi a Řekové v šermu a v jízdě na kole, Uhři v plování, kdežto český sokol, jenž po leta se věnoval práci soustavné, těloevické br. Honzátko ukázal nad veškeru pochybnost, seč práce jest všestranná a jaké výsledky lze očekávati ve výchově podle naší soustavy. Cvičení jednostranná, sport a atletika dala sice Američanům hodně cen, ale tím ještě nedokázalo se tolik, jako právě okolností, že těloevik jest povinný ve

všech veřejných i soukromých školách a musí býti posuzován jako řádný předmět — v Řecku. Podle toho byly i výsledky a Řekové nemusí se věru za ně nikterak hanbiti.

Nám těžko jest soudit o místních sporech v té či oné osadě české, jako nemůžeme podati vlastního úsudku o věcech, o nichž nemáme ani potuchy na vzdálenost sta a sta mil, spokojující se rozhodně udaji a zprávami svých příznivců, hlavně ale bratří dopisovatelů a dopisovatelek. Křivditi nechtíme zbytečně nikomu, ale tam kde sami jsme se přesvědčili vždy a všude snažíme se zjednatí pravdě průchod. Tak má se i se sborem v Seio, Ore., jehož zasláno milerádi jsme přijali a těšíme se jen, že sbor záhy přidá se k naší N. J. S., aby spolu s námi pracoval. Jestli ve vlastních řadách vytýkáme chyb, jestli upřímně a poctivě snažíme se o nápravu, pokud sokolů se týče pak zvláště, konáme jen svou povinnost a tu očekáváme i od jiných bratří a sester všech.

Neočekávejme, že myšlénka výchovy tělesné pronikne do širších vrstev lidu, pokud tu pravou krásu myšlénky té, tu důležitost její nebudeme více stavěti na odív při veřejných vystoupeních. Až posud veškerá naše snaha nesla se v ten směr, aby před diváky zablýsklo se několik jednotlivců svými bravurními výkony. Lid sice sokolům takovým zatleská, ale odnáší si ze cvičení takového dojem, že v těloevických našich snažíme se vychovávatí jen parádní gymnasty a tím lid myšlénce sokolské nezískáme. Proto také podnes mají přechetní lidé o nás takové zvrácené pojmy, proto mnoho lidí pro účel a cíle sokolské nemá jiného pojmenování, nežli "kotrmelcování". A tyto zvrácené pojmy zavinili jsme my sami — nebot' tak jsme byli veřejnost sami učili. Dejme našim veřejným vystoupením takový ráz, aby stránka výchovná, zdravotní vystupovala do popředí, aby ušlechťující vliv těloeviku, abychom tak řekli, "přímo bil do očí" a uvidíme záhy, jak rychle si zásady naše budou raziti cestu v lidu. Pokud ale to neučiníme, nemáme nejmenšího práva k stížnosti, že lid se nás vzdaluje. č.

Ani nevíte bratři drazí a sestry, jak rádi by viděli mnozí "přátelé" věci naší sokolské, aby jste se tak navzájem nyní k vůli té výpravě do Čech po-

hašteřili, aby jste se nepohodli k vůli Svazu, aneb aby ten dosavadní soulad všech členů všech tří jednot mohl být nějak porušen. Oni vám ti chytráckové mnozí a "papíroví hrdinové" tak upřímně by poradili, oni tak sympatisují s vámi a se vším co jest sokolské, že by vás samou láskou při nejmenším poslali k d'asu. Považte jen, že již od nynějška prolévají slze krokodilské nad vámi, kdyby jste jako celek N. J. S. v Praze o pátém sletu scházeli a hned v zápětí vám vyčtou, že vlastně ani žádní sokolové a sokolky nejste, že dorost váš nestojí za nic a jen oni rádcové, že jsou dokonalí.

Jest opravdu velice zajímavé, že veliké trusty, jako onen uhelný a hlavně Standard Oil Company zjednaly si v poslední době ovšem za drahé peníze co nejlepší síly novinářské, aby o nich psali a co hlavního vše co kde se o nich poví hned v zápětí vyvraceli a kde toho potřeba káže jednoduše pravdu bili v tvář za tolik a tolik tisíc do roka platu. Tak J. I. C. Clarke, známý žurnalista, dal se najati do služeb Rockefellera, H. I. Smith píše pro Mortona, Livingston pracuje pro plynárenské trusty atd. Novinám, kterým záleží více na zvuku kovu, nežli pravdě dodávají se budou "spolehlivé zprávy" již v "tiskové kanceláři" trustu shotovené, podle místa a vypadající jako látka čistě čístečnou budou vlastně prahanebným klamem a pouhou oznamkou trustů a jejich pánů. V případě stávký pak ovšem bude se psát jednoduše proti každé poctivé snaze sedřeného dělníka a s heslem dolarů vyhrávají se budou bitvy s lidem, jenž balamutit se dá.

"Berliner Tagblatt" až nápadně všimá si toho našeho Sokolství, jež získává si v době poslední půdy téměř ve všech zemích slovanských, ano i za hranicemi v Německu a co hlavního v Polsku. A tu asi ten střevíc tlačí Němce nejvíce. Píší o tom "Sokolthum" a uvádí číslice br. Rzepeckim v Poznani na důkaz jak myšlenka sokolská proniká a v Čechách o vše národní se opírající sotva prý již germanisaci Prahy a Čech vůbec dovolí. Možné dost, že se dělají mžitky Němcům před očima, když tak závrtné vidí číslice polského členstva v Sokole, kde nejen, že se evičí, ale pěstuje jazyk polský a dorost po polsku vychovává. Okolnost tato Němce nejvíce dopaluje, "Sokolthum" vlastní prý snahy tímto přiznáním se k rodné mluvě nejlépe ukázalo a Němci prý měli by být na strážní vůči vzrůstající této lavině polské, jejíž jediným prý cílem jest znovuzrození veliké Polsky. Článek tento otiskl i "New York Staatszeitung" a my věru jen smáti se museli do hrsti, když líčí se tu naše a veškeré Sokolstvo slovanské jako vojsko "národní", které jen proto se organizuje, aby po případě bratřím polským pomohlo. Ti Němčiči, již veškeré Slovanstvo nenávidíce rozervali na několik částí a sítě nesvornosti

všude zaseli ubozí zlým svědomím snad trápení vidí v těch řadách sokolských nebezpečí. Nu jen at' vidí, jen když nenapadne jim znovu, aby proto, že i Slovan tuží tělo své a ducha jako turner, byl proto méně německého člověka a na základě toho i méně měl práv at' již je kdekoli.

Čteme v "Dennici Novověku": "Kdo chce dělnictvu prospět, musí je vzdělávat pravdou, která někdy není libá, však nejtrpčí koření dává nejlepší lék. Musí se dělnictvu povědět, v čem také ono chybuje a neukazovat jen pořád na nezřízený život boháčů." A mohli bychom právě tak říci, že "che-me-li národnosti české zde prospěti, musíme ji vzdělávat p r a v d o u . . . , musíme lidu našemu povědět, v čem chybuje a nepoukazovat stále na jiné národnosti, že mají tytéž nebo ještě horší vady". — Víme ze zkušenosti, že lid náš je dobrý, že dá se pro věc dobrou lehece nadechnouti, že snaží se vystříhati toho, co veřejně bylo častěji pokáráno. List náš vychází jen jednou měsíčně a mnoho dobra již vykonal, mnohé zlo odstranil, a to jen proto, že neostýchá se sokolům povědět vždy slovo pravdy, a byt' sebe nemileji se dotýkala. Ale když se slabostem lidu jen hová, když se vad jeho zastáváme, v domnění, že tak se mu nejlépe zavděčíme, tu zbytečno je pak přinášeti učené úvahy o nějaké "očistě", o nějakém "obrození", tu zbytečno jest zaváděti "národní daň". To vše nic nepomůže, pokud se neosmělíme lid vzdělávati pravdou!

Jedovatina krvavého čtení šíří se úžasnou měrou a zahnužd'uje v lidu našem a tu snadno lze si pomysleti, jaké následky musí míti čtení všeliké slátaniny, jež všechno co šlechetnější otupuje a mravnost podvracuje. A kdyby aspoň někteří ty lidé přestávali na tom, otravovati sebe sami, kdyby nedávali tyto nesmysly do rukou svých dítek, které nejednou i předčítati musí rodičům svým věci, jež i dospělé studem naplňují. A jsou to krvavé krámy nejen české, ale i překlady německé a co hlavního všeliké laciné plátky anglické, "dime novels" plné indianských dobrodružství, divoké fantasmie a plné vražd, násilí a p. A tu i onde v dorostu objevíte často následky tohoto otravného čtení, jako poznáte výsledky čtení všelikých ilustrovaných a jiných pamfletů a knížek "doktorů" již léčí na dištane, vypočítaných na nerozum mladíků a dívek, kdež povídají se jim věci o pohlaví tak pitomé, div se ubozí z toho nezblázní a lépe nevědouce, leč jakému humbukáři a šarlátánu platí za zbytečné meducíny. A takový i podobný brak české noviny mnohé ještě oznamují.

Mnoho jest těch, již trochu té energie, jež jim snad přebývá používají ku samé jen kritice všeho stávajícího, již na neštěstí tak velice silní jsou

v kritice tak slabí jsou u vynalezení praktických cest, jak to či ono odstraniti by se dalo nejlépe. A v umění je teprv! Obyčejně kritik umělecké části některého listu píše o výtvarném umění, kritikuje dost a dost a sám ani malovati neumí, jinde hudební rubriku obstarává starý varhaník, jenž o technice na houslích ví asi tolik, jako my o skvrnách na měsíci a skladbě asi tolik jako některý ten reportér denního tisku anglického. A vidíte tak se děje i u listů větších a tak zvaných odborných. Čtli jsme na příklad v "Etude", že Kubelík není žádný umělec, Kocián teprve ne a české skladby i práce slovního Ševčíka pouhé prý krkolomné technické bravury bez hlubšího významu. Není pochyby, že naši lidé a umělci čestí list ten čtou, vycházejí ve Philadelphii již po leta a také po leta takto píše o českém umění, jet' vydavatel Němec. Divíme se jen, že za celá ta leta nenašel se ještě nikdo mezi našimi českými umělci v Americe, anglicky znajícími, aby pány ty uvedl na pravou míru. Kdyby týkalo se věci naši sokolské jistě bychom se ozvali, jako obyčejně pádně a s náležitými důvody, však v umění, českém umění měli by naši míti také svoji stráž, již proto, že nalezá se ono na takové výši, že směle se pochlubiti můžeme a odborně psané odbytí více vydá.

Bývá u nás oblíbeným zvykem, že si ku svým ryze českým slavnostem rádi zveme cizince, aby prý, jak říkáme, "nás Čechy seznali a učinili si o nás jiný pojem, nežli jaký o nás šířil kdysi záštím a nepřátelstvím prosáklý tisk". Ale když už tak rádi cizince mezi sebe zveme, když chceme, aby "cizinci z vlastního pozorování nabyli o nás jiných, lepších vědomostí", tu měli bychom býti toho bedliví, aby národní slavnost v ohledu každém měla ráz důstojný, aby nebylo při ní viděti zjevy, od nichž nejenom cizinec, ale i slušný, upřímný Čech, odvracet se musí. Viděl kdo, že by americký lid uctíval památku některého velikána svého slavností spojenou s hlučnou pitkou? Namítne se nám, jako se často namítá: "oni mají své zvyky — my máme také své..." Ano, ale když při vážných slavnostech, které mají míti ráz nad jiné důstojný, chceme tomu svému zvyku holdovati, pak nedávejme zprávy o zamýšlené slavnosti anglickému tisku, nezveme mezi sebe cizince, jimž se zvyky podobné do duše protiví. A nejenom cizinci — ale i inteligentní český dorost těžce nese, když súčasní se některé naší národní manifestace a se zvuky písní, hudby, se slovy řečníků mísí se hluk od nálevny, když vidí, že nálevny obléhány jsou větším davem, nežli tribuna řečníků, jak viděli jsme při oslavě Havlíčkově v Chicagu. Věříme, že se takto více vydělá, ale my bychom měli již jednou stavěti výsledek mravní vysoko nad úspěch hmotný — a namítne-li nám někdo, že se při podobných slavnostech na výtěžek hmotný hleděti musí, pak nejsme

o nic lepšími těch, kteří řídili se tímtož heslem co my a sice, že "účel světí prostředky", a proti nimž my při každé příležitosti s tribun tak hřímáme. ě.

Pochybujeme velice, žet' lepší "zboží krvavého", románů pitomých, spousta místních kiepů, titerností bezvýznamných a popisování všelikých těch osad českých podle toho na kolik nám dali kde naši dobře napapat a předplatili si naše také "noviny". A jest k tomu již třeba hodně jemné ručky a ještě chytřejšího a hbitého jazýčka, aby takovouto z čistého businessu vytrysklou "literaturu" dovedli jistí lidé předkládat svému čtenářstvu ne po týdně, ale celé měsíce. Tu chválí se Mr. Papůlka nadějný syn starého Papůlky zámožného farmáře, majitele tolika tolika sekcí, protože jsme měli u starých dobré koláče a tam se až do nebes vynášejí nadání paní Cikánkové, jež staví se druhým všem ženám za vzor, protože — inu protože, litala a courala s námi po celý týden po farmách a získala nám dvanácte z brusů nových odběratelek pro list náš. A protože ta chudá žena druhá, sousedka paní Cikánkové neměla na courání času, hledíc si domácnosti své, ani čím by dítek svých přiodělala, protože nemohla si předplatit na "slovutný žurnál náš", o té ubohé ženě české již se nepsalo, třeba tisíckrát byla srdce lepšího a daleko lepším vzorem ženy a matky, nežli celá paní Cikánková. Ale co na tom jen když jednateli se daří, aneb jednatele. Značná provise jim zaručená zvyšuje jejich dotěravost u vnucování všelikého smetí a česká pohostinnost již dovede se zneužít. Vnádíle jest, že tak leckdo přijde do novin a ku podivu na tu "slávu" si i leckdo potrpí, kdyby i ve skutečnosti stála pár dollarů.

Hlásali jsme vždy — a hlásati nepřestaneme — že sokol nemá býti sokolem pouze v tělocvičně, nemá býti sokolem pouze v slavnostním průvodu — že sokol má býti vždy a všude — a že zvoláme-li "sokole!" ozvati se nám má vždy muž pravý, Čech upřímný, muž pro vše co šlechtného nadšený — že ozvati se nám má gentleman v pravém toho slova smyslu. Vidíme-li člena sboru sokolského prováděti bravurní výkony na nářadí a víme o něm, že postrádá všech těch krásných vlastností, které zdobiti mají muže, pohlížíme naň pouze jako na gymnasta, jaké vidíme v cirku, jaké vidíme na jevištích. Větší úcty pro něho nemáme. A vidíme-li sokola v kroji — at' už jest to sokol oděný modrou kajdou anebo červenou košilí — jenž při veřejné slavnosti nezachová ani tolik slušnosti, když už slavnostní řeči poslouchati nechce, aby hlučným hovorem aspoň nevyrušoval, neslušným smíchem náladu slavnostní nekazil — tu nepohlížíme na člověka takového jako na sokola, ale jako na praobyčejnou sprostou nádobu, která sokolský kraj hanobí tím, že se v něj obléká. At' žádný sokol nemyslí sobě, kráčí-li v průvodu při

nějaké oslavě, že tím své povinnosti již zadost učinil. Slušné chování na místě slavnostním jest mnohem důležitější nežli paráda pouliční. My žádáme od sokolů — a to vším právem — aby byli chováním svým vždy příkladem ostatním, a jsou-li mezi námi takoví, kteří toho nedovedou, at' prokáží nám aspoň tu službu, že nebudou se v sokolský kroj oblékati — anebo, což nám bude milejší, at' řady naše raději opustí! V kroj sokolský oblečený člověk, nemající pojmu o slušnosti, více jménu sokolskému ublíží, nežli padesát upřímných sokolů jest s to napravit! ě.

Dne 14. července konal se v Bernu pátý sjezd zástupců evropských sdružení tělocvičných, kdež Česká Obec Sokolská zastoupena byla br. Dr. Scheinerm. Byli tu Belgičané, Francouzi, Holland'ané. Italové, Švýcaři, Luxemburští, Maďaři a jiní, jen němečtí turneři scházeli. Celkem 10,000 boreů tu cvičilo a jak br. Scheiner píše budili obdiv a respekt. Nadšení bylo ohromné a sjezd měl zvláštní svůj ráz, dokazující jak se tu věci tělocvičné přeje vůbec. Návrh br. Dr. Scheinera, aby příští závody odbyvaly se příštího roku o všesokolském sjezdu v Praze byl jednomyslně přijat. Tím myšlenka sokolská jen získá a věci naši společné dají se přinést obětě významu dalekosáhlého. Bude slet pátý tak velikou manifestací, již lesku dodá i cizina a ani my tu dojísta scházeti nebudeme, vlastně ani nemůžeme. Jako již častokrát tak i v příležitosti tohoto sjezdu ukázalo se, že Švýcaři v práci tělocvičné vynikají a výchova ta, že pronikla do všech vrstev národa, jenž nelituje nákladu na utužení lidu svého. Spolky jejich gymnastické jsou dobře organisovány a ústavy pro výchovu učitelů-cvičitelů státem podporovány, mimo podpory učitelů v stáří a nemoci. Starosta, jenž delegáty i boree uvítal jest sám činný gymnast a také i jiní hodnostáři, zvláště president republiky, jenž vzdal před shromážděnými cizinci i národem tělocviků soustavném pravý hold, promlouvaje slovy nadšenými a ráznými, jak následuje:

“My Švýcaři jsme hrdými na svoji svobodu, ale my též dobře víme, s jakými oběťmi byla dosažena a čeho jest zapotřebí k jejímu zachování. My všichni jsme s Vámi za jedno, že k uhájení svobodné existence naší jediný prostředek jest po ruce. Jest to zvýšená zdatnost jednotlivce a celého národa o tělesnou zdravost se opírající. Byť by i národ sebe výše duševně vospěl, scházeli-li mu tělesná vospělost a zdravost, musí upadati. Civilisovanému lidstvu hrozí degenerace a proto každý přítel vlasti musí vítati a podporovati snahu Vaši, směřující k zachování zdravosti národní, tak nebezpečně ohrožené. Tomu jen soustavná práce tělocvičná může vyhověti. Já sám mám sice potěšení ze sportu, ale sport je povahou svojí jednostranný a nákladný — za to tělocviků vysoce si cením. On tělo všestranně vyvíjí, zahání z mysli vrtochů, nezná rozdílu mezi vyš-

ším a nižším, to jest demokratické, to se hodí našemu lidu. My přišli k Vám, abychom veřejně, jménem celé republiky dosvědčili, že tělocvik jest záležitostí národní nejvyšší důležitosti.”

V řadách lidí toho druhu zajisté jen mílo jest prodiiti a br. Scheinerovi všechna čest, že dovedl použití vhodného okamžiku k pozvání gymnastů do Prahy, že získal je, aby Sokolstvu dána byla příležitost rozvinouti síly své i před odborníky jiných národů a s nimi v přátelský vejiti zápol bratrský.

Podle našeho soudu nyní kdy New York se uspořádání výpravy do Čech na pátý slet všesokolský uchopil sám bude nejlépe, když nějaké stane se určité dohodnutí, aby nejen **jela družstva, jež snad se vyšlou společně, ale aby i zastupovala ten náš veliký celek N. J. S.** Poukázali jsme na důležitou tuto okolnost již několikráte na těchto místech a co zatím my tu na Západě pořádě jen povídali, pořádě mluvili si navzájem co a jak by býti mělo, New York jednoduše přistoupil již k činu a práce jeho přípravné, ba i výběr boreů téměř v zápětí byly v proudu. Výbor se ustavil, oznámil, že pojedje se druhou třídou, jakož i že pojedje se přes Francii, Švýcaři se zastávkou před mohylou Husovou v Kostnici a Itálii a Jihem českým do Prahy. Tak jsme své doby v listě tomto navrhli, považující výpravy naše Německem za nevhodné, pokud vlastní manifestace české se týče vůbec a jsme tomu jen rádi, že naši v New Yorku uznali. Nyní však nastane práce, práce vlastní. O samotnou výpravu nám přece jenom nejde, jde nám o náležité zastoupení Sokolstva amerického na veliké olympiádě české v matičce Praze, kde budou i francouzští gymnasté, Italové, Švýcaři, Holland'ané, Švédové a j., aby podali ukázky o své vlastní práci ve výchově lidu tělesné. Jaké budou ty ukázky naše? Kde dějou se v tom ohledu přípravy nějaké jako CELKU? A tu připomínáme znovu slov upřímného bratra B. Trefného, jenž volá k nám, abychom jako celek zastoupeni byli a v ohledu tom uvažovali, pilně uvažovali. Mimo to kdy New York vzal si výpravu na starost mělo by se státi nevyhnutelně i dorozumění s bratry Župy Fugner-Tyrš v Chicagu a s bratry Slováky, již také vyslati hodlají družstva svá. Pokud našich Žup se týče bude dorozumění a výběr boreů zajisté snadným, jen když vezmeme si k srdci slova na místech těchto u věci již tak často opakovaná a technického výboru se týkající ve Střední Župě a po případě i v Župách druhých. Ostatně výbor v Chicagu snadno by se mohl s New Yorkem domluvit, neboť obyčejně kdo dřív přijde s prací také dříve na výsledky počítati může. Omluv, výmluv a vytáček žádných nemělo by být, jako hodně úsilí a práce společné.

Žil v Australii starý pán, již hodně šedivý a světa znalý, žil si po všech těch svízelech přistěho-

valce po pětadvacet letech dosti dobře a také rodinu svou vzhledem na poměry své a okolí čili eizé prostředí vychoval si tak, že nezapoměla, že tatínek jest původu českého a matka rovněž tak. Rodičové ti hodní sami dítkám svým vštěpovali trochu toho vědění o vlasti své staré i naučili je i trochu česky, ač snad nikoliv dokonale. A vidíte k tomu starému pánovi přijel před nedávnem mladík z Čech sotva ehlapecským střevíčkům odrůstlý, proběhl v Čechách několik škol a na mnohých škamnách roztrhal pár kalhot. Starý pán se o mladíčka postaral, ale netrvalo dlouho milý krajánek začal starému příteli povídati cosi o tom, jak měl ta role před 25 lety vzdělávat, jak měl ty stromy kácet divočiny, jak měl si vychovat svou rodinu, inu jak měl to všechno "zaonačit", aby se to milému mladíku líbilo. Dokud mladíček jen povídal ještě to ušlo, starý pán se usmál útrpně a bylo to, ale když pak mladíček z "pouhého vděku", abychem tak děli, dobrodinci svému začal nadávat, nadávky ty i do Čech svým psal přátelům, ostouze svého krajana v eizině, jenž v potu tváří za chlebem svým zcela nový domov si zbudoval, můžete se divit, že starý, zkušený ten muž toho mladíčka jednoduše z domu svého vyhodil? Můžete se divit, že práce muže, jenž po celých 25 let se hmoždil a o dobro své a svých usiloval nalezajíc ocenění celého i eizého okolí, byla toho druhu, že ji pouhé posouzení, pomluva a pošpinění nikterak v dosahu svým změnit nemohly? Můžete se divit, že výsledek té práce prvopočáteční, průkopnické v té Australii divoké a podivné u rozumných lidí v Čechách dosáhl ocenění na vzdor těm pomluvám všelikého mladíčka a potrhleho domýšlivce? Pochybujeme velice a jen těšíme se, že vše tohle o čem tu povídáme stalo se dávno a dávno — v Australii a brzy prý i bude v černé Africe. Jak jinak oproti tomu jest u nás v Americe! Sem kde kdo může přijeti, jakýkoliv tak zvaný intelligent, může se roztahovati již třetí den, sotva si kufr odvezl z nádraží a ošoupal trochu své podešve těch českých bot špičatých snad, ale tak shotovených, že záhy za dollar dovedou cupat v každém sebehorším blátě.

ATHLETI A TĚLOCVIK SOUSTAVNÝ.

Nejsme rozhodně z těch, jimž by hned při slově atlet naskočila husí kůže, jako nás rozhodně nezaráží tak hned slovo "sport" a to již z toho ohledu, že pojmy tělocvik, physical culture, gymnastics, calisthenics a athletics často u nás hodně se pletou zejména tam kde soustavné práci naší tělocvičné nškoditi se chce. Jenže ta práce naše výchovná podává tolik zjevných důkazů o prospěšnosti své ve vlastních výsledcích, pokud zdraví našeho se týče a utužení těla i mysle, že porovnání nás sokolů se "sporty" vždy vyznění musí na plano.

U Řeků měl tělocvik za účel vypěstovati těla krásu, soulad tvarů tělesných a pohybů, kdežto Římané snažili se o vypěstování fyzické síly těla, aby lid lepšími byl vojáky. V Němečích dnes vojenský tělocvik také jiného nemá účele, ba ani ten jejich tělocvik školní, kdežto u nás sokolů máme nejen oba cíle staré, čili abychem tak děli klassické, na zřeteli, alebrž i vývoj mysle, již chceme míti jarou, pevnou, charakter tuhý, tělo tak přispůsobené, aby vyhnulo se neřestem a slabostem a utužené dovedlo vzdorovati ehtíčům všelikým. Chceme jednoduše pevné a celé muže i celé ženy, jako zdravé a dobře vyvinuté i k zápasu životnímu přispůsobilé žactvo, dorost náš. My tiché a dobrovolné kázni se přispůsobující soustavnou a práci postupnou rozdělenou dle toho jak to které tělo individuálně, aneb mysl potřebuje, stoupáme od nejjednodušších prvků různých výkonů vypočítaných a účelných až po výkony složitější. My jednoduše vidíme soustavného tělocviku prospěch pro každého, protože tento široký obor evičení tělesných a pravidelně prováděných podporuje stejnoměrný zdravý vývin lidského těla a s ním, protože i mysl pracovati musí, i posílení těla.

A mýlil by se mnohý z nás, kdyby dnes myslel si snad, že jen my proto jsme v práci tělocvičné zcela dokonalí, že na poli tělocvičném, vedle sportu a atletiky Amerika nevykonala více, nežli mnohá země jiná. Právě naopak! Ano dovolujeme si tvrditi, že kdyby nebylo athleta z různých těch kolejí, universit a známé "Young Men Christian Association" a s námi ovšem hlavně turneři sotva dnes bylo by v zemi této tolik pochopení pro tělocvik vůbec. Vystupování athleta profesionelní zde a tam amatérské vzbudilo ješitnost mnohých třeba jednotlivců na jedné straně i s různými těmi jejich úlevami studijními těch kterých ústavů, k jejichž "teemu" patřili, jako vzbudili na druhé straně veřejné mínění o nezbytnosti pěstování těla a o užtku hygienických a zdravotních pravidel. Kdyby byl lid neviděl ty mnohé athlety v různém tom zápasu, v různých i třeba hodně nebezpečných hrách, v soutěži i třeba několika uměle vycvičených specialistů v některých výkonech, sotva byl by se naklonil, aneb získati dal pro tělocvik mládeže vůbec, jakž dnes skoro na všech školách veřejných větších a pokročilejších měst se pěstuje. Nebýti různých těch veřejných ukázek možného utužení a síly byl by jistě předsudek, vedle zděděných sil, všelikého míšení a křížení rasy zvítězil nad rozumným pochopováním a rozlišováním věci, jakž dnes na prospěch náš se jeví.

Ostatně mýlil by se kde kdo, jestli v athletech různých amerických kolejí hledal by šmahem jen jednostranně "trainované" lidinky různého druhu a ještě různějších cílů. I v ústavech jejich tělocvičných najdete skoro všechno naše náradí, ano najdete i hřiště, lázně, plavecká a jiná družstva, vedle ve-

škeré té příležitosti ku vzdělání a poučení a vytrvalosti a houževnatosti v ušlechtilém zápase druhá s druhem. Pravda jako ve všem i tu jsou výjimky, kde surovost někdy vrehol s nestydatostí, zaprodajností a drzostí, jenže hned vedle toho máme tu pravou americkou výběračnost, že zvolí si ze všech soustav vše co se jim nejlépe hodí a zamlouvá, aby přebytná síla tělesná, aneb mysle přepnutí vybouřily se raději v tělocvičné vedením dobrého učitele, nežli někde na flámu. Odtud také proč různé ústavy, koleje a university athlety v práci jejich podporují, očekávajíce studentů svých a členů družstev lepší a praktičtější výsledky v učení se a vzdělávání vůbec. Víme, že jednostranný vývoj těla, vypěstování jen některých svalů musí být na úkor oduševnění a ušlechtění, jako také víme, že mnozí atleti si právě touto jednostranností a velikým přepínáním sil jen škodí, na zdraví škodí. Vždyť takový atlet ze řemesla, aneb některou tou kolejí k závodům zjednaný aneb klubem k zápasu "vytrainovaný" kozla dbá o tělocvik úkol zdravotní, společenský a národní, jako dbáti musí sokol, jemuž nikoliv cena ale povznesení tělesných sil a upevnění zdraví jako přímý výsledek soustavného tělocviku jest stezkou k síle opravdové, schopnosti, bujarosti, pevné vůli, vytrvalosti, důvěry v sebe sama, ovládání se a bratrství se všemi těmi, kdož spolu s ním nezištně a pozitivně na povznesení lidu svého pracují, ať již doma, aneb v dalné cizině, jiném prostředí a za jiných i sebenepříznivějších poměrů. Sokol musí znáti se k plnění povinností na se vzatých, musí podrobiti se kázní a pracovati ne na vlastní ale i celku svého prospěchu, jemuž paž i mysl svou zasvětil. Jaký tu rozdíl tedy mezi athletem a sokolem, třeba oba tělesná cvičení pěstovali.

Ostatně známe athlety, jichž svaly byly sice tuhé, ale zdraví těla celkové ne zrovna závidění hodné. Jinde opět pouze jistá skupina svalů byla utužena, co zatím srdce a komory jeho trpěly. A proč trpěly, inu protože atlet sil svých přepínal do únavy a tak záhy srdce se rozšíříc přirozeně dalo chlopním svým seslábnouti. A toto seslábnutí jeví se i někdy v plících, jež velikým přepínáním různým vydány jsou poruchám. Ano, známe běhouny, již v mládí se jen "trainovali", aby nyní trochu starší jsouce poznali, že ta jejich kolena mnohem byla by ohebnější i ještě teď, kdyby byli dbali našeho souměrného sesílení všech částí těla, jež pak tak snadno částem jednotlivým, přepracovaným, abychom tak děli, nedají odumřít, ztrnouti, protože v celém těle a ve všech jeho částech koloběh krevní lepším se jeví, čím více všechny tyto části se evičí, pravidelně a soustavně k činnosti zvýšené nabádají. A víme o veslaři, jenž dnes při každém zápolu zasedá do jednoveslovky, nevěda jestli v několika vteřinách již mu srdce službu vypoví. Také on přepínal síly své a dnes toho nese následky, jako každý, kdož té

či oné holduje nestřídmosti v těch či oněch požitcích tělesných, aneb přepínání mysle.

Z toho nejlépe viděti, že jako tělocvik může být velice dobrým a prospěšným k udržení zdraví těla našeho v rovnováze, k utužení našemu a prospěchu, tak na druhé straně státi se může i osudným a zdraví naše, aneb některé orgány těla našeho v následcích svých hodně porušiti. A opět jesti pravdou nezvratnou, že někdy lze použití tělocviku, nikoliv jen jako osvěžení nejlepšího třeba po práci nejhrubší, alebrž jako znamenitého léku v některých chorobách. Podivno a my máme léky, jež zrovna tak asi působí, dáme-li jich dávku menší vhodnou té či oné soustavě tělesné prospějeme nemocnému, a kdybychom dali dávku větší zničili bychom jej mohli.

Panýrek praví, že "tělocvik působí na ústrojí každé a proto i na choré dvojí směrem fysickým a duševním. Při každém pohybu, soustavném evičení příslušný sval aneb skupina svalová pod vlivem uvědomělého aneb polouvědomělého podnětu duševního, jenž má za cíl odtsranění překážky neb dosažení jistého cíle, podléhá stažení. Protože však sval může působiti jen tehdy, když jeden z jeho konců má pevnou oporu, přicházejí tu k účinku i jiné svaly, jež mají za účel, aby v určité poloze udržely kost, jež slouží za oporu zkracujícímu se svalu. Ony pomocné stahy, jež si navzájem ku dosažení určitého cíle pomáhají, šíří se na další a další odstavce těla, na jiné a jiné stahy, takže někdy přicházejí v pohyb svaly všechny, jež způsobují nehybnost trupu při vdechu a uzavřeném chřtánu. Případ ten lze zřetelně demonstrovati na pohybu tak jednoduchém, jakým je na př. drtění ořechu v prstech, při čemž často lze sledovati, jak se postupně šíří úsilí svalové, které na vreholu práce prozrazuje se zrudnutím obličeje, překrvením žil krčních a zastavením dechu."

Probrali jsme otázku atletiky v porovnání s tělocvikem soustavným pokud místo dovoluje stručně jen, ale dovolíme si hned k tomu ještě přičiniti, že chybuji také ti, kdož shledávají v práci tělocvičné vůbec nějaký ten "fad", čili pouhou libůstku a časového úkazu, jenž snad se přežije a p. Obyčejně jsou to lidé třeba neohrabaní, tož zdravím kypící, pohodlní a jinak třeba dosti dobří, již mládí své strávivše v přírodě volné, prožili v práci na farmě, na lovu, na honě, učili se sami plavat, dováděli dosti s druhými, mohli si dosti hrát, skákat, inu žili si volně a den se dne evičíce, aniž by toho dnes chápali, aneb uznati chtěli. Takovéto hry, denní pohyb různý, se stářím a výspělostí těla mimovolně souhlasící byly u nich prvé počátky soustavného tělocviku a jinde i atletiky a dnes ti ubozí vidí v nás jen komedianty a v Američanech samé sporty, jestli ne obé v nás a ještě mnohem více. Nu my nikdy o tělocvičkáře v řadách našich nestáli a sokolské akrobaty také nechceme, spokojující se prací naší a činem skutečným!

PENÍZE.

“Proklaté peníze!” Slovy těmito končí český spisovatel Štolba jedno svoje drama — a slova tato zahučela nám v hlavě, když četli jsme o těch přímo příšerných scénách, jež odehrály se v některých rodinách po pádu jedné menší banky v Chicagu.

“Proklaté peníze!” Za peníze prodají lidé svoji čest, za peníze zradí přítele, k vůli penězům znepráteli se otec se synem, bratr s bratrem — za peníze člověk bezkarakterní zakoupí si u lidu čest, hlupák vážnost, veřejnost zavírá oči nad tou nejhnusnější sprostotou, dopouští-li se ji lidé, mající peníze — muž může oloupiti ženu o čest, uvrhnouti ji v neštěstí a hanbu, vše se mu odpustí, má-li jen peníze! Oloupí-li nás člověk o dobré jméno, odpustíme mu po smrti, zavře-li na věky oči své člověk bezečtný, nízký, člověk bez nejmenší známky lidského citu — zapomínáme na vše nad jeho rakví, pokrytecky zvedneme nad hrobem jeho oči a řekneme: “o mrtvých jen dobré”, ale kdyby nás byl ošidil o několik dollarů, budeme mrtvolu jeho klásti v hrob s kletbou na rtech.

Takovou moc mají peníze — že mění často lidské bytosti v dravé hyeny.

V padlé bance chicagské přišlo mnoho chudých rodin o své úspory; jedním z úředníků banky té byl mladý F. J. Kowalski a jelikož žil v sousedství ošizených nešťastníků a hlavní vinník byl uprchl, obrátil se hněv lidu proti Kowalskimu. Marně vysvětloval mladý ten muž, že o podvodech páchaných neměl tušení, že jeho příbuzní i on sám v bance ztratili své úspory, marné vše — kletby ošizeného lidu valily se na jeho hlavu, a on nemoha výčitky nezasloužené snést, učinil životu svému konec ranou z revolveru.

S tím ale rozhorčený lid nebyl ještě usmířen. Když mrtvola ležela v domě, připravena k pohřbu, vrhl se zástup rozezlených žen a dětí ke dveřím, roztrhal znak smutku na kousky a zašlapal ho do bláta. Muži vnikli do domu smutku a zde, u přítomnosti plačících příbuzných, zatínali nad mrtvolou pěstě, což provázeli slovy kletby — až musila býti přivolána policie, aby zjednala pořádek.

Kdyby byl nešťastný Kowalski zhanobil deery oněch ošizených matek, kdyby byl mužům odezvil lásku jejich žen, kdyby byl býval hnusným ničemou, padouchem, před jakým poctivý člověk jen plivne, smrt by ho byla očistila — nad mrtvolou jeho bylo by mu bývalo odpuštěno. Ale lid měl za to, že ho ošidil o peníze — a proto kletba naň — kletba až do hrobu!

— Tělocvičná jednotka v Tiflisu trvá již na pátý rok a podle současných zpráv vede si dobře a čile i na vzdor těžkých dob lidu ruského.

O PRVÉ POMOCI RANĚNÝM.

Zlomeniny různé.

Zlomeniny lebky. — V případě takovém má se poslati pro ranhojiče ihned. Poraněný položí se do stínů i uděláme mu co nejvíce lze pohodlí, snažíme se, aby hlava a ramena poněkud nadzdvížena byla. Naprostý klid. Jsou-li úlomky v ráně viditelné, aneb vtlačeny poznatelné lékař již sám ošetří, kdežto zlomeniny spodiny lebeční rozpozná podle výronu číré tekutiny ze zevního sluchovodu a krvácení téhož, z nosu, aneb obou.

Jestli lékař není hned po ruce můžeme na otevřenou ránu dáti trochu iodoformové gazy, již obí nadlem upevníme, aniž bychom moe přitáhli.

Jestli horečka se jeví, můžeme smočiti nějakou čistou látku ve studené vodě, vyždímati a na hlavu položit, čili dáti jednoduše obklad, který tím lepší bude míti účinek, jestli roztloučeného ledu lze použiti ve váčku pryžovém, aneb jen v šátku zabaleného.

Zlomeniny páteře. — Státí se může hlavně při veletoci, když cvičenec se hrazdy pustil, jako státí se může i jinde. V případě takovém položíme poraněného rovně na znak a postaráme se o to, aby zůstal tak a v klidu největším až do příchodu ranhojiče.

Neobracejmež poraněného zbytečně, ani na straně jej ležeti nenecháme, také nedovolme mu skútaleti se, aneb obrátiti na obličej, mohlo by se mu stát osudným.

Jestli raněný stěžuje na mrazení zabalme jej do teplých přikrývek.

Zlomenina nosu. — Krvácení se zastaví, když vyplníme nozdry co nejvíce gazou, aneb bavlnkou.

Každá rána však musí být ošetřena, jakž udali jsme pod ohlavením rány, čili i tu prvá pomoc obmezuje se na výkony v onom odstavci udané. Po vyplnění nozder se jednoduše zlomenina obváže aneb nálepkou upevní a poraněný k ranhojiči dopraví.

Zlomenina čelisti. — Pomalu a opatrně posune-me zlomené kosti k sobě.

Jestli rána otevřená pokryjeme ji gazou iodoformovou, borovou, aneb karbolovou, jakž dostati lze v lékárně. Gaza toho či onoho druhu je vždy pohotově a připravena v láhvích hermeticky uzavřených, jest naprosto čistá a bezpečná. V případě zlomeniny čelisti po přiložení gazy dá se obínadlo a utáhne.

Zlomeniny kosti klíčové—Collar bone, Clavicle. — V případech zlomení aneb nalomení klíčky rameno po straně zraněné sklesne. Poraněný obyčejně si sám ruku a loket podpoří, tak aby zmírnil váhu dotyčného údu a bolesti si ušetřil. Položíme poraněného na záda na tvrdý slamník, žíněnku a p. a pod hlavu dejme mu jen svinuté prostěradlo, aneb slo-

ženou příkrývkou, žádné polštáře. V té poloze jej máme dokud ranhojič nepřijde.

Jestli jest tu rána otevřená zase jen použijme čisté gazy a vhodného obínadla.

Tam však kde nelze lékaře hned povolati, aneb dostati, kde není úlomků kosti z místa pestačí přiložiti třírohý šátek a zavěsiti raněnému na krk, co zatím zraněný úd se doň vsune a tak spočívá v pravém úhlu. Hlavní část základní trojuhelníku šátku jest tu přiložena pod ruku a cíp pod kloubem loketním. Pod páž dáme několik vrstev gazy, aneb bavlny. Jestli ale úlomky kosti jsou z místa snažíme se opravit co nejvíce tím, že zraněný úd přeložíme přes prsa a ruku hroty prstů, ba někdy i dlaní dáme spočinouti na zdravém rameni. Tu ovšem šátek třírohý musíme zvednouti s loketním kloubem. Široká strana šátku čili hlavní jde na loket a cíp na kloub zápěstní. Pak lze ještě cíp přehrnouti a šátek tvoří jaksi žlábek pro předloktí přiložené směrem ku kloubu ramennímu strany neporaněné. Při značném posunutí úlomků kosti zraněné na polštářik v podpaží zapomenouti nesmíme.

Pirogoff navrhl, aby poraněný oblekl na se úzkou kazajku, dobře přiléhající, rameno dal si přivést do polohy žádoucí a v této poloze upevniti nechal tím způsobem, že se rukáv ve kterémž rameno vězí, na hrudní, čili prsní část kazajky přišije. Jmenovitě u malých a nepokojných dětí obvaz taký vyhovuje.

Zlomenina lopatky. — Také v tomto případě postačí přiložení třírohého šátku, aneb obínadla a to, když ruka je v téže poloze jako při zlomenině kosti klíčové. Upevniti ruku poraněnou k tělu ovšem i tu musíme. Proto jestli není lékař zrovna na blízku bude dobře, když položíme zraněnou ruku přes prsa na rámě tak, aby hroty prstu se tu ramene dotýkaly a v této poloze udržíme nejlépe náplastí čili anglickými flastry — adhesive plaster — jež jsou na závitku již stočené a asi o dvou palcích šířky. Takovýmto flastrem jdeme kol ruky hodné v záloktí, otočíme a pak jdeme kolem celého těla a ruky zraněné a sice tak, že flastr jde po celé délce zraněné ruky jakž je v poloze své a na rameni zachycená, tedy přes loket vzhůru a přes prsty i přilepíme na zádech. Je-li pohodlnější můžeme upevniti flastrem ruku nejprve k tělu a pak druhou náplastí jakž výše udáno, tak aby žádných záhybů nepovstalo. Přes to lze přiložiti obyčejné obínadlo ještě.

Jakékoliv odřenin, aneb otevřené rány ošetří se opět stejným způsobem i přiloží se na ně gaza.

Zlomeniny žeber. — V takovémto případě musíme se co nejvíce vystříhati toho, aby raněný se mnoho pohyboval. Klid i tu jest věcí hlavní. Hlava jeho a prsa se nadzvednou i postaráme se o to, aby vše co jest v cestě volnému dýchání se odstranilo.

Může odpočívati na straně neporaněné, aneb na zádech.

Široké obínadlo s podložením vrstvy bavlny otočené kol prsou stačí, jestli ale lékaře není ihned po ruce, bude dobře, když na té straně prsou, kde zlomenina se jeví nalípneme proužky náplastě čili flastrů a to tak, aby šly zrovna směrem žeber a přímo po nich až ku páteři. Začneme dole u žebra posledního a jdeme dále a výše tak, že jedna náplast' vždy po vrchní straně své z části kryje se náplastí druhou čili pokládáme jako schůdky. Tyto proužky musí býti dosti dlouhé, aby dosáhly do středu čili až ke kosti hrudní. A znovu jestli jest tu i rána otevřená ošetří se jako vždy i použije se bavlnky i obínadla. Rány vlastní ovšem co nejméně se smíme dotýkati, jakž na místech těchto již několikráte jsme si pověděli. Vedle čistoty tu klid věcí hlavní.

Zlomená kost stehenní. — Poraněného položíme na záda, aneb trochu nakloníme na stranu zraněnou s hlavou a rameny poněkud nadzdvíženými.

Jestli jest tu nějaká rána opatříme gazou, již obínadlem volně upevníme, aneb třírohým šátkem na místě udržíme. V takovém případě jest třeba dlahy, aneb dlouhé dobře vystlané skřínky ze třech stejných prkének, ono po vnější straně delší až pod páž. Jindy stačí kus prkénka, hůl od koštěte, puška aneb cokoliv tvrdého, co udrželo by končetinu v přímé poloze, od boku po celé straně tak, aby poraněný úd v úplném byl klidu. Tam kde jest nemocnice dopravíme poraněného hned tam, neboť poranění toho druhu vždy lépe v nemocnici opatřiti lze, ano i prvý obvaz lépe tam přiloží. Jestli doprava děje se v ambulanci podložíme poraněný úd nějakou měkkou látkou, aneb použijeme k cíli tomu po straně zevnější zvláště bavlny. Úd poraněný natáhneme po celé délce a dlahu upevníme nad i pod vlastní zlomeninou obínadlem. Toto ovšem mnoho utáhnouti nesmíme a máme-li poraněného dále dopravit můžeme po případě obínadlem upevniti nohu zraněnou i k noze zdravé. Obínadla použijeme nejen kolem boku, ale i nad kolenem a nad kotníkem udržujeme tak dlahu v místě, aby se nehnula.

Zlomenina v koleně, jablku a p. — Nohu nikdy neskrčujte, alebrž položte zraněného na záda s nohou poněkud nadzdvíženou na polštářích spočívající. Rána otevřená budiž ošetřena jako byčejně. Polštářky asi tři palce tlusté můžeme si shotovit, když obalíme papír, ručník a p. čistou gazou. Podložíme koleno v důlku, jakož i patu.

Dlahu si obstaráme takovou, aby sahala od paty až po berce. Upevníme pak nad kotníkem, nad i pod kolenem obínadlem, aneb šátky.

Zlomeniny pod kolenem. — Položíme poraněného opět na záda. Nohu natáhneme a sice na měkkém polštáři, ošetřivše ránu otevřenou jako obyčejně. Přes polštář navážeme asi na čtyř místech od kotníku počínaje obínadlo jako stuhý pouze. Není-li polštář po ruce shotovíme si sami váček, který listím, slámou aneb jinak vycpeme. Také dva kusy prkének

stačí, ty však vyložíme nějakou měkkou látkou, vatou, bavlnou a p. a obínadlem obtočivše dlahu k údu zraněnému přivážeme. Jestli máme dopraviti zraněného daleko připevníme mimo to nohu poraněnou k noze zdravé, neutahující příliš.

Zlomeniny v kloubech. — Zlomeniny v kloubech, aneb v bezprostřední jejich blízkosti jsou poranění velice vážná. Ano stává se často, že vlastní rozpoznání ani lékaře a ranhojiče není správné, neboť jednotlivé kosti kloub tvořící mohou někdy i při zdánlivém vykloubení býti prasklé, aneb úlomky v takové poloze, že po uzdravení zkrácení údu by nevyhnutelně nastati musela, ne-li v některých případech choroba kostí a nepohyblivost kloubu vůbec. V takových a podobných případech požádejme lékaře, aneb ranhojiče, aby ihned použil za účelem zjištění pravého stavu věci paprsků Roentgenových a třeba již i obvaz a dlahy, aneb obvaz sádrový byl přiložen. Pomocí paprsků zjistí se ihned nějaký cizý předmět v ráně, jestli jedná se o vykloubení, jak a kterým směrem leží vlastní úlomky kosti, jestli je zlomenina, jak byly tyto úlomky srovnány a co hlavního, že i jiné poškození kloubu aneb vznikající choroba kostí zjistiti se dá. V případech takových však na pouhé podívání se skrze fluoroskope nespoleháme, ale postaráme se ihned o fotografii. Takovéto fotoграфování — skiografie — trvá pouze několik minut i není dnes již nebezpečí žádného v rukou povolání. Když pak jsme se o pravém stavu věci přesvědčili, uložíme poraněný úd na polštář, střežíce se co nejvíce, abychom kloubem mnoho nehýbali. Jestli jest tu rána otevřená použijeme iodoformové aneb jiné gazy a dáme po případě studené obklady, aneb jestli veliký již otok se jeví použijeme s teplou vodou tak zvané vody Goulardovy — půl a půl — a přikládáme, nežli lékař se dostaví. Rozumí se samo sebou, že roztoku tohoto dáváme jen na otok, však počínati si musíme opět opatrně a použijeme jen látek naprosto čistých.

Zlomeniny nohy. — Otevřená rána se ošetří, jakž několikrát již řečeno, tedy stejným způsobem i uděláme si dlahu ve formě trojúhelníku, vyložíme co nejvíce vatou, látkou čistou a p. a zraněný úd na prkénka, jestli těch jsme použili, položíme a sice tak, že pata bude v pravém uhlu s dlahou. Prkénka do trojúhelníku svázaná a látkou otočená lze také jen po straně nohy přiložiti a obínadlem upevniti.

Zlomenina kosti ramenní. — Ošetřeme ránu otevřenou.

Umístíme polštářík shotovený z látky, vaty, bavlny, aneb ubrousku stočeného pod paží. Stočené kousky papíru, šátkem obtočené také stačí. Na to přitáhneme loket k tělu, tak aby končetina byla v uhlu pravém. Trojeipí šátek aneb široké obínadlo otáčí se kol poraněné ruky a sice tak, že tato k tělu se upevní. Pak vezmeme ještě jeden šátek třírohý, zavěšíme poraněnému na krk a ruku as v zápěstí do

žlábků tak vzniklého vsuneme. Tak počínáme si i při zlomenině téže kosti poblíž kloubu loketního. I tu položíme úd do uhlu pravého a když jsme natažením v lokti úlomky upravili, vysteleme, čili obložíme končetinu vatou od ruky až k rameni, pak přiložíme pevně dvě lepenkové dlahy na vnitřní a zevní stranu ramene, když jsme je před tím byli do vody namočili a takto učinili je vláčnými i ohebnými. Na to přiložíme tři dlahy jdoucí od ramene až ke hrotům prstů. Dlahy připravíme stejným způsobem a v loktu je natrháme tak, aby lépe se přispůsobily. Dlahy opět připevníme šátky, aneb obínadly. Dva šátky nad a tři pod loktem stačí, čili tolikéž kousku obínadla ve stuhách uvázaných. Na to vložíme končetinu do šátku třírohého.

Zlomenina v zápěstí. — Použijeme dlahy, jež sahala by jedna až po loket ve spod a druhá kratší byla na vrchu a sice počínaje opět od hrotů prstů. Dlahy lepenkové, aneb jiné opět dobře musí být vystlané a jako ve všech případech obínadlo přiložené, jdoucí od hrotů prstů vzhůru, nikdy mnoho utážené. Zraněný úd zavěsí se na šátek.

Zlomenina ruky. — Rána otevřená se ošetří jako obyčejně. Dlahu se shotoví ze dřeva, prkénka, krabice lepenkové a p. jako v jiných případech i vystřihne se, aneb vyřízne tak aby dlaň tu na dobře vystlané části volně spočívala. Dlahu jde od hrotů prstů až po loket. Zvláště bud'me opatrní, aby v dlani bylo dosti vaty, bavlny a p. podloženo, však látky ty, aby pokud lze byly vlhké. Dlahu přidrží se opět obínadlem, aneb šátkem, jakž je po ruce. Při tom ovšem hroty prstů neobalíme a pozor dáme, aby ruka byla na šátku zavěšená o trochu níže lokte.

Zlomenina prstu. — Zase ránu otevřenou ošetříme, je-li jaká a obložíme gazou iodoformovou, aneb jinou. Dlahu si uděláme od hrotu prstu až po zápěstí, pěkně vysteleme a obínadlem upevníme. Ruku pak zavěšíme na malý šátek.

V žádném však případě zlomeniny nedejte a nedovolte rozhodně nějaké babě, aneb nějakému mastičkáři, aby vám úd poraněný napravoval, aneb nějak manipuloval vůbec. V době nynější moderního ranhojičství a vynálezů různých vědy lékařské není třeba, abychom měli po zlomeninách mnoho zkrácení, protože úlomky, když již náležitě k sobě přivedeny byly srostou a utvořivše tak zvaný callus, opět užitečný zajistí úd. Aby pak končetiny zraněné náležitě srostly o to již lékař se postará. Musíte mu však vždy v čas jakékoliv uvolnění obvazu ukázati a dát vyšetřit, jakož jestli mnoho je bolesti a otoku mu o tom povědět.

— Zajímavo jest, že jak Dr. Pacák, tak i Dr. Fořt, oba jsou sokolové a nyní ministři. Pacák mimo to byl kdysi velkým revolucionářem a za mřížemi. Konstatujeme prostě jako zajímavost, slibovat si od zjevu toho pro naše doma nelze ničeho.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Editors:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. . Části těl. pověchné
A. HALLER, 845 So. Ashland Av., Chicago, Ill. . Části technické

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavnímu pořadateli:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné meziměsíční poštovní poukázkou, sdílí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednoteli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednotel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednotelové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednotel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají děle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL

FEUILLETON.

Chicago, v říjnu 1906.

Dávno už nevzedmula se moje hrud' tak oprávněnou pýchou, jako když neznámý bratr poslal mi oznámení výletu jednoho sboru sokolského, při čemž zároveň uveřejněna jest velice povznášející píseň, zvaná "Sokolský pochod." A tu mne napadlo, že všechno to naše horování, všechno to naše psaní, mající za účel představit krásnou myšlenku sokolskou veřejnosti české v tom pravém světle, v té pravé kráse, za ta dlouhá leta nevykonalo tolik, jako ten jediný, na pohled nevinný lístek, s tím sokolským pochodem! Jaké to nadšení sálá z každé řádky, jaká láska a úcta k naší věci posvátné dýše z každého slova! Nenáležím k těm, kdo při každé pohutlivé chvíli již "prolévají slzy nadšení", nenáležím k těm, jež každý, byt' sebe nepatrnější úspěch, již "pohne k slzám," se slzavýma očima padají si při každé příležitosti do náručí a jsou hotovi přisahati při všem, co jim svatého, že "dějiny všech národů nevykazují nic podobného" — (tohle jsem slyšel už asi padesátkrát) — ale dnes se přiznám, že když jsem přečetl ta láskou k věci sokolské dýšící slova, když ovanulo mne to posvátné nadšení, jaké

skromný genius (neboť slyšte! on se ani nepodepsal) dovedl vložiti do těch několika slov, tu opravdu vytryskly mi slzy z očí, já políbil ten lístek — (tohle líbání je u nás také v módě) — vztyčil jsem hrdě hlavu, jako bych všech ostatních národů vzdorně zeptati se chtěl, který z nich může vykazati se něčím takovým a hlavou mojí proletlo: "sokolská věc v zemi této nezahyne!! nemůže zahynouti — pokud budeme na výletních lístcích tisknout a mezi lidem šířit takové sokolské pochody!"

Již první sloky písně té jsou náramně pohnutlivy; neznámý básník zde nejdříve rozplývá se nactím, "jak prý ti sokolici jdou" a že mají prapor; fantasíruje nad tím, co mají na sobě a projevuje horoucí touhu, státi se též sokolem těmito vzletnými slovy:

"... kdybych věděl, že mne vezmou,
dal bych se k nim taky hned..."

Jaký to šlechetný zápal — jaká to touha vstoupiti v řady naše — v řady sokolské! Ale my, kteří při takových pochodech si hrdě "ráz—dva!" vykřáčíme, jak ta píseň povídá, my hned tak každého neberem! Také již v příští sloce tohoto sokolského pochodu ozývá se varovný hlas, který snaží se veřejnosti naznačiti, že stát se sokolem není zrovna žádnou hračkou; znít' následující sloka takto:

"Nedávej se k nim kamaráde,
mají vše podle noty
kdybys vyvedl kočičnu,
vylejou tě z jednoty..."

Tu to máte černé na bílém; mezi námi máme vše podle noty — (whatever that is) — a kdo vyvede kočičnu, vyleje ho z jednoty! A tu mi náhle hlavou problesklo vysvětlení, proč že ten pisatel byl tak skromný a pod tu píseň se nepodepsal. Snad ho ta výhrůžná slova trochu zarazila.

Aby ale veřejnost věděla, jaká železná kázeň panuje při cvičení, líčí ji básník v tom "Sokolském pochodu" následovně:

"Při cvičení musíš poslouchat,
na vše dobrý pozor dát,
co ti náčelník rozkáže,
všechno musíš vykonat..."

To by ale nebylo ještě tak zlé — "ale poslyšte a ve svoj om sbírajte" — co následuje, když tak sokol toho náčelníka někdy neposlechne. Pěje o tom následující sloka takto:

"Když to dobře neulěláš,
musíš dělat opravu,
sokol tě chytne za límec,
vyhodí tě na hrazdu..."

Kázeň v našich řadách panující nemohla býti krásněji vystihnuta. Tak se to patří — jen za límec a na hrazdu s ním! Jaké pak okolky — at' veřejnost sezná, že u nás musí být pořádek! V hospodě to dělají zrovna tak — za límec a ven s ním! Tak se učí mládež poslouchati, tak se v ní pěstuje, úcta

k pořádku, tak se pěstuje ta pravá, dobrovolná sokolská kázeň!

Ještě jednu sloku má ten "sokolský pochod", ale jelikož je rázu soukromého (je v ní líčen S . . ., jak se natáh' přes ulici) to ji raději vynechávám. Do soukromých věcí se nerad míchám.

A nyní milý čtenáři, sokole a bratře, z těchto několika ukázek seznáš příčinu, proč i mne, jindy tak zdrženlivému a chladnému, slzy kanuly po lících, proč dmula se hrud' moje pýchou, proč i já chtěl hlasitě zvolati, že "dějiny národů nevykazují nic podobného" a proč mně po přečtení toho "pochodu" problesklo hlavou:

"At' na nás národ patří!"

Ano — at' na nás národ patří — ale v zájmu naší společné věci sokolské, prosím dnes ten národ snažně, až za zvuků tohoto pochodu budeme hrdě kráčet z pikniku, až budeme zpívat ta nadšením, láskou k věci sokolské planoucí slova, aby v té chvíli ten národ — koukal raději někam jinam! č.

SVAZ.

Otázka Svazu sokolského nezdá se býti dnes o nic dále, nežli byla před půl rokem. V únorových číslech sokolských orgánů byly podány návrhy, dle nichž Svaz měl býti utvořen, výsledek hlasování měl býti ústředním tělesům oznámen koncem měsíce června; v srpnu měl býti svolán sjezd — a ve chvíli, co toto píšeme, není nám výsledek hlasování znám.

Netajili jsme se hned při samých počátcích tím, že by nám bylo milejší, kdybychom mohli utvořiti Svaz dokonalý, kdybychom mohli odložití všelijaké ty malicherné ohledy a sloučiti se v jedno mocné těleso — ale když viděli jsme nemožnost sloučení takového, tu přáli jsme si utvoření Svazu dle podaných návrhů, těšíce se nadějí, že to bude prvním krokem k sloučení úplnému.

A ani toho nejsme s to docíliti a s lítostí pravíme, že hlavní vinu nesou sbory naše, sbory náležející k Nár. Jed. Sokolské. Věříme pevně, že všechny sbory bez rozdílu měly dosti času o návrzích podaných pojednatí a Výk. Výboru zprávu podati — a jedinou příčinou, proč se tak nestalo, jest politování hodná netečnost, která nám, jako sokolům, jichž veškeré jednání má charakterizovati ráznost, zajistě k veliké cti neslouží. č.

"RACE — SUICIDE."

Od té chvíle, co president Roosevelt pronesl svůj známý úsudek o tak zvané "samovraždě společenské", kterou páše moderní společnost tím, že ženy všech stavů vyhýbají se mateřství, stala se otázka tato oblíbeným předmětem úvah nejenom v denních časopisech, ale i v četných magazínech, a různé náhledy pronášeny jsou o tom našimi sociology. Větši-

na názorů pronešených zdá se kloniti k zásadě amerického presidenta, že ženy neměly by vybýbati se mateřství, že čím více dětí v rodině, tím lépe a že ty provdané ženy, které mateřským povinnostem se vyhýbají, dopouštějí se na společnosti zločinu, že pášou "společenskou samovraždu".

A tu zmocňuje se nás nemalé podivení nad tím, že v té záplavě úvah, co jsme jich přečetli a vyslechli o tak zvané "společenské samovraždě", taková veliká pozornost věnuje se pouze počtu dětí. Vše horuje jenom o četných rodinách, každý velebí matky velkého počtu dětí, a tu s úvahou přestává. Svět zabývá se pouze kvantitou a zapomíná úplně na kvalitu.

Pokud ale bohaté rodiny budou vychovávatí své syny tak, že tito mimo utrácení milionů s hezkými choristkami, nejsou k ničemu jinému na světě, čím méně dětí v rodinách takových se zrodí, tím pro společnost lidskou lépe. Pokud lidé středního stavu, v dosti slušných poměrech žijící, kteří by mohli dáti dětem svým slušné vychování, pohlížeti budou na děti pouze jako na jakýsi majetek, z něhož v letech nejútlejších již chtějí těžiti, pokud poměrně dosti zámožní lidé (a mezi námi jest takových mnoho a mnoho) nedovolí dětem svým ani, aby vyšly jen střední školy a honí je do dílen, do továren, mrzačí je tělesně, duševně i mravně, jen aby co nejdříve postaviti si mohli ještě jeden dům, pokud budeme viděti armády dětí s lícemi ubledlými ubíratí se večer těžkým krokem z dílen, pokud armády dětí budou vyrůstati, aniž by poznaly nejkrásnější dobu lidského života — dobu dětství — pokud v četných rodinách výchova dětí jest takovou, že města musí stále vynakládati nové sumy peněz na rozšiřování polepšoven — za takových poměrů nazvali bychom spíše společenskou samovraždu, rodí-li se hodně dětí a malým dobrodiním by pro lidskou společnost bylo, kdyby v takových rodinách důsledně prováděno bylo to, čemu naši sociologové říkají "race-suicide." č.

SBOR SOUDCOVSKÝ.

Stává se často, že ač slyšíme neb čteme stížnosti na některá zřízení neb usnesení naše, pomíjíme to mlčením, a to tím spíše, an většinou všecken ten nářek jest vykouzlený, anebo na chybných teoriích založený. Kdyby hned na všechno vysvětlení podávati jsme museli, kde to neb ono bratru některému se nezamlouvá, tu nevycházeli bychom z věčné polemiky.

Někdy ovšem třeba na některé věci odpovídati, a my činíme tak jen tam, kde mýlné názory povstati by mohly. Činíme tak v otázkách, majících pro nás jistou dávku důležitosti, o kterých však nejedná se na základě toho, co a jak bylo, nýbrž často se mluví pouze proto, aby se mluvilo něco a píše se též, aby se něco napsalo.

Jednou z otázek takových jest otázka soudcovská, o kteréž před i po každých závodech mnoho poznámek se vykoná. To bylo vždy a bude snad věčně; vždyť ani jinak nemůže být. Tam, kde soud se vede, tam rozsudek vydati se musí,

a tot' přece zřejmé, že někdo vyhrává a jiný prohrává musí. A byt' rozhodnutí soudců bylo co nejsprávnější, ten, kdo hře při něm pochozí, náchylný jest k nedůvěře, z níž všechny různé ty pochybnosti vyplývají. —

To však mají i jinde a všude tam, kde závody se pořádají. Třeba jen znáti pravý stav věci z kořene a nejen tak povrchně. A proto rádi-li nám někdo již něco, tu rádi bychom viděli, aby nebylo to jen tak povrchní kalkulování aneb převrácení starých, dávno již neosvědčených věcí.

Otázka soudcovská byla vždy a ještě dlouho bude otázkou palčivou. Ta nedá se dle našeho náhledu rozřešiti nějakým usnesením, protože usnesení a paragrafy nikoho na důkladného soudce nepovýší. Jedině odborná znalost a zkušenost, spojená s pořádnou dávkou poetivosti dělá řádného soudce a větší počet takých soudců utvoří důkladný sbor soudcovský. Že takých lidí u nás by byl nadbytek, to nemůžeme říci, a proto tu a tam někdy to vážne, ač v celku není to tak zlé.

Kdo pozoroval naše závody od počátku až do dnešního dne, ten doznati musí, že čím dále, tím schopnější soudcovské sbory při závodech se vyskytují, a dnes, snad až na nepatrné výjimky můžeme jim plně důvěřovati.

V posledním čase však opět vyskytují se stížnosti na nedostačitelne schopnosti soudců našich a navrhuje se, aby zřízen byl stálý sbor soudcovský, jak na sjezdu omažském zřízen byl. Zároveň diví se bratři někteří, proč usnesení to při sjezdu následujícím zrušeno bylo, a ptají se proč? Tak ku př. čteme hned po závodech župy Střední:

Slyšeli jsme opět stížnosti na souzení, a tu vracíme se k usnesení sjezdu omažského, jenž ustanovil, aby stálý sbor soudcovský (24 členů), skládající se z nejzkušenějších odborníků našich, z něhož by soudci byli k evičním vysílání. Tím učiněna byla značná náprava, my ale článek ten zrušili (po dnes nevíme proč), a vrátili jsme se k starému způsobu odporučovati soudce z členů náhodou ve schůzi přítomných, at' už k povinnosti té jsou spůsobilí neb ne."

Na místě jiném čteme opět, že sjezd poslední nejednal dobře, když zrušil stálý sbor soudcovský beze všech příčin.

My máme o tom trochu jiné zkušenosti i náhledy a rádi poskytneme v otázce této vysvětlení, aby neujal se mylný náhled, že při sjezdu posledním libovolně poškozovaly se dřívější usnesení dobrá.

V měsíci červenci 1900 ustanoven byl dle usnesení omažského sjezdu stálý soudcovský sbor. Pro každou župu ustanoveno bylo 12 soudců (župy byly tři), a z těch patnáct vybráno jich bylo pro hlavní závody N. J. S. v Clevelandu. Ač závody ty odbývaly se za měsíc na to, tu již setkáváme se na soudcovských listinách s jmény, jichž při nejlepší vůli v seznamu soudců — at' N. J. S., neb žup naléztí nemůžeme. To dokazuje, že za měsíc po tom, kdy celkem 36 župních soudců jmenováno bylo, nemohli jsme z nich sehnat pro hlavní závody soudců patnáct a proto doplnili jsme prázdná místa čím se dalo. Než dle nařízení omažského souditi měli pouze členové stálého soudcovského sboru a v tom zasedati měli opět pouze nejzkušenější odborníci naši. Nám stačí pouhé mrknutí na seznam a divíme se, jak snadno některý soudce na zkušeného odborníka pasován byl. O tom dalo by se mnoho napsati.

Než podívejme se, jak osvědčilo se zřízení toto při závodech dalších.

Hned za rok na to, tedy roku 1901 odbývaly se závody Župy Střední v St. Louis. Župa ta měla jmenovaný svůj stálý soudcovský sbor, celkem 12 soudců ustanovených, z nichž devět jich mělo při závodech těch úřad soudců zastávat. Však z těch dvanácti soudců vykonali povinnost svou soudci pouze čtyři a ostatních pět muselo se opět schánět

jak se dalo. Pořadatel závodů těch ještě den před závody běhal a scházející počet jinými soudci doplňoval. Tedy hned za rok, více než polovice soudců zastávala při závodech úřad, o nichž říci by se mohlo, že úřad ten zastávati ani práva neměli, jelikož řádným způsobem ustanoveni nebyli. To však jest vedlejší věc, oč se nám jedná, jest otázka, zda ten stálý soudcovský sbor byl nám něco platným — zda se osvědčil? My tvrdíme ze zkušenosti, že ne, a proto tím divnější máme, že po tak smutných zkušenostech znovu se nám doporučuje.

Nesnázé, které spůsobil stálý soudcovský sbor při závodech Župy Střední, objevily se i při závodech jiných, a proto sjezd poslední článek, týkající se soudů, škrtnul, a jiným a dle náhledu našeho i praktičnějším ustanovením ho nahradil. Třeba jen článek ten ve stanovách si pozorně přečísti a dle něho se též řídit.

Z uvedeného vysvítá, že výrok, jako by poslední sjezd jen lehkomyšlně zrušil něco dobrého, co předchůdce jeho vytvořil, není ani v nejmenším spravedlivým. Vždyť stálé soudcovské sbory nebylo již ani třeba zrušovat. Ty vymřely a pohřbily se samy, a po tak smutných zkušenostech, nediv se nikdo, že sjezd poslední o znovuvzkříšení jich se nepokoušel.

Nežádáme na nikom, aby nynější stav soudcovský šmahem vychvaloval, než chceme-li ho posuzovat, bud' me spravedliví. Jakoliv pak soudcům našim mnohé vytknouti se může, musíme přece doznati, že v úkolu svém co celek stále lepší práci konají. O tom přsvědčili jsme se sami, a to na základě pozorování a ne řečí vyslechnutých. Že i dnes při závodech stížnosti na soudce se vyskytují, tomu nevíme se nikdo ani dost málo. Vždyť soudcové naši nejsou bozi a borei též ne andělé. To jsou věci, které jak dříve již řečeno, vyskytují se a v míře ještě větší i jinde, neb při každých závodech vyskytnou se obtíže nepředvídané. Ty překonat se musí a cítí-li se někdo následkem toho skráceným — odnesou to soudcové.

Boreům našim, hlavně těm boreům, věčně nespokojeným, na soudce naše stále nařikající, doporučujeme, aby také jednou přirovnávali je k soudcům jiným a pak snad v úsudcích svých budou umírněnější. Srovnejte třeba stížnosti vedené na soudce při závodech o posledním sletu v Čechách (v Pražském Sokolu, tušíme, že v červnu 1902), a vy všichni doznáte, že není to u nás tak nejhorší, ba řeknete: to se u nás ještě nestalo, a věříme pevně nikdy též nestane.

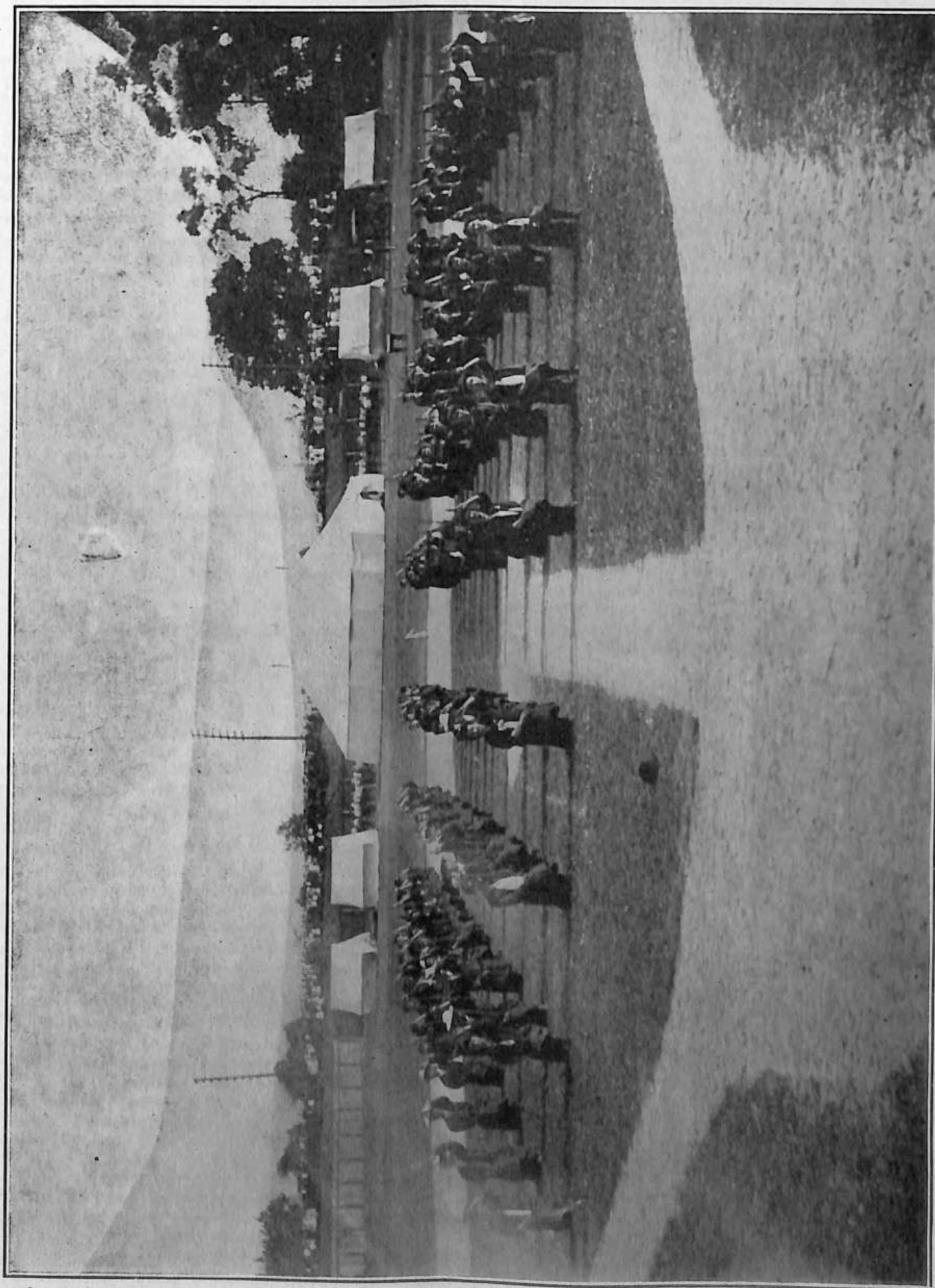
Závěrek náš konečně jest, že ani ty nejlepší články stanov a ustanovení nic nám nepomohou, pakli celé sbory i jednotlivci dle nich řídit se nebudou. U některých sborů a pohřchu jest jich více než milo, malá vážnost ku stanovám se zachovává a výsledek toho jest, že i jednotlivci povinností svých nedbají. Tato hříšná netečnost nedá se žádnými novými stanovami napravit. Co potřebujem, jsou lepší lidé, čistých a ryzič povah; ti jedině jsou s to nápravu prováditi. Těch až mezi námi bude dost, pak i ty poslední nářky vymizí. Úřady, byt' i doživotní byly, nikomu rozumu, schopnosti a poetivosti nepřidají a proto nelitujeme toho, co osvědčilo se být života neschopným.

A. H.

— Ku podivu to Sokolstvo všude má nepřátele. U nás máme všeliké "zlaté tele", kolem něhož tančí nemyslíci dav a jednotlivé papíry mu proti Sokolstvu a listu jeho pomáhají, mnohé péro se zaprodá a Polské Sokolstvo má nepřátele v maloruském sedláku. Ve Slezsku pak došlo minule ku srážce sokolů s Němčiky vyzývavými a v Čechách do Sokolstva bije kde jaký klerikál, aneb tak zvaný pokrokář, jenže ten všechno je jen ne to jakým se jménem přiodívá.

Fotografoval br. Malý.

ZUPA STŘEDNÍ.—Cvičení s tyčemi sokolek na Lawndale hřišti v Chicagu o veřejném, 17. června 1903.

STARÝ SOKOL V ZAJETÍ.

Z pozůstalosti prof. Lad. Klácela.

Nad horami vysokými
Ploul v povětří živočuchém
Zdlouha vesluje jarou perutí
Bystrooký Sokol světlosmělý; —

S chladných kruhů širodlouhých
Obzeral se po končinách vlasti,
Skoumal zříceniny hradů její,
Kde by domov zařídil si blahý. —

V oko bádavé ač nezkušené
Vloudilo se cimbuří pošmurné.
Tam si žádal hnízdo míti
V skule zdobených kamenů. —

Mnohé doupě, mnohý sklípek
Tam šklebí se vyhlodaný
Od zubů pilných sterého věku,
Temnomileů tam se hejno skrývá.

Nepovázil Sokol sprostoroď
Sousedův moc nakažlivou,
Nepovázil, v temnu že zmoří se,
Komu svědší pouze světlo živné. —

Mnohý rok, mnohá pošmurná léta
Úpěl v skále Sokol smělozraký,
Zrak mu zkrátit nedovedli,
Vytrhali z perutí však brky. —

Lítostný to pohled na Sokola,
Když on seda na cimbuří
Sténal Sokol zmalomocen —
“Ploval bych dále, dále tam na západ,
Odkudž nyní slunce nám vychází!” —

Tak ze srdce sténal Sokol
Třepetaje křídlem zmrzačeným,
Ve snu jen mu bylo létat přáno,
Naděje mu křídla půjčovala. —

Sokol snil o cíli předalekém,
Okean přemihla záře jeho
Od hor skalních, kde prý vztýčí
Prapor slavný Člověk Velký. —

Mnohé oko kvapně soudě
Osud Sokola našeho
Velebilo, a však u kořene
Srdce chřadlo nepoznané. —

Neměl žádnou št'ávu kořen jeho,
Odeizen jsa sobě, jiným cizí,
U vnitř svítilo mu slunce
Z venku šírá tma jej obhalila —

Již již hlava zšeďivěla,
Kostí tyfely mu v těle,
Ale v hlavě blýskala se pravda,
Srdce ladným smýšlením se chvělo. —

Netušili okolníci,
Co se lihe na cimbuří v skále,
Nedbali již dávno temnomilei
Brky trhat Sokolovi. —

Sokol uslyšev hlas ze zámoří
Ku smělému letu vyzývající,
Nevzal vážky nedůvěry,
Jakých má po ruce chytroš bdělý —

Spěl na západ, spěl za moře,
Kde Washington, Kosciusko
Vystavěli hrad Člověku,
Nezruší jej zpátečník ni modlár!

Zašuměla perut' Sokolova,
Naslouchali Sokoli příbuzní —
Mnozí oko zamhouřili
Jenom zvyklé na temnotu; —

Jiným závist zrak zastřela
Lakomost, nenávisť, samolibost
Zkazili vzduch jedem kolem hnízda,
Zhnusili mu oblétání; —

Od východu naděje zableskla,
Od východu zněly pišť'aličky —
Zněly sladce jako ptáčníkovy
Umělou to virolovivostí.

Jako nad Betlemem hvězda stála,
Kývala starému Sokolovi,
Sokol rozletěl se za tím bleskem —
Byly to bludičky zrádné!

Strnul Sokol cítě ochromení
Křidel svých při bystrém ještě zraku,
Cítí bídu zničemnění,
Což je horší nouze hladu.

Přikován na louže nečinnosti
Jatry svými krmí on krkavce
Denně zas narostlé d'obající.
Ach, pomozte Sokolu Starému!

VYSTUPUJME VŽDY JEN PŘIPRAVENI!

Slet naší Župy dal mně podnět, bych poukázal na to, co jsem předpověděl hned při počátcích. Že slet tento byla myšlenka dobrá jest pravdou, neboť taký slet měl by býti odbýván co rok a to ve všech Župách N. J. S. Že Župní výbor jásá nad finančním úspěchem jest doufám též pravdou. Že však vystoupili jsme nepřipraveni jest bohužel pro mne a nás všechny hořkou pravdou. Když dověděl jsem se, že bude slet odbýván v měsíci srpnu, hned upozornil jsem župní výbor, že doba jest rozhodně nepříhodná, neboť ve všech sborech byly by prázdniny, a že není jediného sboru v naší Župě, jenž by měl zařízenou letní cvičírnu. Bylo mně odpověděno, že doba nedá se nijak změnit a od té doby pohlížel jsem k tomuto dnu jaksi úzkostlivě, věděl jsem a obával jsem se, že vystoupíme nepřipraveni. Jak přál bych si bratří, abych byl při zahájení pořadu v mém tušení sklamán a překvapen, jak by mně bylo srdce plesalo radostí, kdybych mohl psáti, že naše vystoupení bylo jedno z nejlepších co jsem kdy viděl, však nikoho neviním, než nepříhodnou dobu pro tento náš první slet.

Budiž nám to výstrahou pro příště, bud' me vždy připraveni, když vystupujeme před veřejnost, veřejnost se nedá klamati omluvou, my musíme ukázati našemu lidu a veřejnosti vůbec, naší vyspělost, naší sílu. Jen skutky za nás bratří mluví a nie jiného! — Nechei probíratí podrobně jednotlivá čísla pořadu, však jakýsi celkový přehled podám zde jako župní náčelník. Že český Cleveland učinil si při našem sletu svátek musil každý poznati při vstupu do výletní zahrady, tisíce těch věrných českých lidí přišlo vzdáti hold svůj té české gardě, tisíce českých očí marně snažilo se užítí tu naší drobotinu, ty naše pyšné děvy a bujaré junáky jak dávají účet ze své práce svému národu. Imposantní průvod sestávající asi ze 300 sokolů v kroji, na 100 žáků, asi 100 účastníků jiných národních spolků s hudbou v čele

a třemi trubačko-bubenickými sbory. Vedli nás dekorovanými ulicemi, za děsného vedra, do Areny. Jak každý z nás si vesele oddechl, po tom úmorném tříčtvrté hodiny trvajícím pochodu. Župní starosta vítá přítomné, projevuje radost a děkuje za tak velké účastenství. Náčelník župní několika slovy vybízí k vytrvalosti v naší práci, poukazuje na velký pokrok, jenž Sokolstvo americké vykonalo v poslední době. Oznámení odpočinek do 4 hodin kdy vlastní pořad začal. Nežli práci se počalo, seznámil jsem se s bratry z Allegheny a Lorain, vyslechl jsem stížnosti a nedostatky v jejich sborech, unášen vyprávěním starých přátel, jejich četný počet tu byl a než jsem se nadál, pořad zahájen.

Čís. 1. oznamovalo cvičení protná žáků do 14 roků. Hned při pohledu prvním poznali jste, že cvičení toto sestavovala zkušená ruka, jednoduché, však pro žáky velmi vhodné. Ač tato káňata měla ukazovatele, hned jsem postřehl, že nebylo tu dosti času ku řádnému naecvičení.

Čís. 2. mne nejvíce vábilo, neboť měly cvičiti žákyně s praporky. Ač jsem mnohokrát ono cvičení prováděl, přec jsem byl vždy sklaman a těšil jsem se na práci jiného, zdá-li by on mne mohl přesvědčit, že toto cvičení vyniká něčím co sám nemohl jsem vystihnouti. Vřak ty nevědčené praporec i tentokrát mne klamaly, tak že rozhodl jsem se je provázdy vyndati z mého rozvrhu. Ukazovatelka přeeciivši každý oddíl napřed, nepomohla mnoho, neboť každý oddíl vázl i tu krátkost času k nácviku byla zjevnou.

Čís. 3. Žáci s tyčemi s ukazovatelem v předu zdáli se mně býti lepší, lehkost cvičení nasvědčovala, že byla úplně žáky pochopena.

Čís. 4. cvičení sokolek s činkami, bylo vyhrazeno mně, abych jej řídil. Cvičení ono skládal jsem sám, malý rej předcházel cvičení, a ten rozjařil zástupy lidu tak že dali na jevo, že hrdi jsou na naše děvy, které vždy jsou ozdobou našich veřejných vystoupení. Cvičení to mohlo mnohem lépe dopadnouti, kdyby byli cvičitelové různých sborů jej lépe pochopili, vím ze své zkušenosti, že dívky mnohem lépe dovedou si zapamatovati a naecvičiti cvičení třeba obtížná, jen když jsou jim řádně ukázána. Sokolek cvičilo přes 50.

Čís. 5. Cvičení protná sokolů řídil jsem opět a ta provedena had mé očekávání velmi dobře. Přes 100 junáků seřadivších se provedlo malý rej a nastoupivše provedli cvičení až na malé chyby ku mé spokojenosti a věřte, že jsem vám bratři pilní nezáviděl té pochvaly, jež jste si odnášeli z cvičiště.

Čís. 6. byla cvičení společná, která sestávala ze cvičení předcházejících, tedy všechno cvičení se opakovalo, však společně. Cvičení toto dopadlo bídne, viděl jsem, že některé zástupy úplně zastavili předčasné, nevím zda-li jejich oddíly nesrovnávaly se s ostatními. I toto cvičení řídil jsem sám ač nechtěl jsem, protože jsem o něm ničeho nevěděl. Teprve na místě mně bylo přiděleno, však na nalehání župního starosty a podnáčelníků musel jsem svolit. Takovéto cvičení bývá krásné, když jest dobře naecvičeno, však proklatá krátká doba nás tentokrát ve všem klamala.

Cvičení 7. s kopím T. J. S. Podlipný mohlo ovšem dopadnouti mnohem lépe, kdyby v II. odd. nebyla hudba hrála túze rychle, tak že musel Sok. Eisner zastaviti, zdá se, že hudba pospíchala před deštěm, neboť v tu dobu hnaly se strašné mraky a také přerušily další cvičení.

Ku cvičení na nářadí nedošlo, ani detroitské sokolky neecvičily s kůželi.

Tak končím skromnou zprávu svou. Jest mně líto, že musím trochu té hořkosti napsati. Jet' přáním mojm, abychom takové slety pořádali co rok, však vždy řádně připravení. Vyberme si také vhodnou dobu, nehleďme vždy jen na finanční stránku, nám budiž stránka morální hlavnější. Že náš lid s námi a věci naší soucítí, dokázala obrovská návštěva. Jde vsudy s námi kam jen jej pozveme, on však

nás chce mít připravené, chce vidět naši vyspělost a sílu celou. Při takovéhoto sletech měl by vždy býti uspořádán malý sjezd cvičitelů, tam měl by býti zjednan dobrý odborník, pravím dobrý, jenž dovedl by obohatit naše cvičitele látkou tou nejlepší a nejnovější, která by naše cvičitele posílila na příští rok. Že takových přednášek potřebujem, poznal jsem sám, neboť ve cvičení s činkami jest jeden postoj: **Úkrok v pravo** — a někteří cvičitelové naecvičili pouze **stoj úkročný v pravo** — což jest velký rozdíl. Postoje kročné máme dva a sice: z místa a na místě, úkrok jest z místa, stoj úkročný jest na místě. Nuž, bratři nezahálejme ani minutu, mužně k novým činům a k novému dílu ryze sokolskému. Necht' naši bratři hostitelové přijmou náš srdečný dík, zvláště bratři Charvátové. Věřte, že po celý můj život zůstanu mně v paměti vaše sokolské přátelství. Na zdar!

Za Severo-východní Župu

Jan Fryš, náčelník.

Z NAŠÍ PRÁCE.

Jest to sletu. Co tu práce, co tu rozrušení mysle a očekávání pro ty, kteří měly za úkol zdar vystoupení Sokolstva při této příležitosti a hle, pár dní a zase vše tiché jde svým obyčejným tempem. Avšak jsme uspokojeni celkem za naší snahu? Zajisté ano, neboť slet Župy Severo-východní byl rozhodným úspěchem jak po stránce mravní tak hmotné, jen po stránce technické ne zcela. Každý člověk se těší, když se mu zdaří věc pro kterou horuje, jak by se neměl tedy každý sokol radovati, když dochází věc tak dobrá jako naše, uznání. Pravda, ještě hodně hořkosti zažije ten kdo pro pravdu postavil se v řad stejně smýšlejících, avšak nebyl by sokolem ten kdo by pouze na výslunní chtěl se vyhřívat i při udeření prvního zahřmění zalezl pod peřinu. Život člověka jest plný zápasu a jen ten kdo se onoho zápasu účastní a vyjde z něho neporušen, může říci, že porozuměl úkolu proč byl postaven na tento svět.

Avšak k věci, trochu jsem zaběhl. Odpust' však milý čtenáři, svedl mě s cesty člověk, na kterého jsem si vzpoměl, když v místě, kde se slet odbyval počal láteřiti, že jsme již veškeré zákusky vyprodali a on přijda již ničeho pro uspokojení jeho myšlenky — totiž — — — kulatého bříška nemohl obdržeti. "To jste sokolové! Styďte se, člověk má hlad a vy zde již nic nemáte. Půjdu raději domů." To ovšem jsem mu jen schvaloval. Že na sokoly zanevřel k vůli kousku chleba a šunky jest smutné, žel však, že neize vždy vyhověti všem.

Již v sobotu večer přirazili první sokolové a sice z nejvzdálenějšího města od T.J.S. Říp z Allegheny, Pa., vedením starých pracovníků sokola Waise a Vlka. Byli nadšeně přijati i se zástupcem Tvrdíkem, od Sokola Slovenského, kterého jsme poznali jako horlivého zastance věci sokolské hned při sletu sokolů slovenských v Pittsburgu.

V kruhu tak milých hochů ubíhá čas jako voda a hodiny na stěně nám připomenuly, že nejvyšší čas, abychom se odebrali k odpočinku, neboť časné ráno měli jsme býti na místě při příjezdu detroitských. Vřak jsme nezaspali a dávno před příjezdem jejich jsme stáli na břehu naší řeky a lapali čerstvý vzduch, jež naplňuje okolí toto přičiněním našeho Johna Rockefellera různou vůní různých závodů. Než čas jest všeho hojitel a proto již první zvolání: "Již jsou tu!" nás přivedlo na jiné myšlenky. Zapoměli jsme na okolí a hledíme jen jak majestátní "City of Cleveland" vjíždí nevšímajíc si ničeho ku svému kálu. Šátky již z daleka vylajou a první "Na zdar!" z obou stran rozléhá se na pozdrav. Neřvalo dlouho a již potřásání pravic a někde též pusa jak do vousu tak na měkké červené tvářičky. Povel "Nastoupit" ukončil první dojmy shledání a za rachocení bubnů a za víření sokolských polnic sokolů z Detroit vedením

br. Millnera již jsme na pochodu k Sokolovně Čecha, kdež naše sestry Sokola Čech již s nedočkavostí v bílých jak na parádu připravených zástěrkách okolo stolů byly rozestaveny, aby našim hostům nahradily všeliké nepříjemnosti cesty na jezeře. To jest jisté, že se řecnilo, sám jsem musel začít jako starosta Župy, přivítav přibylé, odpověděl br. Fryš z Detroit jako náčelník Župy a tak v přátelské náladě uběhla snídane. Sotva toto se ukončilo již přibyli lorainští, kteří tak jako všichni vřele přivítání a tak jsme záhy měli všechny na místě a mohli se hotoviti posléz k další práci, která nás čekala. Netrvalo dlouho a již přicházeli proudy našich z East Clevelandu a West Side, tak že po odbytí zkoušek v Sokolovně Čech rázem kolem jedné hodiny jsme vyrazili k Rausově Parku.

Průvodu se účastnilo pramálo našich českých spolků, jež přece by již měly poznat co vlastně snaha sokolská jest. Avšak nie nevadilo, neboť sokolové sami znajíce důležitost svého vystoupení, dostavili se do jednoho, tak že průvod byl nad očekávání skvostným a za to jim všechna čest. Ze spolků druhých a tomu se můžeme jen těšiti, přišlo jádro totiž: Sion Jednota Táboritů, Probuzenci jednoty Č. S. P. S. a Omladina Komenský. Nuž nemůžeme být spokojeni? Jsmel! Za zvuků kapely sok. Charvátka a za rázného tempa trubačů a bubeníků detroitských, west-sideských a pak našich Sokola Čech ubíral se průvod po vyzdobených ulicích naší Broadway, Hamon a Petrie na místo, kde se slet odbyval. Po příchodu každý nastoupil k své povinnosti, tak že vše šlo jak se říká jako na drátku. Tak se to patří, avšak jak také možno jinak, počasi zrovna jako na zakázku. Snad jsme tam nahoře dobře zapsáni a náš lid se táhne jak obrovský had ku vchodu parku. Jak nemá tu každému zájiti z oka, když čekal tak dlouho na zdar tohoto dne.

A byl to vskutku tábor Čechů, kteří se dostavili. Na čas se u nás drží a proto jak bylo na programu, rázem čtvrté hodiny za zvuků hudby a zpěvu pochodu sokolského od sokola Machana blížila se naše naděje, totiž drobotina od 6. do 10. let, vedením mojm na cvičišťě ku cvičení prostnému. Toto bylo jako vždy rodiči a přátely těch našich mrňat bouřlivě přijato, načež vystoupily sestry oněch, totiž naše malé, něžné pohlaví ku cvičení s praporei vedením sokola Ranka a že též naše dívky daly si práci, aby nezůstaly po zadu, může každý věděti, takže byly při odchodu jako předešlí bouří potlesku doprovázeni. Po těch přišli naši rozumnější hoši, totiž mládež od 10—14 let ke cvičení s tyčemi vedením sokola Urbance a samo sebou se rozumí, že snažili se. Po těch nastoupili sokolky s činkami a sokolové se cvičením prostným pod náčelníkem Župním sokolem Fryšem z Detroit. Jisté, že jak naše sestry sokolky, tak naši hoši znali důležitost úkolu a byli jak se řekne každý na svém místě, dále vystoupili sokolové detroitští se cvičením s kopími, což se též zamlouvalo a bylo dle zásluhy obecně přijato. Jak po stránce technické dopadlo poví nám dojista náčelník. Bylo škoda, že výbor musel vynechat cvičení na nářadí a hry za příčinou valících se ničeho dobrého neznamenaících mraků. Proto se přiskočilo k uzavření pořadu totiž společným cvičením všech cvičenců. Cvičení takové jest ovšem obrazem zvláště pěkným, je-li provedeno, lahodí oku diváka a mělo by se při všech našich vystoupeních v pořad zabírat. Byla tu mnohá chybička snad v nácviku.

Na ukončení tohoto přečetl starosta Župy došlé telegramy a přípity jak od sborů v Župě tak i od našeho pořadatele listu, který vřelými ze srdce vycházející slovy přál zdar sletu a vybízel k vytrvalé práci pro zdar věci naší, což bylo našimi sokoly i obecně s nadšením přijato. Dlužno též připomenouti, že ku zdaru dne přispěly i naše pěvecké sbory Lumír a Hlahol, jež spoluúčinkovaly. Díky jim!

“Lumír” náš nejstarší sbor, který jest ne pouze u

nás ale i v jiných městech dobře znám a který vedením svého ředitele sokolem Wisstenbergem již mnohý vavřín vydobyl. Náš “Hlahol”, který ač mladší přes důstojně se staví po bok staršího sboru a pod druhým sokolem ředitelem Kosteleckým mu jde k duhu.

Pěvecký sbor “La Salle”, ačkoliv slíbil, se nedostavil. Že i po stránce hmotné se slet vydařil jest tu důkaz, že Župnímu výboru zůstalo v rukou šest set dollarů čistého příjmu, jež bude zajisté vítaným na provedení myšlenky, která vznikla ve výboru Župním, aby Župa Severo-východní byla důstojně zastoupena na Vsesokolském sletu v naší matičce Praze, kam se sletnou se všech koutů světa její děti, aby na prsou druh druhá si slíbili bratrskou lásku a utužili se na další zápas světem!

Jos. Stibr.

SLET ŽUPY SEVEROVÝCHODNÍ.

Cleveland, O., 29. srpna.

26. srpen byl u nás zase skromným svátkem sokolským, svátkem upřímné snahy, vřelého citu, vytrvalé práce. Veřejné cvičení ostatně musí býti svátkem našim, a což teprve Župy, nemá-li ztratit významného rázu. Neboť proč bychom se jinak tak vážně a poctivě na ně připravovali? A zajisté již sama opravdovost a píle, které veřejnému cvičení věnujeme mimoděk ukazují, že považujeme je za něco hlubšího. U nás u sokolů má býti veřejné výrazem tělocvičné dovednosti a zdatnosti! Neboť tak jako řádný obchodník činí občasně přehledy své správy a přičinnivosti, tak i nám jest veřejné cvičení bilancí tělocvičného úsilí za dobu od posledního veřejného vystoupení. Že průkaz dovednosti té a síly děje se veřejně, má především i ten význam, že děje se otevřeně před zraky jiných, kteří nepředpojatí dívají se jinak na naši práci, než snad i při veškeré skromnosti mohli bychom učinit sami. Jet' posudek toho, kdož neúčastní se práce vlastní zpravidla střízlivější, než toho, kdo jest súčasně vlastního konání, na němž sám činně běře podílu. A údové sokolských spolků chtějí, ba vyžadují, aby postup jejich snažení byl posuzován vážně a přísne, ovšem i spravedlivě. Neboť vítězství dobré snahy může se udati jedině na základě seriosního počínání a poctivých neochabujících skutků. Leč mnohým bude se zdáti jaksi malicherné a nepochopitelné, proč zrovna na tělocvik klademe u nás tolik váhy — vždyť národ český a vlastenecký cit žádá jistě něco jiného, nežli tělocvik — tak řeknou snad.

Avšak těm dneska ještě nechápajícím budíž zřejmou a jasnou odpověď: Tělocvik je prostředkem sokolských jednot k vyplnění úkolů a dosažení cíle sokolské ideje. A sokolskou myšlenku snad dnes nebude již nikdo podceňovati. Bylo by to vlastenecké zpátečnictví nejhrubšího druhu. Víme přece, že sokolská ideja jest vznešená. Proč? Protože v ní leží nejspíše uplatnění, utužení a povznesení lidu českého. A český lid náš potřebuje mužů a žen celých. A právě Sokol je takovou školou národní kde vychovávají se jinoši a děvy v muže a ženy pevných charakterů, které všestranně zušlechťené potřebujeme i zde.

Když zakládali Sokolstvo naši velikáni, položili do pořadu sokolského myšlenku, že tělocvik je hlavním prostředkem k uplatnění sokolské ideje. Ano hlavním prostředkem a jakým? Je již dávno známou pravdou všech uvědomělých, že tělocvik pravidelný a soustavný pro zdraví člověka je dobrým a mocným třeba dosud šife ještě neoceněným, však soud vzdělaného světa přijme jej záhy zcela a mohutněji dá mu jistě své sympatie. Je radost zřít starce cvičícího kdys, když ještě dosud lépe a svižněji nese tělo své, již co chvíli dovede mu dáti pohyb čilý a pružný, a jaká žalost zřít na mladíka předčasně generovaného, jenž ve svých mladých letech je ve zdraví svým a mužství vlastně slabým stařečkem.

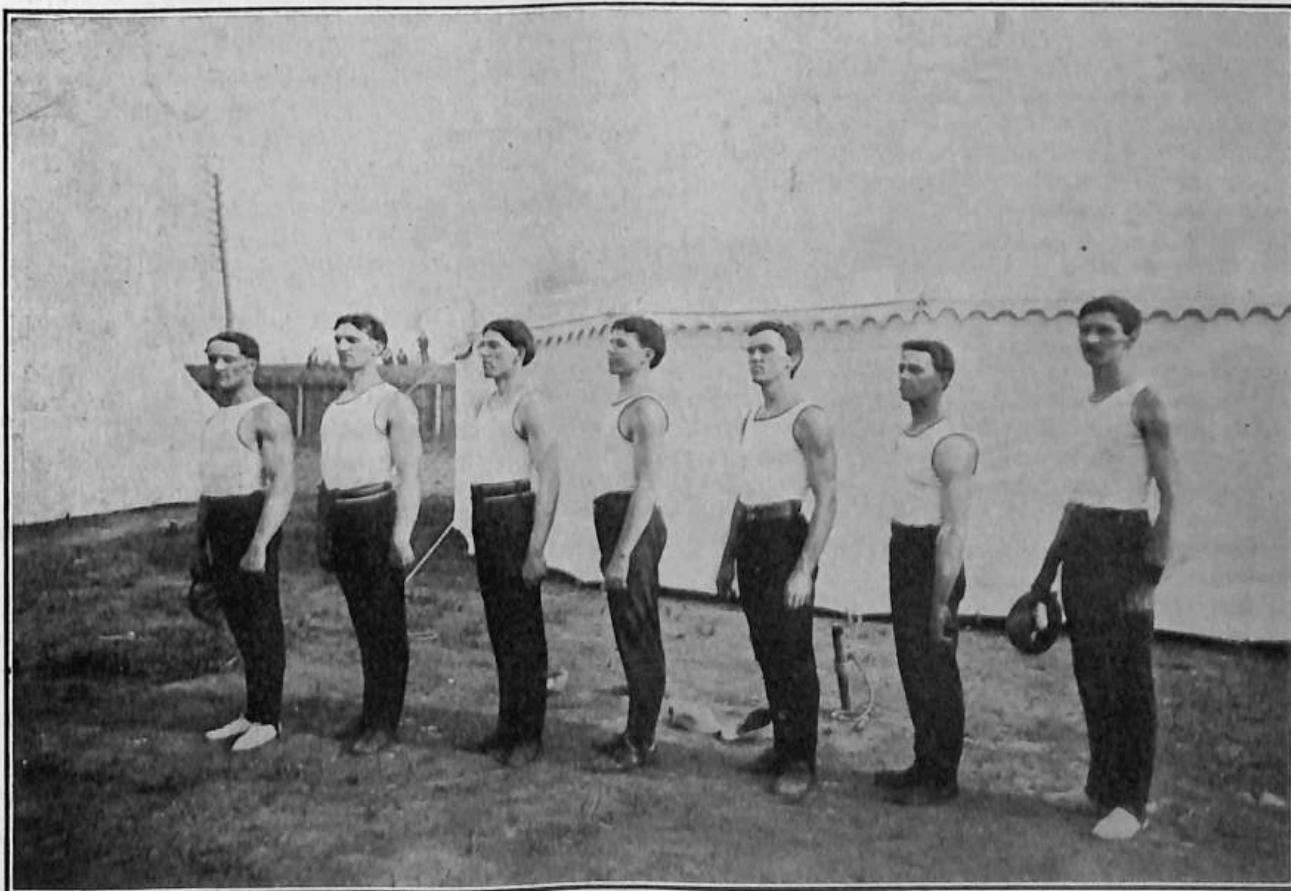
A stejně platí o ženských a dívkách! Těm nedostačuje procházka ani přeháněný tanec k vyvrácení zla, které domácí sezení a jednotvárné žití přináší. Těloevik má svůj vliv i na mysl, již září a osvěžuje, o čemž musí se přesvědčiti každý kdo oddá se správně a rozumně tělesné výchově. Mravnost ku které jest každý jedinec ponoukán, když vážně, rozumně a dbale těloevik pěstuje dovedí i sušlechtění fyzického i mysle zdraví. Mnoho by se dalo povídati čeho pouhý sokolský těloevik byl základem. A tu musí každý jednotlivce říci, že sokolská výchova je pokroková, je vlastenecká a volná jsouc všestranně dobrá. Žádné spolkové sdružení nemůže se, zvláště zde v Americe, pochlubit za dobrovolné kázně snahou tak cennou a při tom nezištnou, společenskou jako Sokolstvo, které právě mezi česko-slovan-

Každý oddíl cvičí se čtyřikrát. Kde jinak udáno není, jsou ruce v pěst' sevřeny a v poloze palcové.

ODDÍL I.

1. a) Stoj přednožný v pravo — předpažit.
b) Výdrž.
c) Půlobrat v levo ve stoj úkročný v pravo — upažit.
d) Výdrž.
2. a) Stoj předkročný v pravo — čelnými oblouky dovnitř vzpažit zevnitř (pol. dlaní, ruce otevřené, palce přimknuté).
b) Výdrž.
c) Stoj zánožný v pravo — paže skrčit upažmo (pěstě nad rameny).

Fotografoval br. Malý.

Vítězné družstvo Plzeňského Sokola první v I. třídě o závodech upy Střední v Chicagu.

skými národy ujalo se pronikavé snahy a usilného postupu v povznesení lidu svého tělesného, mravního a duchovního. Veřejné cvičení má být pak toho všeho ukázkou, jakž u nás i bylo. A pak daleko se rozvinuly ty na še snahy jak správně a vážně rozvíjí se páce naše jsme viděli v neděli 26. srpna, o sletu bratří, sester, děvčat a nadšených káňat Župy Severovýchodní. Poldá Všeťka.

٢٠٢٠

CVIČENÍ PROSTNÁ,

provedená při mimořádných závodech Župy Západní 1., 2. a 3. září t. r. v Omaha, Neb.

Sestavil J. Severin.

Základní postavení: Stoj spatný, připažit (ruce v pěst')
Ruch mírný.

d) Výdrž.

3. a) Přednožit v pravo — třít vzhůru.
b) Výdrž.
c) Stoj skřížový v pravo v před — předpažit dovnitř.
d) Výdrž.
4. a) Celý obrát v levo ve stoj úkročný v pravo — zapažit.
b) Výdrž.
c) Přinožením v pravo stoj spatný — připažit.
d) Výdrž.

ODDÍL II.

1. a) Únik v pravo — paže skrčit zapažmo.
b) Výdrž.
c) Výpad v pravo v před—trčit v před.
d) Výdrž.

2. a) Půlobrat v levo ve stoj úkročný v pravo — předklon (paže v předpažení).
b) Výdrž.
c) Vzpřím — vzpažit (ruce otevřené, oči sledují ruce).
d) Výdrž.
3. a) Přinožením pravé v dřep — upažit, ruce otevřené, (poloha hřbetní).
b) Výdrž.
c) Vztyk, stoj zánožný v pravo — předpažit.
d) Výdrž.
4. a) Předkrok v pravo, poklek v levo — vzpažit zevnitř.
b) Výdrž.
c) Vztyk, půlobrat v levo s přinožením v pravo stoj spatný — připážit.
d) Výdrž.

ODDÍL III.

1. a) Střeh v levo v před (rohovnícký).
b) Výdrž.
c) Náprah na rub vnější pravou.
d) Výdrž.
2. a) Výpad v pravo v před — rub vnější pravou.
b) Výdrž.
c) Celý obrat v levo v střeh v levo v před (rohovnícký).
d) Výdrž.
3. a) Kop spodní pravou.
b) Výdrž.
c) Návrat na střeh — náprah na sot vřehní pravou náponem levé nohy).
d) Výdrž.
4. a) Sot vřehní pravou.
b) Výdrž.
c) Přinožením v levo stoj spatný — připážit.
d) Výdrž.

ODDÍL IV.

1. a) Stoj výkročný v pravo — paže skřít zapažmo.
b) Výdrž.
c) Stoj výkročný v levo — třít v před vzhůru.
d) Výdrž.
2. a) Stoj výkročný v pravo — upažit.
b) Výdrž.
c) Zanožením v pravo podpor schylmo (ruce opřeny o zem, levá noha napnutá, pravá noha vodorovná s tělem).
d) Výdrž.
3. a) Vzpřím, půlobrat v levo, stoj zákročný v pravo — odpažit.
b) Výdrž.
c) Přinožením v pravo v dřep — předpažit.
d) Výdrž.
4. a) Podpor ležmo za rukama.
b) Výdrž.
c) Vztyk ve stoj spatný — připážit.
d) Výdrž.

PROSTNÁ PRO ŽACTVO.

(Pokračování.)

XXXIV.

Pohyby paží, jednostranné i stejnostranné.

Stoj spatný — paže skřít zapažmo.

1. a) Pravou paží třít v před, b) upažit, c) předpažit, d) skřít zapažmo.
2. Cvičení 1. levou paží provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. Cvičení 1. a 2. současně (stejnostranné).
5. a) Pravou paží třít stranou, b) vzpažit, c) upažit, d) skřít zapažmo.

6. Cvičení 5. levou paží provedené.
7. Cvičení 5. a 6. střídavě.
8. Cvičení 5. a 6. současně.
9. a) Pravou paží třít v před, b) zapažit, c) předpažit, d) skřít zapažmo.
10. Cvičení 9. levou paží provedené.
11. Cvičení 9. a 10. střídavě.
12. Cvičení 9. a 10. současně.
13. a) Pravou paží třít v zad, b) vzpažit, c) zapažit, d) skřít zapažmo.
14. Cvičení 13. levou paží provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.
16. Cvičení 13. a 14. současně.
17. a) Pravou paží třít vzhůru, b) předpažit, c) vzpažit, d) skřít zapažmo.
18. Cvičení 17. levou paží provedené.
19. Cvičení 17. a 18. střídavě.
20. Cvičení 17. a 18. současně.

Poznámka: Každý příklad 4krát až 8krát provedeme a všech 20 příkladů, pokud možno, bez zastávky přecvičíme.

Pohyby trupu

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Předklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) předklon, d) vzpřím.
2. a) Předklon, b) vzpřím a trup otočit na levo, c) předklon, d) vzpřím.
3. a) Záklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) záklon, d) vzpřím.
4. a) Záklon, b) vzpřím a trup otočit na levo, c) záklon, d) vzpřím.
5. a) Úklon na pravo, b) vzpřím a trup otočit na levo, c) úklon na pravo, d) vzpřím.
6. a) Úklon na levo, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) úklon na levo, d) vzpřím.

Pohyby nohou.

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Pravou nohou stoj přednožný, b) přednožit, c) = a), d) přinožit.
2. Cvičení 1. levou nohou provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. a) Pravou nohou stoj únožný, b) unožit, c) = a), d) přinožit.
5. Cvičení 4. levou nohou provedené.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě.
7. a) Pravou nohou stoj zánožný, b) zanožit, c) = a), d) přinožit.
8. Cvičení 7. levou nohou provedené.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě.
10. a) Pravou nohou stoj přednožný zevnitř, b) přednožit zevnitř, c) = a), d) přinožit.
11. Cvičení 10. levou nohou provedené.
12. Cvičení 10. a 11. střídavě.
13. a) Pravou nohou stoj zánožný zevnitř, b) zanožit zevnitř, c) = a), d) přinožit.
14. Cvičení 13. levou nohou provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.

XXXV.

Pohyby paží.

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Pravou paží předpažit zevnitř, b) předpažit dovnitř, c) = a), d) ruku v bok.
2. Cvičení 1. levou paží provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. Cvičení 1. a 2. současně.

5. a) Pravou paží vzpažit zevnitř, b) vzpažit dovnitř, c)=a, d) ruku v bok.
6. Cvičení 5. levou paží provedené.
7. Cvičení 5. a 6. střídavě.
8. Cvičení 5. a 6. současně.
9. a) Pravou paží odpažit, b) vzpažit zevnitř, c)=a, d) ruku v bok.
10. Cvičení 9. levou paží provedené.
11. Cvičení 9. a 10. střídavě.
12. Cvičení 9. a 10. současně.
13. a) Pravou paží předpažit dolů, b) předpažit vzhůru, c)=a, d) ruku v bok.
14. Cvičení 13. levou paží provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.
16. Cvičení 13. a 14. současně.

Pohyby trupu.

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Předklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) záklon, d) vzpřím.
2. Cvičení 1. však trup otočit na levo.
3. a) Záklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) předklon, d) vzpřím.
4. Cvičení 3., však trup otočit na levo.
5. a) Předklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) úklon na levo, d) vzpřím.
6. Cvičení 5., však trup otočit na levo a úklon na pravo.
7. a) Záklon, b) vzpřím a trup otočit na pravo, c) úklon na levo, d) vzpřím.
8. Cvičení 7., však trup otočit na levo a úklon na pravo.

Pohyby nohou.

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Pravou nohou stoj přednožný, b) unožit, c)=a, d) přinožit.
2. Cvičení 1. levou nohou provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. a) Pravou nohou stoj zánožný, b) unožit, c)=a, d) přinožit.
5. Cvičení 4. levou nohou provedené.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě.
7. a) Pravou nohou stoj únožný, b) přednožit, c)=a, d) přinožit.
8. Cvičení 7. levou nohou provedené.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě.
10. a) Pravou nohou stoj únožný, b) zanožit, c)=a, d) přinožit.
11. Cvičení 10. levou nohou provedené.
12. Cvičení 10. a 11. střídavě.
13. a) Pravou nohou stoj zánožný, b) přednožit, c)=a, d) přinožit.
14. Cvičení 13. levou nohou provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.
16. a) Pravou nohou stoj přednožný, b) zanožit, c)=a, d) přinožit.
17. Cvičení 16. levou nohou provedené.
18. Cvičení 16. a 17. střídavě.

XXXVI.

Pohyby paží.

Stoj spatný — připážit.

1. a) Pravou paží upažit, b) skrčit upažmo, c)=a, d) připážit.
2. Cvičení 1. levou paží provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. Cvičení 1. a 2. současně.
5. a) Pravou paží předpažit, b) skrčit upažmo, c)=a, d) připážit.

6. Cvičení 5. levou paží provedené.
7. Cvičení 5. a 6. střídavě.
8. Cvičení 5. a 6. současně.
9. a) Pravou paží vzpažit, b) skrčit upažmo, c)=a, d) připážit.
10. Cvičení 9. levou paží provedené.
11. Cvičení 9. a 10. střídavě.
12. Cvičení 9. a 10. současně.
13. a) Pravou paží zapazit, b) skrčit upažmo, c)=a, d) připážit.
14. Cvičení 13. levou paží provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.
16. Cvičení 13. a 14. současně.

Poznámka: Paže skrčí se upažmo tak, že prsty ramen se dotýkají.

Pohyby trupu. Točením.

Stoj rozkročný — ruce v bok.

1. a) Úklon na pravo, b) předklon, c) úklon na levo, d) vzpřím.
2. a) Předklon, b) úklon na pravo, c) záklon, d) vzpřím.
3. a) Záklon, b) úklon na pravo, c) předklon, d) vzpřím.
4. a) Úklon na pravo, b) záklon, c) úklon na levo, d) vzpřím.

Poznámka: Všechny příklady i v opačném směru provedeme.

Pohyby nohou. Stoj nožné a kročné.

Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Pravou nohou stoj přednožný, b) stoj úkročný, c)=a, d) přinožit.
2. Cvičení 1. levou nohou provedené.
3. Cvičení 1. a 2. střídavě.
4. a) Pravou nohou stoj zánožný, b) stoj úkročný, c)=a, d) přinožit.
5. Cvičení 4. levou nohou provedené.
6. Cvičení 4. a 5. střídavě.
7. a) Pravou nohou stoj únožný, b) stoj předkročný, c)=a, d) přinožit.
8. Cvičení 7. levou nohou provedené.
9. Cvičení 7. a 8. střídavě.
10. a) Pravou nohou stoj únožný, b) stoj zákročný, c)=a, d) přinožit.
11. Cvičení 10. levou nohou provedené.
12. Cvičení 10. a 11. střídavě.
13. a) Pravou nohou stoj přednožný, b) stoj zákročný, c)=a, d) přinožit.
14. Cvičení 13. levou nohou provedené.
15. Cvičení 13. a 14. střídavě.
16. a) Pravou nohou stoj zánožný, b) stoj předkročný, c)=a, d) přinožit.
17. Cvičení 16. levou nohou provedené.
18. Cvičení 16. a 17. střídavě.

(Pokračování.)

Z NAŠICH KRUHŮ.**Hlídka domácí.**

— V New Yorku odbýval D. A. S. závody a veřejné, pokud víme, kdežto naši v South Omaze, Neb., odbývali závody státní. O výsledku zpráv nemáme. Doufáme, že zvláště v Nebrascce vedl se náležitý průkaz důležitosti práce naší tělocvičny.

— Činovníci jednotlivých sborů měli by pilněji čísti různé ty návrhy a zvěsti na prospěch toho našeho celku sokolského, aby pak tím spíše ve schůzích o tom či onom zástoji důležitém pojednati se mohlo a schůze vlastní jen tím zajímavými se staly. Povoliti jen účty a vyslechnouti

zprávy výborů zábavních a jiných není rozhodně ještě vlastní činnost sokolská. Ta jeví se hlavně ve zprávě evi-
čitelů a pak v tom, jakž sbor čili členové jeho účastní se
rušné práce celku a snah N. J. S. Když ale sbory musí v
každém čísle listu našeho upomínány býti jednatelem V. V.
o zaslání čtvrtletních zpráv, když musí mnohé z nich upo-
mínati se na povinnost, aby v té či oné otázce důležité roz-
hodly konečně, tak aby V. V. věděl, jak za celek prohlásiti
se má, když jednoduše vše ponechá se náhodě, jaká to
vlastně činnost? Tím, že sbor patří k velikému celku, není
přece ještě všemu učiněno za dost, třeba si i správně platil,
tu také třeba jest jevíti zájem o vše důležité co prospěchu
toho celku čili N. J. S. přičiniti může, aneb co bylo by na
úkor. My u listu přičiňujeme se všemožně, aby různé a
důležité otázky Sokolstva se týkající vůbec v sloupech
našich důkladně se probraly, však to nikterak nestačí, jestli
i v jednotlivých schůzích sborů projednávány nebudou,
předčítány a o nich uvažováno. Ne každý mladší sokol list
ten náš čte, aniž jsou všichni schopní čísti a vždy porozu-
mět, vysvětlení a porada se staršími tu jest tedy jen
na místě. A kde lepší k tomu místo, nežli právě ve schůzi
sborové? Zbytečné povídání o "nějakém tom ohnutém
hřebu někde na střeše Sokolny" nahradily by pak roz-
pravy o věcech vážných a nejen sbor, ale celek v mnohém
získati by mohl, protože členstvo čtoucí vždy i na otázky
druhu nejdůležitějšího by již jaksi napřed připraveno bylo,
nemístné odkládání by odpadlo a V. V., vlastně jeho jedna-
teli práce by se zbytečně nestěžovala. Jak věci dnes se mají,
vlečou se různé otázky a hlasování o nich po celé měsíce,
ano i stane se, že pak po tolika měsících i odpověditi se
zapomnělo.

— Časopis "The Santian News" Scio, Oregon přinesl
o tamnějším sboru sokolském a oslavě 4. července, jakž na
místech těchto jsme již psali, zmínku pochvalnou, zejména
o evičení jejich volných na bradlech.

— O výsledku Havlíčkovy slavnosti v Chicagu psal
veškerý tisk. Slavnost sama prý byla velikou manifestací
českou, třeba mohla být ještě větší, jiného rázu a čistý
výsledek hmotný značnější. Pokud my víme, jeví se všude
práce asi pěti dobrých lidí českých, již všemožně se při-
činovali a snažili a v čele těchto lidí dobré vůle byl dojísta
pokladník Jos. Anděl, jenž nedbaje vlastních obětí i hmot-
ných staral se nejvíce, kdežto ostatních 55 výborů nedělalo
nic, ba mnozí vyjeli si raději na Fox Lake na ryby. K tomu
pak přičiňme-li, že byli i mnozí, již za každý krůček dali
si notně zaplatit, uvidíme celé to "vlastenecké nadšení"
výdělkové v plné nahotě. Sokolstvo průvodu i slavnosti vlast-
ní se účastnilo a br. Jar. Košar slovy vzletnými i za nás
promluvil, ale dnes ani ono, ani všechny ty druhé organi-
sace a spolky české nemohou, žel tomu, zabrániti, aby po
slavnosti, již ovšem v celku mnohé vadilo, se netrhali právě
ti, kdož dělali se nejvíce. Jsou politování hodné to úkazy
mezi námi a nejen v Chicagu. Kde kdo dovede trhat, spílat
a hanobit činovníky nejlepší a za celou řadu let osvědčené,
jako dovede moc moudré udílet rady jen tak na oko, když
již jest po všem, co a jak býti mělo, však přiložit také
trochu rukou vlastních k práci, pověditi pravdy skutečné,
to ponechá se milostivě lidem jiným. Jinde opět strhají se
k ukojení pomsty osobní nějakého nafoukaného bohatec
i památky lidí našich nejlepších, a to proto jen, že Havlíč-
kovu tryznu pořádal Sokol, jehož každá práce upřímná a
nezištná se bagatelizuje. Jaké to poměry! A povážíme-li, že
náš slavný básník Jar. Vrchlický u takové příležitosti na-
psal báseň "Čechům chicagským" a br. Dr. K. Pipich z
Chrudimi s poděkováním za "Památník" zaslal deset korun
na pomník Havlíčkův v Chicagu, skoro zdá se nám, že mělo
by být lépe mezi námi, více dobré vůle všech volných lidí

českých, práce opravdové a méně zbytečných štvanic a
sporů, kdy o všech společnou jde věc dobrá.

— T. J. S. Mladých sotva že připojila se k nám opět
k naší N. J. S., již přičiňením br. náčelníka K. Macáka
získala najednou 9 nových členů evičích a rozšiřuje svou
těloevičnu, pracuje i mezi bratry Poláky. Tak založen byl
již Polský těloeviční klub, který evičiti bude rovněž br.
Macák. Práce v tomto směru vždy nese ovoce, jen dále
tak a v před vždy a všude.

— Čeští veslaři v New Yorku členové naší nejednou
již vynikli a také u poslední příležitosti a závodu Národní
associaace nebyli mezi posledními, zvláště br. Fr. Veselý.

— V Mt. Olive, Ill., založen byl nový sbor slovenských
sokolů. Sbor jmenuje se Cyril a Method. Známe poměry
Slováků a právě proto myslíme si, že mohli si jméno najít
trochu příhodnější, či snad sbor ten patřiti eche do naší
odrody south a omažské? Byla by škoda.

— V Cudahy, Wis., nalézá se sbor slovenský, jenž
udržuje s bratry našimi v Milwaukee jen styky opravdu
bratrské a také posledního výletu sboru našeho se účast-
nil.

— Již několikrát na místě tomto jsme psali, že pokud
nás se týče, nejsme zrovna pro žádné kamenné mohyly,
pomníky a p., věřice v uctění památky velikých mužů našich
jiným způsobem vhodnějším. Avšak tam, kde práce již v
proudu po leta, jako v záležitosti postavení pomníku Karlu
Jonášovi, tam důtklivě dožadujeme se pomoci sborů našich,
aby konečné dílo podjaté vykonáno býti mohlo. Vzpomeňte
tedy br. Karla Jonáše v příštích schůzích svých a při-
spějtež na pomník jeho. V těch pak sborech našich, kde
ještě na pomník Karla Havlíčka Borovského v Chicagu se
nesbíralo, učíte sbírku záhy a pomozte tak oběma podni-
kům. Br. Štěrba v South Omaze minule o své újmě sbírku
zavedl a dosti slušný obnos odevzdal. U našeho sboru stalo
se rovněž tak a jinde mělo by dojít následování.

— T. J. S. v Omaze, Neb., má stánek opravdu pěkný,
není tu jen prostorná těloevična, divadlo a síně zasedací, ale
i dosti místa vedle stromy posázeného, jakož i domek, kde
útulku našla česká škola svobodomyšlných. Mimo to, jakž
na jiném místě zděleno, jedná se o koupi sousedního ma-
jetku. Tolik pěkné příležitosti, jen co jest pravda, však
o vlastní těloevičné činnosti jsme ze sboru toho již dlouho
neslyšeli. Jen tolik víme, že stěžují si jak v Omaze, tak
v South Omaze na nedostatek evičích i žactva, třeba celé
řady tam byly mladíků českých a děvčat, jež měli by být
u Sokola.

— Newarský D. A. S. uspořádal 4. srpna veřejné evičení.
jež zcela se zdařilo. Na protestní schůzi 29. července ve
prospěch uvězněných dělnických vůdců v Idaho, jakž po-
řádala se v Elizabeth D. A. S., sešlo se celých 30 osob. Mlu-
vili tu br. Voska z New Yorku a br. Tůma z Philadelphie.

— Polský sbor sokolský v Bridgeport, Conn. se roz-
dvojil, a sice ti radikálnější založili si sbor socialistický.
Ostatně ruch podobný v Sokolstvu polském již od delší doby
zaznamenáváme a třeba v tříštění sil sami nevěříce jinak,
musíme v tom jen znamenati pokrok u bratří Poláků pak
zvláště, povážíme-li, že i Sokolstvo u nich bylo ještě do
nedávna cele v područí kněžstva.

— Katolíci "sokolové" odbývali závody ve dnech 8. a
9. září v Omaze. Dne 8. září byly závody vlastní a v der
následující veřejné. Cvičilo se na všem náradí i skoky, a
byly tu sbory z Omahy, South Omahy a Plattsmouth. Tak
vida, již tři sbory "křížové" v jednom státě v Baltimore
mají také již sbor.

— New Yorský D. A. S. se stavbou vlastní Sokolovny
již započal a veškeré práce další dle přesných plánů dojdou
tedy uskutečnění.

— Po úplném zduaru "českého dne" v Cedar Rapids, Ia., u příležitosti 50letého jubilea města tvoří se nyní ze všech delegátů českých spolků "Česká Stráž". Rozumí se, že tu sokolové nescházejí a nedějeme se jen, že znovu dají se do práce, aby dokázali, že u nich čin více znamená, nežli vypínání se a spílání všelikých bohatečů, spolu s jejich halapartníky. Ba věru nemá ten místní sbor náš na různých ustláno a práce jeho mnohá a konání jen se stěžuje.

— T. J. S. Milwaukee uspořádala si výlet do Schlitzova parku a u té příležitosti ukázala, co její žactvo umí. Tak stalo se minule za účasti lidu dosti značné a cvičitelové br. Záhořík a Kostlán mohou býti s prací svojí jen spokojeni.

— V české Plzni v Chicagu po mnohém úsilí dostalo se

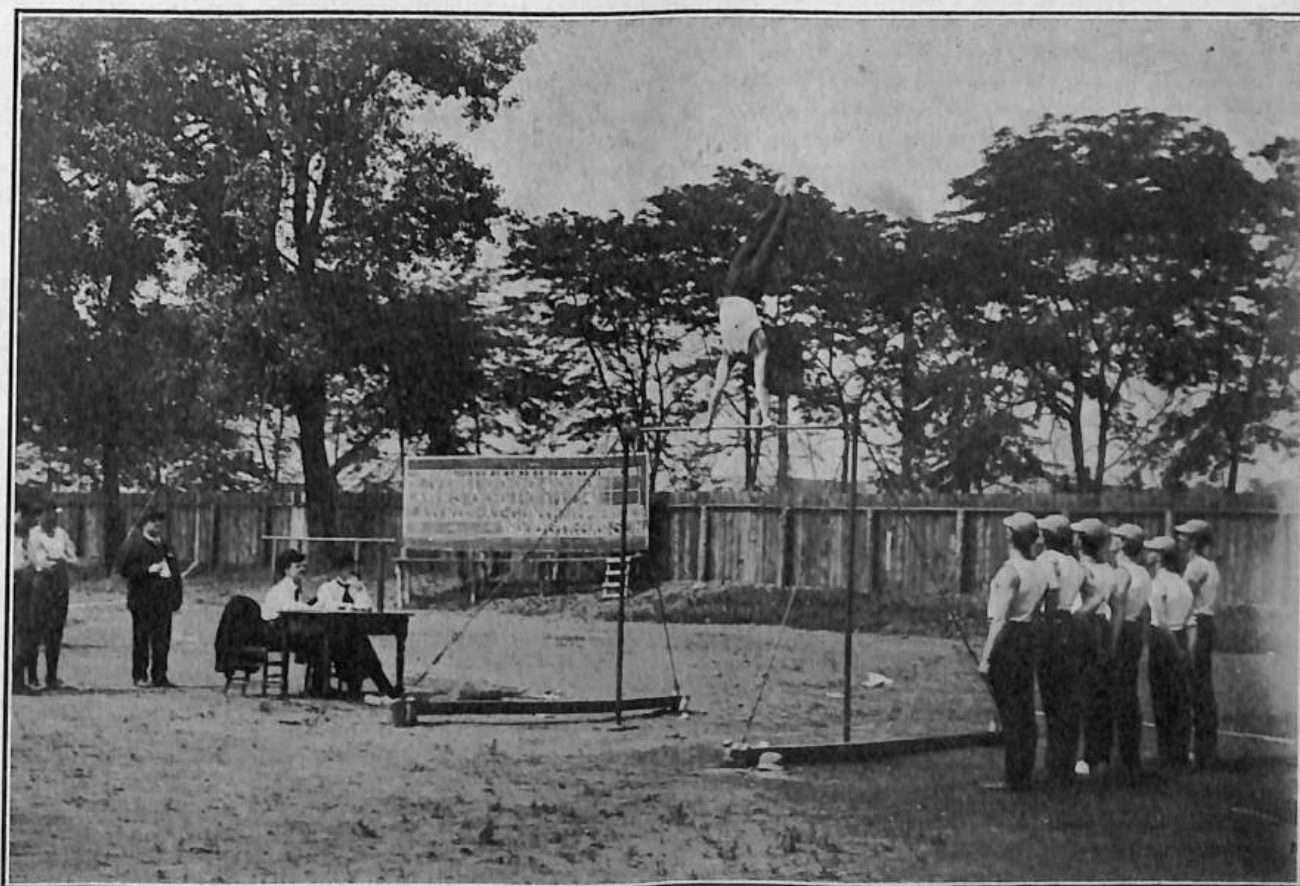
námí pokračovati na vzdor mnohému výsměchu i těch, kdož mají pro snahy podobného druhu jen názvu dráteník.

— Br. J. Fiala ve Seranton, Pa., člen T. J. S. v Omaze, Neb., získal minule prvou cenu ve cvičení na náradí ve spolku Y. M. C. A.

— T. J. S. v Omaze, Neb., zakoupila sousední majetek se Sokolovnou a hodlá tak posloužit věci těloevičné vůbec. Totéž právem říci lze i o naší jednotě místní T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol, jež před nedávnem koupila majetek br. Filipa rovněž vedle Sokolny.

— Katolický Podporující "Sokol" v Omaze, Neb., získal za cvičitele br. Severina a pořádal také ihned závody, skoro touže dobou jako naši. Jestli br. Severin jest

Fotografoval br. Malý.

Br. Hejda na hrazdě. — Závody Župy Střední v Chicagu.

naším krajanům veřejného hřiště na 15. a Loomis ul., veřejné koupelny na Throop a 19. ul. a konečně i malého parku mezi 20. 21. a Fisk ul. České Stráži tamní za to budiž jen dík, nebo právě ona to byla, jež se ve směru tom přičiňovala u rady západních parků, jakož i p. Dr. Wišteínová.

— V minulém čísle po zásluze zmínili jsme se o činnosti bratří našich slovenských a jejich jubileu čili desítiletí trvání této jednoty, jakož i slavnosti jejich v New Yorku. i dovolujeme si dnes dodat, že hlavní zájem tam budilo cvičení veřejné, na němž braly účast prvý a pátý sbor z New Yorku a 75. sbor z Jersey City. Ceny jednotlivců dostal prvou br. Václavík a druhou br. Krupa. Četová cena připadla pátému sboru, 15. sbor z Yonkers přibyl do parku o polední se svým vlastním bubeničským odborem. Našich bylo tu dost a tak ta vzájemnost slovanská zdá se mezi

náš a sokol, neměl by takovouto profanaci věci naší strpěti i měl by se nejen o změnu jména organizace přičiniti, ale i o to, aby true-výstupy a podobné ponechali se jiným lidem. — Katolický "Sokol", není-li komedie?

— V Chicagu zemřel dlouholetý člen Plzeňského Sokola a osobní přítel náš, kdys činovník nad jiné pilný, jenž žádné práce pro sbor svůj se neleká, br. F. Červenka. V těch dobách, kdy i my patřili ku sboru jmenovanému, v otázkách finančních a jejich rozluštění pomáhal bratr onen často, zejména když o zbudování vlastního stánku se jednalo. Není jej více, však paměť u nás vždy bude mu zachována. Sbor Budivoj v Detroit, Mich., pak ztratil neméně obětavého bratra, náčelníka a cvičitele br. Václava Janečka. Byl činovníkem vždy dobrým, jenž na sboru svého

povznese u věci tělocvičné pracoval nejen v Detroit, ale před tím v Chicagu u Čechie. Také jeho jsme znali osobně a vážili si jej. Pozůstalým bratří našich, rodinám oběma patří naše soustrast.

— Byl opravdu i u nás v Sokolstvu americkém rok závodů. Téměř o každém sletu župním jsme se s nimi setkali. A také my s radostí zaznamenáváme tuto skutečnost, jako tu velikou přízeň lidu, jenž přišel se všude v počtu přehojném na výsledky práce naší podívat. Na jedné straně tedy důkaz pronikavější činnosti tělocvičné, důkladnější přípravy, lepší pochopení významu sletů a na druhé straně tak často osvědčená přízeň lidu, jenž práci opravdové, upřímné a nezištné věnuje své pozornosti i podpory. A této přízně sobě vážme, pilně o to pečujeme, abychom výchovou žactva a dorostu pečlivou co nejvíce se odvděčili.

— Jest daleko mužnější a sokola důstojnější k chybě vlastní vytčené se přiznati, nežli toho, kdo na chybu nám poukázal vyčastovati hrubou nadávkou a sprost'áctvím, jakž již v tom tisku českém bývá. A jest to věru někdy radost pozorovati, co a jak se semele a čemu se říká leckdy polemika a zajímavé, když tak ti, co nejvíce si v těch svých novinách vynadali, uvidíš někde za jedním stolem, jakoby se ani nechumelilo. Z koho pak si ti lidé, "papíroví hrdinové", vlastně šašky tropí?

— Jsou v těch kterých jednotách sbory evičitelské, odbylo se několik závodů a různé sestavy při veřejných byly na pořadech. Nebylo by na čase, aby ti, kdož trochu tvořili i poslali listu svému?

— Dnes odbývají budou chicagští turnéři velikou schůzi lidu, na níž pozvali si i mayora města, kde jednati se má o založení poštovních spojiteln. Pokud víme, také mnozí bratří sokolové, již věci přejí, se účastní a Plzeňáci naši se již také ozývají.

— Oslava desíletí Slovenské Jednoty Sokolské děla se nejen v Bridgeportu, jakž jsme sdělili již a v okolí Pittsburgu, Pa., ale i v New Yorku, v Binghamtone, N. Y., v Little Falls a jinde, kde bratří naši Slováci jsou. Zdá se, že jednota ta vyšle asi družstvo 12členné do Prahy na všesokolský slet, aspoň již ve směru tom se pracuje. Družstva ta však zastupovala by celek. Pochopujete? Závody pak odbývaly by se v květnu 1907 před vlastním odjezdem boreů. Jest tu jen otázka občanství amerického u některých těch junů slovenských, již tu ještě nejsou dosti dlouho pryč.

— Ta neúprosná smrt pokosila si tentokrát nemilosrdně v našich řadách. Tak sbor náš místní T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol ztratil br. Tomáše Skalu, dne posledního měsíce minulého. Zůstala tu po něm vdova a šest malých dětí. Pozůstalým vyslovujeme i my svou soustrast.

Sokolky.

— Jsme skoro zvědaví, kde a kdy povšimly si sestry milé toho dojista jen upřímného svolání a pozvání k součinnosti sestry Šimůnkové z New Yorku za účelem účasti se sokolek pátého sletu sokolského v Praze. Že newyorské pojedou, jsme skoro jisti, ale rádi bychom viděli i sestry z jiných sborů, aby také ženy a dívky naše reprezentovaly ten celek náš.

— Když páni páteři katoličtí dovedou sokolský monogram jednoduše zaměnit křížem a zařizovati sbory katolické, proč pro vše na světě nedali se také ještě do zakládání sborů paní a dívek nějakého toho neposkvrněného počtu panenky Marie takové a jiné. Tím by jednoduché spolky pannenské nyní mohly náramně moc stoupnout v ceně. A nějaké to překřtění již snadno by se provedlo.

— Umí-li sokolka plavat, slouží jí nejen ku etí, ale někdy velice dobře se hodí, jakž minule dokázala jedna děvka, patřící k ženskému tělocvičnému spolku žen křesťanských, zachránila totiž družku svou koupající se v

Chicagu v jezeře od utonutí, co zatím na břehu několik mužů zevlovalo. Uvádíme pouze a jedině proto, abychom znovu a znovu důležitost plavání, prostných evičení, jež ve vodě se provádí, dokázali.

— Sotva 17 jar čítajíc zesnula minule sokolka Alma Engelthalera, dcera br. Ferd. Engelhalera, činovníka našeho nad jiné pilného a jednotě naší jako býv. náčelníka župního známého. Byla pracovnící velice nadějnou i účastnila se závodů Střední Župy v Chicagu s druhými sestrami ze Cedar Rapids. A tu již zrádná choroba na mladistvém těle jejím asi hlodala, však Alma vzdorovala statečně, až posléz po operaci konečně přec jen podlehla. Ji budiž paměť na dlouhá leta a sokolské rodině Engelthalerově naše soustrast.

Dorost a žactvo.

— Ne každý výkon hodí se pro každého z vás a ze začátku jen postupně podle návodu evičitele svého můžete pokračovati.

— Zdá se, že "campování" ve volné přírodě žactva se ujalo v mnohých sborech a přineslo mládeži naší nejen osvěžení, ale více přituplosti ku evičitelům svým. Tak podle vzoru chicagských utábořila se ta naše drobtina minule v Iowa River parku, jenž náleží br. Engelthalerovi. několik mil za Cedar Rapids, Ia., a tam pod dozorem br. Trefného a několika starších sokolek se dobře měla.

— Vedle tělocviku soustavného již i pouhá procházka, hry, různé zápasy rázu nevinného ovšem, působí na čilejší oběh krve a přináší tak lepší výživu těch částí těla, které oběh krve při obvyklém jich způsobu života třeba zanedbával. K tomu sluší dodat, že při pouhém se již pocení mnoho rozkladných splodin z těla vychází.

— V době od 1. června až 1. července konán v Poznani sjezd zástupců ústředního spolku pro pěstování národních a lidových her mládeže. Mimo jiné přednášky zabrala velkou část programu přednáška Dra Schmidta z Bonnu, který zde velmi účinně dovozoval tělesné vychování našich dívek, které již od škol musí se nésti směrem jiným. Dr. Kohlrausch (Hannover), pojednal "O významu plavání vzhledem k výchově a životu." Žádá povinné zavedení vyučování plavání na všech školách v Německu a shrnuje v program svůj ve tři závažné body, které přináší plavání a sice: podpoření zřetelnosti tělesné, zejména ve správné činnosti nervů, plíce, srdce a celé muskulatury. Výchovně působí plavání zejména na čistotu těla a smysl pro pořádek. V životě pak jeví se jako nezbytný ochranný prostředek před utopením a pod

Věci české a slovanské.

— Starosta Svazu sokolů polských v Němečích Rzepeckí uvádí, že mají 140 hnízd s 18,000 členy. V Němečích jest 144 hnízd se 7,000 členy a v království polském na Rusi 30 hnízd.

— Pracovní odbor Č. O. S., v němž sdruženy jsou věškeré pražské a předměstské sokolské jednoty, usnesl se v poslední své schůzi uspořádati dne 23. září "Podzimní sokolský den" ve prospěch ohroženého území. Jelikož výstaviště jest úplně zadáno, bude se tato všesokolská slavnost konati ve všech nově zřízených místnostech ostrova Střeleckého. S pracemi ke zdaru dne toho bylo již započato.

— Ve dny 2.—4. září odjelo Sokolstvo české, jako průkopník všeslovanské myšlenky sokolské, k bratřím chorvatským do Záhřebu a odtamtud podívalo se na junáky černohorské na Cetyni. Neopomeneme podati o významných těchto manifestacích Sokolstva zprávy podrobné i podotýkáme jen, že také z pořadatelstva listu našeho poslali jsme do Záhřebu zdravici.

— Černá armáda klerikální v Čechách jako Sokolstva jest nepřítelem, také ráda by dostala do drápů svých české

školy národní a tu bylo to Sokolstvo opět, jež se všemi živly volnými a pokrokovými protestovalo a bije se za jazyk svůj v ohroženém území a školu volnou prostou vlivů kněžských.

— O pátém sletu všesokolském v Praze bude asi též jízda čestně zastoupena i podá mnohé ukázky zkázněnosti své a secevičenosti. K tomu podotkneme-li, že i zástupci cizích jednot tělocvičných se očekávají, jakž na jiném místě jsme sdělili, bude slet tentokráte významu a dosahu velikého.

— Na cestě do Záhřeby zastavili se naši také u bratří v Budapešti, aby pak na cestě zpáteční, komu bylo možné, súčastnil se tamní oslavy desíletí sboru spojené s veřejným, ve dnech 8.—9. září.

— Ve Slavonii odbyvaly slet srbské jednoty nesdružené a sice v den památné bitvy na Kosovu. Jednot těch jest osm a šest účastnilo se zápolu. V srbském království pak mají Svaz "Dušan Silni", k němuž náleží as šest jednot, jež byly zastoupeny také v Záhřebě, vedle všech těch mnohých hostů slovanských. Také Slovenská jednota americká byla zastoupena.

— V pražském "Sokole" mezi jiným čteme: Dne 14. července t. r. konal se v Bernu V. sjezd zástupců evropských sdružení tělocvičných za předsednictví p. N. Cupéru z Antverp. Přítomni byli zástupce svazu belgického (N. J. Cupérus a Kopal), českého (Dr. Scheiner), francouzského (Ch. Cazalet a H. Avoiron), hollandsského (Van Aaken), italského (Ferralasco), luxemburského (Kayser), švýcarského (Gelzer a Ritter) a maďarského (Maurer a Dr. Cselestei). Na pořadu jednání byla především otázka úpravy mezinárodních závodů. Řečníky některými poukazováno na rozdíly soustav tělocvičných, jež vadí účasti na závodech, a činěny návrhy na úpravu těchto připuštěním volných eviků na místo předepsaných. Návrhy ty nedošly souhlasu i zůstalo při dosavadním způsobu, při čemž komisi technické uloženo, aby hleděla co nejvíce ku evikům všeobecně pěstovaným. Dále usneseno, aby pořadající svaz přispěl ostatním po 500 fr. na uhrazení nákladů cestovních s vysláním družstva závodního spojených. Počet závodníků v družstvu stanoven na 6 mimo evičitele. Po té jednomyslně přijat návrh Dr. Scheinera, aby příští závody konány byly v Praze r. 1907 u příležitosti V. sletu všesokolského. V příčině přihlášky anglického svazu mají se konati další šetření vzhledem k tomu, že v Anglii stávají svazy anglický, škotský a irský. Usneseno, aby jednoty, jež míní se súčastnit závodů cizího sdružení, činily tak pouze prostřednictvím a se schválením vlastního svazu. Jednoty mimo svaz k závodům se nepřipouští. Pozvání cizích jednot má se díti rovněž výhradně prostřednictvím svazů.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— V Chicagu založila se česká důlní společnost, jež zakoupila již 500 akrů pozemků uhlonosných v Indianě. Společnost nazývá se "Hudson Coal and Mining Co." Základní kapitál obnáší \$125,000 a zakládajícími členy jsou sami bratři sokolové, jako: Kandlík, Kostner, Záhrobský, Velký, Winternitz, Kokeš, Vavák a Dr. F. J. Novák.

— V odborném listě "Scientific American" popsal vlastní vynález krajan Jos. Bečvář z Clevelandu, O., a sice jest to jednoduchý světloměr. Týž shotoven jest na způsob teploměru, jenže slouží ku měření světla, jakž jméno již samo povídá. Na zadní straně plošky jest umístěna suchá batterie, jež vyvozuje elektřinu a na vrchu jest destička selenia. Batterie jest spojena se seleniem, před nímž umístěna jest skleněná, jemně broušená čočka k stejnoměrnému

rozptylování světla a také k ochraně seleniové desky před přílišným podrážděním.

— V uveřejněném právě pořadu německé jednoty Roentgenovců v Berlíně setkáváme se mimo členů Dr. Jedličky a Zahradnického i s prací naší, jakž poslána byla dotyčnému kongresu, pod ohlazením: "Studie nemocí, poranění a degenerativních pochodův a stavu mozku paprsky Roentgenovými."

— Nedávno čtli jsme ve "Slavii": Jak se ze zdejších listů dovídáme, obdržel mladý krajan Jan Křemenák patent na novou ním vynalezenou vzducholoď. Pracoval prý na vynálezu tom od 19. roku věku svého (nyní jest 25) a ačkoliv již v prosinci 1904 zadal si o patent, teprve nyní z Washingtonu obdržel. Vzducholoď má býti zcela jiného způsobu nežli dosavadní, má podobu doutníku, rychlost její může být pravidlována točením kola a vynálezce tvrdí, že žádný dosud vynalezený šroub lodní nemůže hnáti vzducholoď tak výsledně, jako jeho. Křemenák má již několik nabídek, dosud se ale nerozhodnul, má-li patent prodat neb ne. Prozatím pracuje na jiném opět vynálezu a sice hudebním, o němž se zmíníme později.

— U příležitosti tryzny Karla Havlíčka Borovského v Cedar Rapids, Ia., přinesl tamní nedělní "Republican" nejen pořad vlastní slavnosti, ale i překlad článku Havlíčkova ve "Slovane" č. 7. z r. 1851 "Republiky Americké", jakž na místech těchto jsme jej i my u znění původním otiskli. Překlad jsme obstarali sami.

— Červnové číslo "The American Music Journal" má velice pochvalnou zmínku o pianistovi J. V. Bečvářovi z Clevelandu, O. Týž v minulém období účinkoval jako solista s "Cleveland Symphony Orchestrem."

— Dr. J. C. Placák ustanoven byl vrchním lékařem nové nemocnice pro souchotináře v Clevelandu. Nemocnice nalezá se na městské farmě ve Warrensville a otevřena byla svému účelu dne 20. července. Pokud víme za českého vedení doktorova ústav prospívá.

— Krajan Frant. Hamáček z Kewaunee, Wis., vynalezl stroj na sbírání hráchu a protože jest stroj opravdu důkladný, nikoliv složitý, dojde záhy jistě značného rozšíření. To týká se hlavně závodů na zavařování zeleného hrášku.

— Srpnové číslo Appletons' Magazine vyzdobeno jest ilustrací slovatného umělce Alfonse Muchy a mimo to obsahuje pojednání "Midsummer in Bohemia" z pera Christiana Brintona. Článek jest Čechům velice sympaticky psán a opatřen sedmi obrázky Muchovými, znázorňující typy české dívky v národním kroji. V magazínu tom často shledáte se s českou prací, aneb prací českou v anglickém překladu. Totéž platí o velkém svobodomyšlném týdeníku "The Truth Seeker" v New Yorku, jenž v červencovém čísle má rovněž českou práci: "Jak vyléčiti prý lze nevěru."

— Mladí umělci bratři Fr. a A. Hrubý v Clevelandě sestavili si celou kapelu vesměs hladých a nadějných sil českého původu a dali se pak s naevičeným dobrým pořadem na cestu po Spojených Státech. V Cumberlandu, Md., déle koncertovali a získali si uznání ciziny. Přítomně koncertují v Kalifornii. Jest to podnik toho druhu prvý, sil tak mladistvých.

— Sklářský podnik "Crystal Mirror & Art Glass Co." v Clevelandu pokračuje prý dosti dobře a podílníků hlásí se dosti. Totéž platí o novém podniku "Bazar" v Chicagu. Jak vidět i v obchodu a průmyslu začínáme se uplatňovati a co se různých vynálezů týče nejsme nikterak za jinými.

— Dne 3. září odbyval se národní sjezd poštovních příručích a sice v Savannah, Ga., a br. Boh. Scháněl, příručí z odbočky poštovní v Plzni v Chicagu zvolen byl druhy svými delegátem.

— Z Prahy přijel do Ameriky na studie odborné Dr. Alfred Baštýř, jenž již jednou dlel na amerických klinikách.

aby v odboru svém zubním lékařství se zdokonalil. Pokud se týče zubního lékařství a ranhojičství vůbec Amerika vyniká a některé její koleje mají dosti cizích studentů a z Evropy pak zvláště. Zdejší autority zubního lékařství nemají sobě rovných, jakž všeobecně se uznává. Také v elektrotechnice tu mnozí vynikají a mezi těmi mnohý Čech a Slovan, jakž často v odborných listech vidíme a sledujeme.

— Paní Marie Zieglerová byla na šest měsíců engážována a co nevidět zavítá do Ameriky.

— Zpráva Mezinárodního kongresu Volné Myšlenky v St. Louisu, Mo., ze dne 15. října až do 20. 1904 konečně vyšla a o účastenství jednoty naší činí se tam ovšem i povinná zmínka, jakož i o přednáškách českých. Mezi členy Americké Sekulární Unie uvádí se i T. E. Vanásek z Nové Prahy, Minn., jehož kratičký nástin životopisný tu je a podoběnka.

DOPISY.

Patterson, N. Y., 20. července.

Dne 3. července pořádala T. J. S. Komenský veřejné cvičení žáků, začek a členů. Provedena cvičení prostná a na nářadí vedením náčelníka Al. Vyskočila a cvičitele J. Krasenskýho. Nechei pochlebovati žádnému z výše uvedených bratří ale myslím, že mohou býti spokojeni s výsledkem práce své. Cvičení sledováno bylo s velkou pozorností a každý byl překvapen pokrokem jednoty naší za dobu jednoho roku.

Pozvaný cvičitelský sbor z New Yorku: J. Pavlek, V. Hampl, A. Jahoda, H. Sekyra, Fr. Slavětinský a J. Gregor cvičili na nářadí, též podali ukázkou šermu a zápasu, což se velice líbilo zvláště zdejším Američanům, kteří se o veškerých výkonech velmi chvalně vyslovili a zároveň neskrblili potleskem.

Bratr náčelník vyzíval bratry v poslední schůzi, aby pilně navštěvovali cvičení.

Mám za to, že kdyby bratři uposlechli vyzvání br. náčelníka, že by se četa cvičící na tak krátkou dobu co jednota naše existuje, měřiti mohla s četou kterékoliv jiné jednoty třeba starší a větší. Jen vůli mějme! Doufám, že příštím rokem ukážeme příznivcům svým ještě více vyspělosti a pokroku v tělocviku soustavném. Na zdar!

Jos. Michalička.

Baltimore, 20. srpna.

Ač vím, že mne mnohý snad polituje, nemohu si pomoci, abych neučinil také jednou zmínku o výletech. V této době roční jest dosti těžko psáti o činnosti nějaké, a při tom vyhnouti se zmínce o nich. Sbor náš pořádal svůj třetí výlet letošního roku dne 5. srpna, a sice tentokrát k vůli změně po vodě. Výlet sám byl opravdu rozkošným a setkal se s velkým úspěchem. Mně, a nás asi všechny zajímal hlavně proto, že učinili jsme pokus spojití příjemné s užitečným a využívali jsme této příležitosti pochlubit se čirší veřejnosti ukázkami práce v naší tělocvičně. Na výletním místě cvičili žáci a žáčky tělocvičné školy společně, a sice v pětistupech. Ve vnější a prostřední řadě byli hoši, a uprostřed dívky. Hoši cvičili s dlouhými, děvčata s obyčejnými dřevěnými činkami. Cvičení provedeno s obvyklou přesností až na ty malé caparty vzadu, kteří mají sice dobrou vůli, však jejich malé ručky a dosud neohrabaná tělíčka, nemohou vždy stačit povelu. Obecenstvu se však vždy líbí nejlépe a jak ani jinak není možno, vzbuzují často svými pohyby značnou veselost. Po nich nastoupily sokolky. Cvičily v čtyřstupech s kužely. Kroužení bylo dobré, pohyby trupu prováděny s nevědní elegancí, a celé cvičení, sestávající ze čtyř oddílů, provedeno až na velmi nepatrné, nic neznamenaající odehlyky, výborně. Cvičení toto bylo by

nás naplnilo velkou radostí, kdyby ty pouhé dva čtyřstupy neskytaly pohled trochu smutný. Vám osmi sestram všechna čest, však družky Vaše neměly by Vás nechávat tak osamotnělé. V tělocviku nechtějte znáti slov "letní prázdniny." Vždyť takováto tělesná cvičení nejsou snad obtížnější neb nepříjemnější nežli tance, a tomu přec všechny i v tom největším horku dovedete holdovati. Přiměřený pohyb těla po práci denní, který osvěžuje, jest i v létě žádoucí. Bejte si ze všeho příklad, jenom prosím vás ne z naší vlastní lenosti. Doufám pevně, že při všech budoucích veřejných vystoupeních shledám vás v plném počtu. Tím aspoň dodáte mne vy té útěchy, že nepropůjčil jsem své péro věci u nás beznadějně, když všechny pokusy mé vyvolati usilovnější činnost mezi sokoly potkává se stále s neúspěchem. Víím, že jednání mé mnohdy snad bude se mnohemu zdáti nelogickým, vždyť hájím nás často proti nepříznivým, však přec někdy dosti pravdivým posudkům stran jiných. Nečiním to proto, že ta pravda odjinud tak tuze bolí, ale že nechci aby i nepříznivě posuzován byl ten hlouček věčně nadšených a opravdových pracovníků, kteří zde vykonali práci tak obrovskou, že udržují ten život náš přec na slušném stupni. Těm několika patří vždy dík za vše co máme. Podpora širších kruhů jest ovšem dobrá věc a nutná, však bez náležitého vedení by tato asi sama odpadla. Chraňme se dostati do vleku lidí, kteří vstupují do řad našich protože myslí, že patří k dobrému tónu, při tom však jsou náhledu, že mohou odkrýti své povinnosti tu a tam nějakou frázi aneb hledí činnost opravdovou různými spůsoby bagatelisovati, považujíce ji za nějakou hračku přepjatých idealistů. Lidé, kteří mají respekt pouze před spočítelnou knížkou, jejich největším ideálem jest dobré napapání, a po něm partie taroků sotva ovšem kdy pochopí za čím se ti "přepjateci" ženou. A jak dovede i tato naše smetánka pravdu z těchto řádků vytrysknutou pojímati, jest i dosti zábavné. Rozmrzen poměry napíši něco s použitím satyry proti některému zlořádu u nás bujícímu a mohu čekati bud' nebernou odplatu neb snad dokonce nápravu. Ale ono se to smele trochu jinak. Příjdu do místnosti naší, a tu po chvíli vstane některá kapacita od hrášského stolu a poklepá mi důvěrně na rameno a řekne něco podobného: "Poslechněte, mladíku, tohle bych ve vás nehledal na mou duši. Neukazujete na to, a jaký humor máte. Tuhle jsem se zasmál, že jsem se ani zastavit nemohl. Ani bych o tom nevěděl, to víte já to nečtu, ale moje paní mne upozornila!" — A je-li snad pán po vyhrání solfky ve zvlášť dobrém rozpoložení mysle dodá: "Na mou věru, z vás by se mohlo stát dokonce ještě něco pořádného!" Ale všichni přec nejsou k listu našemu tak nepozorní. Znáám některé, již dají listu našemu rozhodně přednost jako k papíru ku balení, před novinami jinými . . .

Br. náčelník ve zprávě srpnové stěžuje si na ochablost činnosti během letních měsíců. Brzy však se již stane počasí snesitelné, a tu bratři navštěvujeme pilně pořadová, neb jsme v době poslední mnoho zanedbali. Nenechme se doháněti k tomu prostředky jako jest pokutování neb pod. To jest každého sokola nedůstojné, my máme sami a bez pobídky činiti svým povinností zadost. Nestačí jen míti náčelníka neb vydržovati si cvičitele. On sám neobhájí naše jméno jako sdružení tělocvičné. A pak poslechněte vy, již máte dítky, a posilejte je pilně do naší školy tělocvičné. Ony vám budou v letech pozdějších za to upřímně vděčné.

Snad nebudu míti více příležitost k vám bratři rozmlouvat na těchto místech před započatím nového školního roku v naší večerní škole svobodomyšlné, a proto i této věci chei několik slov věnovati. Školní místnosti jsou dnes zařízeny právě tak moderně jako ve školách veřejných. Jaký to rozdíl proti letům dřívějším, kde bylo nám se spokojiti i s vlhkým sklepením. A přec byla i návštěva školy větší

nežli jest ted', ať ani tolik krajanů zde nebylo. Či snad bylo mezi námi více upřímné lásky, k té škole naší? Sokolové a vy všichni upřímní Čechové přived'te své děti do školy naší, přived'te je aspoň s tou samou horlivostí s jakou zavádí neb posílají své děti někteří ti naši, nad náboženské pověry povznešení svobodáři, do sektářských škol a zahrádek. Vždyť ani žádný se nemusí obávat, že by ve škole naší hrozila zkáza spasení duše vašich dětí. Vyučuje se jen česky čísti, psát, trochu o zeměpisném položení české vlasti, trochu dějepisu a mluvnici. Vidíte samé předměty neškodné. Žádný nevím jakému povolání se dítě později věnuje, zdali tím povoláním nebude snad jen hlavně na své krajany odkázáno. Mohlo by se snadno stát, že neznalost jazyka našeho mohla by se vymstít na něm při obhajování svého živobytí. I s tohoto stanoviska vidíme, že jest jen prospěšné dítkám naučí-li se ovládati češtinu pro jich příští život praktický, nhlédě ani na naše povinnosti vlastenecké. A pošlete-li je již do školy naší, vštěpujte jim v paměť, že nepostavili jste si Sokolovnu, by ji oni rozmlátili, a co hlavní, že jest třeba mít úctu i k českému učiteli a že si jej nevydržujete jen k vůli jejich legraci. Tak, to jest prozatím všechno o škole naší.

Pravdou jest a zůstane, že by ta práce naše byla účinnější, kdybychom se těch zásad svých opravdově drželi. Na sjezdech našich mnohý dobrý člunek do stanov našich se dostane, však s plněním jich jsou všude dosti velké potíže. Příčina leží právě v tom, že z ohledů jasněmu světlu se vyhýbajících, nelitujeme podpořiti tu a tam všeliký podezřelý podnik havěti zpátečnické, že i mnozí jednotlivci mají páteře až příliš ohebné, jež dovolují jim hráti úlohu radikálů i svědkových bab současně. Podniky naše vlastní musí podporu si skorem vybojovat, co zatím žádosti protichůdné nalézají příznivého sluchu. Karel Matoušek.

Detroit, Mich., 26. srpna.

Opět jeden činný a v práci a povinnosti sokolské vtrvalý člen sboru Budivoj odebral se navždy, tam odkud není návratu.

BR. VÁCLAV JANEČEK,

douholetý náčelník a evičitel našeho sboru zemřel po delší trapné chorobě ledvinové dne 3. srpna jsa stár 41 roků.

Zemřelý byl tak dlouho čilým a tak dlouho jinak zdravé tělo bránilo se, až přece podlehl. Při loňských župních závodech čilého ještě bral podíl ač bylo viděti, že se přemáhá; vzdor tomu když jsem s ním mluvil asi před třemi měsíci těšil se na župní závody do Clevelandu.

Zemřelý bratr byl muž mírný, nerad viděl mrzutosti ve sboru, byl obětavým a proto byl vážen od každého člena. K našemu sboru patřil osm let a dlouhý čas byl činným u sboru "Čechie" v Chicagu; od našeho sboru byl vyslán vícekrát do různých měst na hlavní i župní závody, a proto byl dobře znám.

Pohřeb vypraven byl ze Sokolovny za přítomnosti velkého počtu přátel a známých, jichž přízní se zesnulý těšil. Starosta Jos. Hradecký promluvil ku rozloučení se s bratrem našim v místnosti sborové a u hrobu velící kancelář lože Garfield č. 47 Rytířů Pythiových, ku kterým zesnulý též náležel.

Co mě zarazilo bylo, že tak málo evičících členů se pohřbu účastnilo! — Čas jsou peníze: tak je to bratrské.

Václav Janeček narodil se v Řečicích, okres Vodňany, do Ameriky přijel před 21 roky. Zanechává tu manželku a pět dětí, dále bratra Josefa, tajemníka našeho sboru. Těmto pozůstalým patří naše soustrast, a časté vzpomínky zemřelému bratru, kterého činy budem si vždy s úctou připomínati. Josef Kupka.

New York, 26. srpna 1906.

Každý upřímný sokol raduje se za jistě, že opět dva mohutné sbory přihlásily se za členy naší milé Národní Jednoty Sokolské. Jsou to známé, silné a oblíbené jednoty z Milwaukee a z Racine, Wis., jednoty, které po mnoho let horlivě působily ve středu sokolském, a které po několika letech odloučení se opět pod křídla Nár. Jed. Sok. útně vinou. Zná osobně mnohé z těch zákopníků západních a věděl jsem že o samotě dlouho neb na vždy nepobydou. A když nyní znovu obrození opět k nám se hlásí, a když všechny sokolské jednoty s radostí je vítají tu radost moje i nás všech jest dozajista nezměrná. Krásný příklad těchto jednot měl by být pobídkou každému osamocenému sboru sokolskému. A ať některému sboru o samotě dobře se daří, mohutní neb bohatne, přec nemůže v něm být spokojenosti, nemaje příležitosti rozvinouti síly své, nemá s kým se měřiti v zápase čestném, nemá výhody žádné jen snad trochu té přízně v těsném svém okolí, jež přece velikého českého celku částí jsouc i na prospěch celku našeho mělo by se přičiniti a na vlastní utužiti.

Ten nepatrný příspěvek, který platíme ve prospěch všech sborů našich do roka, mnohonásobně nám se vrací. Náš časopis Sokol Americký, který jest, mohu směle tvrdit, nejlepším u nás měsíčníkem českým, který nám poukazuje cestu k udržení si pevného zdraví jak se stanoviska lékařského též i z oboru tělocvičného, ten nebojácný náš apoštol, který každému pravdu do očí řekne, pak naše závody župní, státní i celkové, ty naše společná veřejná cvičení, ty naše návštěvy přátelské, to všechno má cenu mnohonásobnou pro nás všechny členy velikého celku, neboť kde jest práce neúnavná, ruch a život nepřestávající, tam vše roste, kypí zdravím, bují — — — At' si kdo chce tvrdí, že máme zájmy naše a cíle obmezené. Soudný lid neuvěří těm, kteří by rádi práci naši poškoditi chtěli. My nehlasáme, ani se nevynášíme, že jsme ti neomylní svobodáři zatím co ti praví "patentování" při veslece neb při křtu k pastorevi, neb do kostela běží; my prostřednictvím časopisu našeho lid hledíme vzdělávati, poučovati, my nikomu nebráníme, aby věřil cokoli je mu líbo, za to však hledíme, by vědou, bádáním, novými výzkumy objevy přesvědčili jsme lid náš, že církev at' jest kterákoliv, žádnému nepomůže, nevzmuží-li síly své a vlastním přičiněním i zachovalým zdravím si k lepšímu životu a to již zde na zemi, nedopomůže sám. Tot' naše učení tot' naše víra! — — —

Od doby, co prvně do nové naší vlastní Sokolny jsme vstoupili tuším, že jsme se ještě všichni neviděli. Měsíc říjen bude pro nás však památným, neboť na sklonku onoho měsíce pořádá jednota naše slavnost 10letou otevření Sokolny naší, která spojená bude s banketem, který pořádán bude jak odhlasováno bylo na rozpočet všech členů.

A tu těšíme se všichni, že opět jednou celá naše sokolská rodina bude pohromadě. Zábavní výbor se postará o řečníky dobré, o program výtečný, který se neodbyde jen několika vystupy, dům postará se o dobré pohostění a proto doufám, že bratři za 10 let jednou na jisto se dostaví, aby na vzájem se poznali, pookřáli v tom velikém kruhu rodiny sokolů pobaviti se a vypošlechli, jak dalece jsme za těch 10 roků ve vlastní síni pokročili. Žel, že budem postrádati těch bratrů, sester i příznivkyň našich, kteří nám již odešli na vždy a těch horlivých pracovníků je dosti, však útěchou tou kojiti se budeme, že místa ona nahrazena jsou zase upřímnými silami sokolskými, a že památka jejich u nás zapomenuta nebyla — — —

Zdá se, že u nás výběr boreů na pátý všesokolský slet v slovanské naší Praze jest ukončen. Až na malé výminky jsou vybraní borei buď zde rození aneb od dětství vychováni a to mě právě těší. Když poznají mladí sokolci naši tu krásnou drahou českou zem i částečně její památky, když

jim připomenuto bude, že každý kout posvátné české zemi českou krví skropen byl pro vlast, národ a osvětu, tu zajisté že všichni z nich jiné pojmy o zemi české si utvoří a zde pak horlivě jako upřímní a praví činovníci pro českou věc v nové této vlasti pracovatí budou. Kéž se v nich nezmýlíme! Obět', ač velikou, sic přece rádi podnikneme, milovanému národu českému.

Souhlasím s milým Fr. Širokým ze St. Louis, že by orgán náš měl vydáván býti nejméně dvakrát za měsíc. Čtu jej s pilností a nemohu se jej nikdy dočkat. Za uznání Tvé bratře srdečný dík. Mnohý však od nás by viděl raději, kdyby přísná censura na dopisy mé zavedena byla.

Život a působení Karla Havlíčka Borovského mnohý ze spisů i časopisů zná. Kdo však chceš nejen vědět ale i vidět vše v hlavním rysu o mučedníkovi našem dostav se do divadla v den 23. září, kde náš dram. sbor sehraje vlasteneckou hru "Karel Havlíček Borovský", při dobrém obsazení úloh

Co tento dopis zakončuji vychází průvod asi sto slovenských sokolů s hudbou v čele ku pohřbu jejich bratra Josefa Markoviče, který jsa v nejlepších letech 45, nešťastnou náhodou spadl na staveništi z 13tého poschodí a se zabil. Zanechává vdovu a šest malých dětí. Nešťastná rodina! Viděl jsem i četnu slovenských sokolek v kroji v průvodu a proto domnívám se, že bratr onen byl jistě vážen v středu sokolském a činovníkem dobrým.

Na zdar!

Michael Kafka.

Cedar Rapids, 29. srpna.

Začnu dnes pohádkou. — Slyštel: Tak vám byla jednou jedna matka, která hojně měla synů i deer. Někteří z potomků byli doma, jiní i v daleké cizině. Čas po čase scházeli se všichni členové této veliké rodiny v domově své matky, jednak aby se vespolek potěšili, starou matičku obveselili, ale i nových osvěžujících a ušlechťujících dojmů zažili, a matce z dosavadního života účet složili. Matka při každé návštěvě s potěšením je vítala a s žehnáním do jich domovů zpět propouštěla. Přiblížil se zas taký památný den — ani nevím již po kolikáté! Hoši i děvčata přijeli zas! A těchto tentokrát mnohem více. Matka radostí jen zářila! — Však druhý či třetí den pozoruje, že miláček její nechovají se vůči sobě s takou vřelostí a přítulností jako léta jiná, že každý mluví jen o jakési, matce neznámé ženštině, která — ač to žádný přímo na jevo nedává — jest jim jaksi milejší neb přichylnější, než-li stará teta, matčina vlastní sestra. Jindy všechny ty děti odříkaly přání svá, a pozdrav od tety společně, a letos nejednou, že každé zvlášť — mnohé ale i na obvyklý od tety pozdrav zapomnělo. To matku trápilo nemálo. Vypptávala se po straně toho i onoho — žádnému se ale pravdy říci nechtělo, aby tetu nemusil pohanět a tím matce žalost způsobiti. Až jedna z dcerušek — žvatlavější — podala matce vysvětlení: Netrapte se, milá maminko, nad tetiným nerozumem! Ona, ač mladší Vás, stává se dětinskou. Nejdříve nám všem, i těm třeba starším, provdaným a ženatým rozkazovala, že nesmíme bez jejího vědomí učiniti ani kroku, a když se čas obvyklé naší u Vás návštěvy přiblížil, tu nám zase když jsme se ji ptali jak, a co, odsekla: "I dejte mi s tím pokoj, já mám jiné starosti, dělejte si každý co chcete!"

Sestřičkám našim — sokolkám — dostalo se liehotivého uznání. Ženský spolek místní, který mezi členy své čítá nejpřednější dámy americké požádal zároveň s Young Women's Christian Ass'n naše Sokolky zda přijíti by chtěly do klubových místností oněch dvou spolků (z nichž poslední pěstuje rovněž těloevik a má pěkně zařízenou evičirnu) a předvedly tam evičení tyčemi, jež provedeno bylo v Chicagu, a o němž prý tolik chvály již slyšely. — Vyhoví-li

sestry naše — o čemž nepochybuji — oně žádosti, neopomenou o výsledku se přistě zmíniti.

Krutou ranou stížen 18. t. m. upřímný sokol a dobrý člověk, br. F. Engelthaler. Nadějná dceruška jeho, pilná sokolka, Alma, vydechla v týž den naposledy. Bylo to milé, dobré děvče! — est budiž její památce — a může-li soustrast opravdová, hluboce cítěna, třeba slovy neprojevovaná, zmírniti bol rodičů a pokrevenců, stane se tak zajisté v případu tomto! — Pohřeb odbýván byl ze Sokolovny na Český Nár. Hřbitov v úterý dne 21. t. m.

A právě nyní, kdy skončíte echi, doslyšchám, že jeden z nejstarších sokolů našich — mělť právo na diplom 20tiletého členství — br. Tomáš Skala, zemřel následkem úžehu slunečního. Byla to přímá, poctivá povaha — člověk, jehož si každý vážití musil. Odpočívej v pokoji bratře! Památky Tvoji dlouho bude mezi námi vzpomínáno. J. Halq.

St. Louis, dne 29. srpna.

Po každé, když dojde náš milý "Sokol Americký", první hledám co tam pro nás sokolky jest. Hlavně pátrám po dopisech našich sester, však marně hledání — přichází velmi zřídka, — a přec má snad každý sbor svoji dopisovatelku. Nevím, čím to jest. Ani nemám tolik morální odvahy, abych si přiznala sama sobě — o nedbalosti mluvit nechei! Tedy snad jen malinké zanedbávání své povinnosti? Vím jistě, že nedostatek schopnosti to také není, neboť v dopisech, které byly uveřejněny od našich sokolek, čtly jsme vždy na nejvyšší pěkné a rozumné promyšlené řádky. Ukažme tedy, sestry dopisovatelky, že umíme a chceme česky psáti, a že nezůstanem pozadu od sborů větších až po nejmenší!

U nás v St. Louis začíná nový život. Jsme spokojené v našem kruhu sokolském, pracujeme pro dobro těloeviku a našim bratřím sokolům chceme býti veškerou silou nápomocné. Také naše schůze počínají býti více zajímavými a co nejlhůtějšího, příští týden opět započne se evičit, na to se již všechny těšíme, a můžeme se honositi již nyní, že vždy velký počet navštěvuje evičení naše. Lituji jen, že opět nezpíváme, nemáme evičitele, tedy až později.

Něco však jsme si zařídily nového, následovaly jsme totiž dobrého příkladu slovenských sester sokolek a utvořily si totiž: "Literární fond" do kterého bude každá členka platit 5 centů na tři měsíce a s takto sebranným obnosem hodláme si zříditi začátek knihovny ženských literárních a jiných prací, zejména ručních. Každé úterý večer sejdeme se v Sokolně, každá přinese s sebou jakoukoliv ruční práci — (některé mají vskutku práce umělecké a ceny vzácné.) a mezi veselým i poučným rozhovorem pilné naše sestry sokolky se upřímně poznají a pobaví.

Později i básně a poučná četba bude na pořadu těchto večírků, tak že budou míti zároveň i vliv na rozvoj mysle, hlavně našich mladších členkyň. Dosud však jen malý počet tyto úterní kroužky navštěvuje, myslím ale, že nyní, kdy budou večery chladnější dostaví se nás větší počet. Jen přijďte sestry!

Sestra Šimůnková z New Yorku zasílá svolání k vůli účasti se všesokolského sletu v Praze v r. 1907. Bylo by vskutku překrásným, kdybychom toto účasti společně podniknuly, a jako jeden celek amerických sokolek vystoupily, však právě ty výlohy s tímto podnikem spojené nedovolují nám čtyry vyslati. Náš sbor by sotva mohl krýti výlohy spojené s cestou tam a sem, a ač je mezi námi dosti nadšených sester, které touží poznati tu naši drahou českou zem, přec mnohým poměry nedovolují. Ostatně v našem sboru stranu tohoto, nebylo dosud vážně pojednáno a tu tedy uvidíme ještě. Srdečné "Na zdar!" všem sokolkám.

Amalie Janischova.

New York 29. srpna.

Poněvač naše dopisovatelka sestra Kuchařova se vši rozhodností prohlásila, že nevděčný úřad dopisovatelky zastávat nebude, byla zvolena J. Voříšková, která tímto jak br. pořadatele tak i čtenáře (ty zvláště) prosí o shovívavost.

Po prázdninách měsíce trvajících jest u nás ve evičině zase živo, též i evičení ve zpěvu jest velmi pilně navštěvováno.

Zcela vážně zamýšlí sbor náš vyslati několik sester po případě celou četku ku Vsesokolskému sletu do Prahy v r. 1907. Ovšem, že něco takového spojeno jest s velkým vydáním, ale při dobré vůli i to se nechá obejít jak sestra M. Šimůnkova případně naznačila v svolání v srpnovém čísle "Sokola" uveřejněném. Přáli bychom si, aby i jiné sbory sokolek a odbory byly s námi stejného náhledu, tak aby vystoupení sokolek amerických bylo co možná největší a nejdůstojnější.

Na zdar!

Johanna Voříšková.

New York, 31. srpna.

Usnešení naše ku vyslání družstva a pořádání výpravy k pátému sletu Vsesokolskému do Prahy došlo velkého souhlasu, obzvláště, když jsme se dozvěděli, že slet ten spojen bude se závody Svazu těloevičných jednot evropských. Bratři slovenští snad rovněž vyšlou četku. To prvně Slovenské Sokolstvo vstoupí na závody v matičce Praze, kdy ani na Slovači dosud sokola není. Ano první Slovenský sokol přijde ze svobodné Ameriky.

Polský Sokol ze Spojených Států dle doslechu vyšle rovněž poselstvo. Sestry naše sokolky rovněž se chystají spolupůsobiti v této vážné práci sokolské. Vidíme, že práce přibývá, vidíme, že máme před sebou výpravu velikou, o které se nám ani nezdálo, a že nutno se náležitě připravit.

Chyby, jichž jsme se dopustili před dvaceti lety, musí nám býti učitelé jak si počínati máme a nemáme. Prohlédněmež dobře ty, jež nás na závodisti zastupovati budou, bud' teč ne snad pouze dobře vycvičený závodník, ale sokolové celí. Uvažme, že jakost zde prvním měřítkem býti musí. Kdo kroj nosí a krásně evičí, tot' není sokol ještě jen proto.

Uvažme, že posíláme zástupce své do země nesvobodné, kdež skoro i myšlenka se stihá.

Sletový výbor Těl. Jed. Sokol v New Yorku, žádá všechny bratrské jednoty o laskavou součinnost a v každém větším hnízdě sokolském najde se snad bratr, jenž by i částečně rád nápomocen byl. Pořad cesty i ceny budou dle možnosti nejdříve uveřejněny.

Děkujeme všem listům českým, jež si oznámení našeho povšimly a žádáme všechny časopisy, aby na uskutečnění důstojné výpravy sokolské přes Paříž, Švýcarsko, Kostnici, Tyroly, Vídeň do Slovanské Prahy dle možnosti pracovaly. Na zdar!

Ferda Suchánek.

Newark, N. J., 31. srpna.

Když se tak podíváme na minulost naši, boje, které jsme trpělivě snesli do doby této, jsme odhodláni snášet je i dál, přímo hledíce v oči nepřítelům našim, neboť tak jest to kázní naší, kázní sokolskou. Ano, kázeň sokolská, dobrovolná, která dosáhla největšího stupně vrcholu svobody, svobodomyšlnosti, bez boje a krveprolití, učí nás v spojenosti žít životem mírným, čistým, a v spojení jednoho celku mohutných svalů, utužených páží, jež vedou k nejvyššímu stupni zdraví těla a v zdravém těle pak i zdravá je mysl, tu udržet můžeme ovšem ale jen kázní sokolskou, to jest rázností a přísností. Kde není kázně, přísnosti, tam není pokoje a jednoty. Avšak, milí bratři, jen

ze zkušenosti se učíme, ba přesvědčenost máme, hle ten jistý bod ráznosti, když se podíváme, jak bylo před několika jen lety v Čechách a ta poněmčilost. Tehdy byla založena organizace, ačkoliv ztěžka to šlo, a přišlo kolikrát i k nepokojům, ale přece založena byla největší jednotou sokolská, která, když se podíváme blíže, stojí dnes v nejmohutnějším rozkvětu svého poslání, velká Obee Sokolská. Táž založena byla v nejhorším a nebezpečném čase českých bratří našich, kdy málo jen měli svobod a ayní stojí Sokolstvo české v první řadě kterékoliv organizace těloevičné, práce soustavné. Pod jedním praporem přes 56.000 spojených paží junáckých, které drží a pojí co den více jen kázeň sokolská, to jest jednotný postup, rázné a přísné zakročení v každém podniku. Třeba kdys i došlo ke krveprolití pro svobodu národa proti jisté zkáze, dnes jest jináče, tu ten Sokol dnes dovede udržeti volnost svou a sílu lidu svého vzděláním a pokrokem jako zbraně nejlepší! Co tu čeká jej pak úkolů i na Slovači. Podívejme se na pronásledování tam bratří našich Slováků v Uhrách, že vskutku, když si člověk tak rozmyslí a vzpomene na kruté činy páchané vládou uherskou na bratře našich Slované, kde není dne v ruku, aby nebyli přední vůdové slovenští bud' do žaláře uvrženi, bud' krajinským soudem trestáni, jak smutno mu. Tam novináře slovenské utracují, majetky pokud ještě jsou, jim běrou, a poslanci i trpí, a tak stojí národ před jistým osudem své zkázy. Srdce člověka zabolí a mře vztekem, když slyší zvěst, že jeho vlastní brat je mučený žalářem, aneb vzali mu majetek, že dnes musí opustit drahou vlast a utíká v cizinu, aby našel útulku jako vyhnanec, jen pro zlovůli nepřátel země, kterou miluje! Tak v době přítomné má národ slovenský, však pomoci tu může jen věc sokolská, ta její síla, jakž jsem již vzpomnul. Jen Sokol, který připraví se práci, aby byl založen v Uhrách, prospěje lidu a jistě ochrání národ před jistou zkázou, uvědoměním a vytrvalostí, utužením lidu svého.

Chápete as. Tak hled', Sokole newarský, stál's taky před jistou záhubou a zlobou vlastních krajanů, vlastních bratří, již záhuby své si přáli, ale protože špatně počítali, neboť kázně nemají, nemají prvního rozhodnutí, nemají základů, nemají mysle pravé, nemají ráznosti, ba přísnosti, nemají spojení vlastního, a tak ten boj proti nám jen selhal. Jen proto vítězství dnes je naše, a zakoupené pozemky, které dosti stály, budou zapláceny a Sokolna se postaví a to v nejkratší době. Na ní bude vláti prapor Sokola vítěze. Proto ale nechci ublížiti nikomu, a jen tak píšu, aby i nesnáze naše jste znali i s tou trochou pravdy, jež sice mnohdy bolí, však proto pravdou přeci zůstává. Přejdu nejskvělejšího zdaru stavebnímu výboru našemu a doufám v nejkratší době podati zprávu, že Sokolovna již se staví, a my že pod vlastním jsme krovem!

Na zdar!

Stephan Leghart.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC SRPEN 1906. Příjem.

4. TJS. Jonáš, Wilson, Kans., za II. 1906.....	\$24.90
4. " na Památníky.....	30
4. TPJ. Budivoj, Detroit, Mich., za II. 1906.....	25.70
4. TJS. East St. Louis, Ill., za II. 1906.....	12.70
4. TJS. Chicago, Chicago, Ill., nemám zpráv.....	77.00
9. TJS. Svornost, N. Y., za II. 1906.....	17.20
9. T. S. D. a Paní v L. I., N. Y., za II. 1906.....	2.40
9. TJS. Schuyler, Neb., za II. 1906.....	19.60
9. " za Památník pro br. Daříčka.....	1.00
9. TJS. Podlipný, Detroit, Mich., za I. a na II. 1906, II. zprávu nemáme.....	35.00
9. TJS. Cleveland, Cleveland, O., za II. 1906.....	40.60
9. " dar pro TJS. San Francisco, Cal... ..	5.00

9. Předplatné na S. A. od M. Dědek, Binghampton, N. Y.	75
11. Sokol Čech, Cleveland, O., za II. 1906.....	89.20
15. Za ohlášku v Sok. Amer.	6.00
15. TJS. Newark, N. J., za II. 1906.....	15.40
15. Za těl. knihy	50
16. TJS. Plattsmouth, Neb., za II. 1906.....	6.85
16. TJS. Žižka, Bruno, Neb., za II. 1906.....	10.50
16. TJS. St. Louis, Mo., za I. a na II. 1906.....	90.20
18. Za ohlášku v Sok. Am.	6.00
25. Sokol Říp, Alleghany, Pa., za II. 1906.....	23.60
25. Č. S. Sokol v Bayonne, N. J., na II. 1906.....	3.80
25. Za předpl. a stará čísla S. Am.....	2.00
30. Za těl. knihy, V. Čermák, Chicago.....	1.31
30. Za těl. knihy, M. Dědek, Binghampton, N. Y.....	63

\$ 518.14

Hotovost z min. čtvrtletí..... 5,053.39

Úhrnem \$5,571.53

Vydání.

9. Za 8 rytin pro S. A., Knoxville Engraving Co...\$	26.33
9. Za 4821 výt. S. A. s výpr. a pošt. pro červenec. 201.03	
9. Příspěvek na vydrž. učitele kursů Výb. Žup. Vých. 25.00	
11. Za 2 knihy Congress Books od Truth Seeker....	1.00
15. Procenta z ohlášky v S. A. jednat. V. Hamploví..	2.00
18. Vrch. poř. S. A. za srpen, Dr. J. Rudiš-Jičínský..	30.00
18. Výp. poř. S. A. za srpen, Ant. Haller.....	10.00
18. Výp. poř. S. A. za srpen, Jos. Čermák.....	10.00
25. Za expres knih a tiskopisů do San Franciscu, Cal.	7.15

Úhrnem \$312.51

Příjem \$5,571.53

Vydání 312.52

Hotovost	\$5,259.02
Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.....	\$829.52
Fond pro příští běh cvičitelský.....	42.85
Na darech od Jednot pro TJS. San Francisco	69.00
Základní fond Nár. Jed. Sok.....	300.00

Na Germania Savings banku.....	\$1,700.00
Na Dry Dock Savings Banku.....	1,700.00
Hotovost v pokladně N. J. S. (na banku).....	1,859.02
	\$5,259.02

Bratrským Jednotám k povšimnutí.

Již mnohokrát oznámil jsem v Sok. Amer., že odhlasování ve sborech ohledně Svazu Čes. Amer. Sokolstva má ihned zasláno býti Výk. Výb., ale do dnes zaslaly pouze čtyry jednoty rozhodnutí své. — Následkem toho, že již dávno veškeré sborem odhlasování mělo býti zasláno Výk. Výboru, vyzýváme sbory, které nezaslou do 25. září t. r. odhlasované sborem rozhodnutí svazové, věc prohlásíme za ukončenou a výsledek oznámíme na patřičném místě (totiž výboru v Chicagu).

Dále žádám následující sbory, aby zaslaly do konce t. m. první čtvrtletní zprávy za r. 1906; neučiní-li tak, budou dle stanov suspendovány: T. S. D. a Paní v New Yorku, T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O. T. J. S. Milligan, Neb., T. J. S. Wilber, Neb., dále Sokol Chicago, Chicago i zprávy za r. 1905.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

ZÁPIS ŽUPY STŘEDNÍ Č. 29 ZE DNE 20. SRPNA 1906.

Star. V. Šedivce zahájil schůzi. — Nepřít. Otto Srnka, St. L. Omluvy v min. schůzi nepř. přijaty. Minulý zápis čten a dle znění přijat. Jelikož nevlastní svého jmění ústř. výb. Ž. Stř., usneseno, aby jedn. na čtený a přij. obězník Sok. Vídeň ve smyslu tom odpověděl: týče se upisování podílů na Čes. Dům ve Vídni. Sborům Župy naší vřele odporučíme. Účet St. L. Listů za 150 pošt. l. a tisk \$2.50, vyplacen. — Dopis br. Černého J. z N. Y. čten a přijat; jednatel zodpoví. Jedná se v něm o vzájemnou dohodu a práci při výpravě boreů Ž. Stř. a N. Y. Sok. ku příštímu sletu do Prahy. Jednatel oznámí výboru společ. pro vyslání družstva do Čech v Chicagu aby uveřejňoval opisy zápisů o schůzích svých v "Sok. Am." — Povoleno \$8.40 na 14 výtisků "Cvič. Listů" pro sbory naše, roč. II. — Za I. půlletí 1906 zaslaly popl.:

Plzenský Sokol \$22.85; Sok. Chicago \$11.55; Sok. St. Louis \$9.00; T. J. T. C. R. Sokol \$8.50; Sok. Praha \$7.15; Sok. Čechie \$3.85; S. Mt. Pl. \$1.85; Č. Am. Sok. \$1.60.

Příjem \$66.35.

Vydej \$10.90

Na zdar!

Franta Široký, jed.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ N. J. S.

Všem bratrům náčelníkům v Župe Střední sloužíš ku vědomí, by hleděli zaslati náčelnické zprávy za I. a II. čtvrtletí t. r. co možno nejdříve, aby i já mohl svým povinnostem dostát.

Prázdnostisky těch samých zašlu na požádání.

Na zdar!

Vác. K. Triska, Župní náč.

ZÁPIS ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ ZE DNE 5. SRPNA.

Schůzi zahájil starosta Jos. Štíbr za přítomnosti všech členů. Jos. Štíbr oznamuje, že obdržel tisknuté plakáty, a též že je po sborech vzdálených rozeslal. Tajemník má dopsat na všechny sbory, aby oznámily, mnoho-li sokolů přijede a kdy, dále požádat má místní sokolky zda-li by nám v práci byly nápomoecny (pokud se týče kuchyně) pak přistoupeno a pokračováno v práci pro Sokolský Slet. Před skončením schůze, usnesl se sbor oznámit všem sborům zda-li souhlasí a nápomoecny by byly, aby Sokolstvo Župy Sev. Vých. zastoupeno bylo na příštím sletu Vsesokolském v Praze v Čechách roku 1907.

Účet za rozeslání plakátů 28c, vyplacen. Příští schůze má svolána býti na 19. srpna.

Na zdar!

Fr. Cais, taj.

Zápis ze dne 22. července.

Schůzi zahájil starosta Jos. Štíbr, za nepřítomnosti členů A. Pánka, E. Šlapáka, Fr. Vejnera a Jana Chábka — omluvení.

Výbor, jenž měl hudbu na starosti podává zprávu, že hudebníci jak na West-side tak i Broadway žádají \$65.00 s průvodem z East-side; zprávy nebylo žádné, tedy usnešeno, aby hudbu obdržel Vác. Charvát. Sokol J. Štíbr má dáti velké plakáty s programem tisknouti a pak zaslati je na všechny sbory Župy. Příští schůze má svolána býti na 5. srpna t. r.

Fr. Cais, taj.

ZPRÁVA DOZORCE VÝCHODNÍ ŽUPY.

New York, 27. srpna.

Ve čtvrtek dne 16. srpna navštívil jsem Těl. Jednotu v Bayoně, N. J. Toho večera cvičilo jedenáct cvičenců následovně: Od osmi hodin do půl deváté volné cvičení na hrazdě. Na to nastoupeno v řad a následovalo krátké pořadové

evičení. Dále evičení s tyčemi, které trvalo až do desíti hodin.

Na to evičení na hrazdě (evičily se výmyky a toče) a skok daleký ve dvou družstvech as 15 minut. Bratři toho večera neevičili dle rozvrhu, jelikož se připravují na veřejné evičení, které co nejdříve odbývají hodlají. Jak jsem pozoroval evičení bratrů, kteří tak krátký čas eviči jest jen dobré a musím skutečně doznati, že práce župního evičitele br. Štefka zasluhuje jen uznání jakož i bratři bayonští již mu věnovali naprostou pozornost. Ačkoliv ono evičení s tyčemi prováděli toho večera teprve po druhé, bylo evičeno až na některé malé chyby dosti ladně.

Na nářadí se také dobře tuží. Br. náčelník měl by ale počítati s evičením dříve a v určitou dobu, aby ti mladší bratři mohli dříve domů a trochu více přísnosti by také neškodilo..

Jednota bayonská jest ve Východní Župě nejmladší a mohla by býti mnohým jednotám věru jen za příklad. Panujet' tu mezi bratry ta nejlepší svornost a kde je ta, s vytrvalostí budoucnost jest zajištěna. — Proto "Tužte se" a volám vaši další činnosti srdečně

Na zdar! Vine. Vaněk, žup. dozorce.

RESOLUCE

přijata Plzenským Sokolem ve schůzi dne 23. srpna.

V uvážení, že poslední dobou nesvědomitým řízením opět jedna banka v Chicagu učinila úpadek, tentokrát na severozápadní straně města, ve kteréž většina vkladatelů byl chudý, pracovní lid, kterýž tímto úpadkem přišel o své těžce nastřídané úspory;

v uvážení, že podobných úpadků přichází se ve Spojených Státech několik do roka,

usneseno, pracovati pro zařízení poštovních spořitel, zaručených státem, aby se v budoucnosti předešlo podobnému okrádání chudého, pracujícího lidu, čímž by se vzbudila i větší příchylnost a důvěra lidu k této naší nové vlasti;

dále usneseno, vyzvati všechny bratrské jednoty touto cestou k společné agitaci ve prospěch zařízení poštovních spořitel, konečně

usneseno, uveřejniti tuto resoluci v časopisech a zaslati ji českému kongresníkovi panu Ant. Michálkovi.

Na zdar! Za Plzenský Sokol:

B. W. Nejedlý, G. B. Trnka, Jan Kostečka,
resoluční výbor.

Jan Šiman, starosta.

Ant. V. Kalík, taj.

PÍSEMNICTVÍ.

Dostali jsme úřední zprávu 29. sletu Severoamerického Bundu turnérů, jakž odbýval se v červnu 1905 v Indianapolis, Ind., a kde br. Jos. Čermák byl našim zástupcem. Pročetli jsme zajímavou a elegantně vypravenou knížku pozorně, obdivovali i skvostné ilustrace a tolik přiznáme, že našli jsme tu tolik co by neškodilo i nám všem věděti. Jest na příklad tu přesný pracovní plán technického odboru, nákresy vlastního závodistě, napřed vypracované práce přípravné do nejmenších podrobností, tak že borec po příchodu svém na závodistě ví kde má být a co jeho jest povinností vůbec, totéž platí i o ubytování ve stanech a p. Vzorá turnérů z Němce, hostů jsou tu vyobrazena, ano i práce jejich na nářadí vůbec, jakož i prostná s tyčemi. Pěkný musel být pohled a řady pěkně vyřízeny při velikém tom počtu evičících. Také evičení skupinová jsou ilustrována, vedle velice pěkné výzdoby města sochami sádrovými, pravými to ukázkami práce tělocvičné. Zprávy odborníků knížku uzavírají a tu zpráva kap. Koehlera, odborníka vojenského S. S. jest zvláště zajímavá a turnérům příznivá.

"K dějinám jednoho letáku" jest nepatrná na pohled knížka vydaná skupinou "Bezvládí" v New Yorku, jež prodává se za 5 centů pouze, však tu dozvěděti se můžete lecos zajímavého o postupu revolučního tajného tisku v Rakousku a v Čechách zvláště, třeba bylo tendence anarchistické. Podle našeho úsudku lépe znáti snahy druhých a pak pronášeti úsudky své, nežli odsuzovati šmahem, aniž bychom znali proč. My pak jako lidé pokrokoví chceme znáti co nejvíce.

LISTÁRNA REDAKCE.

O., Neb.: Litujeme. S listem toho druhu nevyměňujeme a bylo by rozhodně pod důstojnost naší, abychom polemisovali v tomto, aneb jiném listě vůbec. Vyčkej prosím času a dovol, abychom odložili.

Scio, Oreg.: Spor číslem tímto končí. Více uveřejniti nelze. Vak nevěříme, že náprava zjedná se slovy, jako spíše činy opravdovými. A z těch prvních bude připojení se k naší N. J. S., jakž správně podotýkáš.

Malý, Madison, Wis.: Nelze rozpoznati na vzdálenost. Jdi k lékaři. Může býti "zlatá žíla", však on po náležité prohlídce poví. Ostatně doma snad také jsou lékaři, již by byli poradili.

S. New York: O nás se nestrachuj, bratře milý. Co na tom, že hází se po nás a práci naší blátem v těch kruzích, my proto jdeme klidně dál. A již prál br. Racek o lidech toho druhu: Nafukují se jako pávi, volají svým pávím hlasem obecnost, aby se šlo podívat na jejich nohy; sami jich ovšem pro své rezčepejžené peří nevidí, ale obecnost vidí dobře a jest lidské spíše uviděti na celku nějakou ohyzdnou maličkost, než ostatek celku dobrého."

J. P., St. Paul: Shodujeme se, že skok do dálky má i praktickou důležitost, to však ještě neomlouvá "skokany", již eviči jednostranně skoky a zase skoky. My máme přece také v pořadu.

A. K., Chicago: Koupíš tam k práci pokusné. Deset miligramů Radia-bromide — 300,000 aktivity stojí \$120. Plotny Radiu vysazené lze vyvolati jako jiné plotny fotografické. Expose trvá v takém případě však déle.

Philadelphia: Věříme každému slovu, však jsou jiné cesty získat zadostučinění. Jet' přímo hrozné porušení kázně a přec prosíme pro vše na světě, nechtějž, abychom sloupce listu našeho poskvřnili. Ostatně vyšetříme důkladně.

(ZASLÁNO.)

V červencovém čísle "Sokola Amerického" číslo 7. roč 28. v redakčních úvahách na stránce 198 čteme slova přinichž každému sokolu přináležejícímu ku Těl. Jed. Sokol Bratří Osvěty, Scio, Oregon, se musí ježiti vlasy na hlavě. Víme, že tento list má přinášet četbu lepší nežli nějaké hádky, však byl na nás učiněn útok zvláště na starostu T. J. S. Bratří Osvěty a tu jest naší povinností dokázat, že ne jsme tak špatnými jak nás obě. Vojta Chládek z Oregonu vyřčil v dopisu psaném pořadateli tohoto listu. Obě. Chládek stavěl našemu sboru do cesty všecky možné překážky od založení jeho až do nynější doby.

Týž to byl, jenž poštlal na nás celý zdejší Řád Z. Č. B. J. bez nejmenší příčiny a tu myslel si snad, že na nás upozorní i Národní J. Sok. což pak chtěl použít zde jako důkaz, že se již i N. J. S. za nás stydětí má příčinu. Domníval se, že bude poslední rána jednotě, neboť jeho plány se mu vždy až dosud dobře dařily. Vždyť V. Chládek a Anton Faltus jejich prací dokázali tolik, že za tři roky co tato jednota existuje ze 22 členů je nás pouze 13 a to jsou dva ještě nejistí. Kdo prodělal v začátcích podobný boj, ten pozná nej-

lépe co jsme museli vystát, co nástrah jsme museli vydržet, co trpkosti snést. Náš úmysl byl hned při zakládání tohoto sboru sokolského se připojit k N. J. S., avšak za takového okolností musí každý rozumný člověk uznat, že to nebylo možné, nevěděli jsme jak dlouho tento spolek se udrží, ano časem se i zdálo že obě. Chládek a jeho spojenci zvítězí zcela. Nyní však se nám počíná trochu dařiti, nabýváme sympatie lidu zdejšího, ano též i bratří zdejšího Řádu Z. Č. B. J.

Obě. Chládek píše mezi jiným: "Máme také spolek, jenž používá krásného jména Sokol, ale žel dělá mu jen hanbu a nečest. Sbor trvá asi tři leta, za celý ten čas pořádali několik šindiků, při nichž se málo kdy bez pádnějších projevů obešli."

Na to odpovídám přímo, že je nepravda, všechny zábavy, které jsme zde pořádali skončily beze všech pádnějších projevů až na jednu v níž se Chládkovi spiklenci chtěli pohladit se zdejšími Američany, a nám to nyní chtí připisovat za naši ostudu. Dále píše obě. Chl.: "Korunu však posadili všemu na hlavu, když zde před volbou do své síně vzali "volební pivo". Víte asi co znamená!"

Nuž tu jsme dovořili vypít jeden soudek piva v naší síni a sice jen proto, že pivo bylo darováno pivovarem, aby se lidé sešli a uradili se před volbou jak volit proti prohibici, a tak zvanému zákonu "Local-option". Jelikož jest zásadou zdejších krajanů volit proti prohibici, at' si již pijí pivo ne, nevidím v tom tak velkou ostudu jak ji obě. Chl. označuje.

Další obsah Chládkova dopisu prohlašují za pouhou nepravdu a se mnou všichni podepsaní. Mohl bych napsat více, avšak nechci zabírat tak drahocenného místa v listě jako je Váš.

Přiložené naleznete jedno číslo "The Santiam News" na Vaše vlastní přesvědčení, a tu jen pochvalně se o nás o sboru našem píše.

Josef Šimánek, starosta.

(K tomu na dosvědčení připojeno jest 34 podpisů jiných členů i nečlenů sboru.) Scio, Oregon, dne 28. července 1906.)*

* Dali jsme příležitost k obhajobě sboru a tím záležitost musíme skončiti, ponechávajíc úsudek svému čtenářstvu. Pozn. pořadatele.

KARAKTER.

Sepsal Josef. Durdík. — Pokračování.

Konati svou povinnost — dostačí též nám za všechna hesla. Máme-li se udržeti, potřeba nám charakterův. Je-li národ v tísní, tím více musí jich plodit — nebo zahyne. Avšak čekati, až budou příznivé poměry, že pak se počneme tužiti, bylo by jednání obrácené. V poměrech zlých musíme ukázkati, že v nás jest ušlechtilé jádro. "Jako lidé, i celí národové zkouškami se tuží a tříbí. Nejslavnější listy z minulosti národa jsou ty, které vypravují o útrapách, jimiž charakter jeho se vyvinul a osvědčil." Když zefyr přízně jinam táhne, odletí s ním pleva; až zefyr se obrátí, přiletí pleva zpět.

My musíme chtít, býti charaktery; chtít, býti řádným členem velké rodiny evropské, a z malých i velkých překážek, které nás dočasně skličují, nic sobě nedělat. Národ nemusí býti četný a jest přece etihodný; veliké věci od národův malých pochodí: Israel, Atheny byly malé, a jak velikými staly se ve svých činech! A onen nyní největší národ na světě, kmen anglický, byl jednou také málo hojným. Malých národův jest více než velikých a ke všemu jsou povoláni. Proto nás malý počet nelekej, a co nám schází do počtu, uhradíme osobní snahou. Daleko jest mne uváděti zde pouze lichotných slov, které uspávají, ba kladu spíše důraz na to, že slov sice máme dost, ale že bychom jich měli konečně doháněti lepšími skutky. "Veliká část toho, co se nyní tváří jakožto láska k vlasti, záleží v pouhém

pokrytectví a v úzkoprsosti, kteráž vlastně jest jen národnostní předsudek, marnivost a krátkozraká zášť. Tato láska k vlasti neosvědčuje se různými skutky, nýbrž vychloubáním, křiklounstvem, posuňky a bídým voláním o pomoc, vystřikováním praporů a trikolor, zpíváním písniček a opětováním starých stesků a žalob..." Zde se často páchá ona osudná záměna známky a věci, o níž svrchu byla řeč. Povznesení, zvelebení a očištění zhmožděného národa budiž cílem, — ale není naprosto jiné cesty k tomu než prostředkem skutkův. Vroucí cit a nadšená slova naleznětež ve skutečích svého dokladu. A má-li se vlast oslavit, poňiž každý sámým sebou, totiž činiti sebe takovým, jakými by si přál všechny krajany. Jak medle mohu vlasti lépe prospěti, než když ze sebe učiním řádného člověka, jenž vyhovuje svým povinnostem a jest charakterem?

Ozdobí-li růže sebe;

Zdobí pak i celý sad.

Vlasti se při tom nestane újma; neboť řádný muž ujme se toho, kdo trpí, tím spíše matky svojí, a být vlastencem náleží také v obor jeho povinnosti. Někdy jedna povinnost zvláště se vyzývá, — tou jest u nás nyní povinnost k vlasti. Pamatujme, že v každém z nás má vlast' svého bojovníka; šetíme sil ku pravým místům, nestřílejme na slepo pro pouhý domnělý protivníkům postrach; každý z nás má velkou ideu za popud k úsilné snaze, něco provésti, co by bylo řeči hodno; nechť jsou překážky jakékoli, přemáháním jich se i charakter můj otuží. Říká-li se o nás, že cit národní jest neobyčejnými skutky, vydatnou činností, sebezapřením, věcným veskrz jednáním a bezúhonou správou vlastního života, — obětavosti pak ještě vždy zbude místa dost. Nechť muž, žena, dívka, — všichni mají na svém místě své jasné povinnosti. Uvádějí nám posvátný text: "Říká-li kdo, že boha miluje, a nemiluje bližního svého, nepravdu mluví." Ze všeobecnosti výroku toho učiníme pravidlo pro svůj zvláštní případ; nechť nenajde víry u nás, klo tvrdí, že jest vlastenec, a povinnosti svých neplní; neku-li ten, kdo by vlastenectví uváděti chtěl za omluvu nedbalosti, za omluvu ztraceného času, planých řečí, za omluvu života, jenž bez cíle a práce probíhá. Co vykonáno jest, nechť nezkonejší ale povznítí; zapudíme domýšlivost a blud, že trávití můžeme ze slávy otcův bez vlastního namáhání. "Minulost jest veliký poklad zkušenosti, jenž při moudrém užívání stává se činitelem oprav a pokroku, při zneužití však v přeludy, sny a omyly se převrhá." Snahu vědomou a určitý cíl míti musí muž, který výše státi chce než bytost den ke dni maně žijící. Ani místa ani stravy nazbyt nemáme pro ty romantické charaktery, kteří k vůli choutkám svým prací povrhají, kteří nejsou nic, neumějí nic, nedělají nic, a přece žalují, že jich svět nepochopil. "Co Čech, to hetman," říkali jednou Poláci; časy se změnily, ale předvěst' to byla: "Co Čech, to voják," říkejme si nyní ve svém opuštění sami, a nikdo aby se neklamal stran pravého smyslu, přeložme to v modernější zvuk: "Co Čech, to dělník." Ještě mnohá reforma nám zbývá, mnoho zlovyků, nešvar musíme zapuditi, mnohé dobré věci navykat. Ještě více zjinačiti se musí česká mysl; musí se zhustit a prohloubat, rozhorlenost spojití s klidem, nadšení s vytrvalostí. Z růžového rozmaru jsme pustili už dost, musíme pustiti ještě více. Budme vážnější, opravdovější, důstojnější! Vždyť naše věc jest svatá, jasná, jednoduchá; čistý její ráz nemá zapotřebí, aby se vtíral v pozornost křiklavými barvami. My neheeme nikomu nic bráti, nestrojíme žádný výboj ani převrat, chceme pracovat až do krve, a voláme jen, aby aspoň křiklavé křivdy odstraněny byly, — a kalíme-li kde komu vodu, tož objasnil už starý Aesop, kterak se to může dít. Že na pouhé přání boháče, jenž má mnoho tisíc ovce, neheeme mu vydati jedinou svou, jest zločinem našim. K němu musí ještě více zločinů přibájeno býti, aby byl pokřik válečný jaksi taksi ospravedlněn. Více

důstojnosti sluší však nám, jakožto neprávě obviněným, než těm, kteří obviňují nás.

Více důstojnosti! Vtip jest krásná věc, ale pravda jest více! Nedejme se másti blátem okamžiku, jež házejí na nás humánní souříšníci, — když doba pŕltřetih století nad námi vykonává nepřetržité bezpráví! Mějme při potyčkách dne svou bolest na paměti — a uěme ji hrdou býti!

Neb žal jest hrd,

A utužuje svého vlastníka.

Naše slova bývají někdy tak nehodna nás, jako bychom neměli pravých bolestí. Snášejme nespravedlivost a křivdu, snášejme potupu a nadávky nám činěné jako člověk vzdělaný a ušlechtilý; ten se s pachatelem nehádá, ani hlasitě nelaje, nýbrž kdy mu slovo spravedlivého stěžování odňato neb oslyšeno jest, raději mlčí — ale rozhorlenost svou učiní zdrojem pevnoty, statečnosti a skutků!

S mnoha míst musíme zapudít oplzlost a lehkovážnost, kteráž odvahu nevědomosti odvažuje se na věci vážné a je zlehčuje. Uvedu na důkaz jen jednu věc, zdánlivě nepatrnou. V listech mimo jiné podávají se zprávy o veřejných jednáních při soudě. Běží zde o zločin, někdy o zločin, který rozvírá celou propast v člověku i společenství, a dává nám nahlédnouti v černé kraje lidského srdce; věci tak hrozné, přece se svou hrůzou tak významné, poučné pro lidumila, lékaře, právníka i filosofa, — a hle, jak se to odbývá! Urážlivým vtipkováním se dělá úvod, výsměch a tupení stídá s povrchní ironií, oplzlost na místech, která jsou příliš svatá. — Frivolnost jest jako rez na duševní osnovu povahy, jest opak opravdovosti; frivolní člověk, jenž jest s to, aby si ze záležitosti vážných dělal smích a tonem sprostým o nich mluvil, nemá v sobě mravního opěradla a nepřivede to nikdy ku charakteru, poněvač všechno si omluví a vymluví.

Dále zapud' me trochu té malichernosti ve smýšlení svém. To se týká zvláště tak zvaných odznaků. Vím dobře, co znamená znamení a heslo, co signum a symbol jest, jakou váhu má, a že nesmíme utonouti v pouhé abstrakci. Ale přílišnou váhu nesmíme přikládati zevnějším známkám na úkor věci. Kokarda, trikolora, stužka, prapor, čamara měly svůj čas, byly potřebny nanejvýše jakožto známky probuzeného vědomí — měly svou dobu — byla to jedna fáse národního boje a vývoje. Nyní, po roku 1870 zvláště, jest čas jiný, zcela jiný, důtklivější a vážnější, — věci nám pošluly svou přísnou pravdu blíž. Když ještě nyní lidé dospělí jsou s to, aby deklamovali proti cylindru, jakožto klobouku německému (!), nemůže se vážný muž ubrániti smíchu. Cylinder jako frak jest vynález francouzský a rozšířil se po celém světě; když prezident republiky americké a nyní i francouzské nebo ve Španii slavný řečník republikánský Castelar objeví se v slavnostním obleku, mají cylindr a frak, — i Rusové a Poláci nosí cylindr a frak: nenavádím k cylindru, ale hájím svobody. Přejme jí sobě a nehleďme při muži k tomu, co nosí na hlavě! —

Tedy máme své smýšlení zakrývat? stydět se za ně a báti se projevit: My jsme Čechové? — O nikoli, jen o ten způsob: kterak? se jedná. Aby se to nestávalo malicherný výpony, které nanejvýš k smíchu popouzejí! O, jen projevíme své smýšlení, máme k tomu místa a příležitosti dost, právě v této zemi. Nejdřív svornosti! — Zanech každý svých soukromých vrtochů, své tvrdošijnosti a závesti, svého klepařství: tyto vlastnosti to z většího dílu jsou, kterými "strany" v menších městech našich ba i velikých vznik svůj berou. Trochu sebezapření k vůli celku! Je-li mně ten celek na srdci, přeji každému všechen prospěch, z něhož může vlasti vzejít užitek.

Jsmé všichni jedna strana, — a věru nevím, měl-li kdo větších a důraznějších příčin, nedělati stran zbůhdarma. Proti nám stojí tolik sil, které všechny na své vzájemné nepřátelství zapomenou, jakmile zazní heslo "proti Čechům".

Všechno se hledí navzájem předčítí v nepřátelství proti nám, — a my bychom chtěli se různiti pro malicherné věci, které bud' už rozhodnuty jsou, nebo kterých my nerozhodneme? Měj si každý své soukromé přesvědčeníčko, ale nechtěj nadýmati je k veřejné patrnosti! Národ v tísní jest etihodný, kdy dovede udržeti svornost v lůně svém; hnusné a žalostné však divadlo poskytuje národ v neštěstí ještě domácím rozbrojem se hubící.

Za druhé projevujeme své smýšlení skutečným přispěním na národa roli dědičné! Necht' jsem kdekoli a čímkoli, bez oněch zevnějších ozdob mohu více působiti tisícovým způsobem — jak už o tom svrchu řeč byla. Knihu koupit, noviny odbírat považuje mnohý za věc nepatrnou: a přece čím můžeme vlasti, osvětě lepší službu prokázat? Nikdo se nevymlouvej, že jest příliš nepatrný; nikdo není nullou a má místo, kde může skutkem vlasti prospěti. Lépe malým skutkem než planým povídáním. I smýšlení své mohu důraznějším způsobem projevit. Kdyby mladí synové našich šlechtických rodin, nositelé staročeských jmen, najednou odhodili cylindr a počali nositi čamaru, jak krásné by to bylo podívání pro mnohého vlastence, kterak by tu projevíli své "historické" smýšlení! Pro mne bylo by krásnějším podíváním a důraznějším projevením historického smýšlení, kdyby se tíž pánové tak v krátké době naučili česky! Anebo ti, kteří prý už umějí, aby tuto svou vědomost tak úzkostlivě nezakrývali na veřejnosti! Co bychom si raději přáli, čím by měly naše vznešené dámy ukázati, že jsou dcery této země: kdyby zapudily modu francouzskou a přidržely se nějaké jiné mody, ku příkladu snad jakés nápadně červené šněrovačky, — anebo spíše aby všímaly si poněkud literatury české? Podobné otázky lze klásti jiným kruhům, a odpovědi by také nebyly pochybné. Vůbec více k věci, k věci! V době, kdy věda a literatura tak rostou, kdy zápas na poli světovém začíná až k nám — vždyť jsme ve střední Evropě — může se ještě státi ten znamenitý příběh, že mládež "nejvýše" vzdělaná hádá se v několika veřejných valných schůzích o čepici! A pak při sporech "o čepici" vítězí přece nevkus, nepraktičnost a dětinské vzdorování modě světové!

Po malichernosti následuje neomalenost. Také obyčejně v první náraze vítězí, — ale surovost, hrubost, sprostota nikdy není znakem vyšší přirozenosti. Ovšem život se svými návaly nezůstává člověka beze stop. Slícná, hladká tvář zhrubne a osmahne, když mladík vykoná krušnou cestu kolem světa; jak byl milý a smavý, otevřený, jasný a přítulný, — teď se zavírá v sebe, vraští čelo, obličej tuhne a dostává příkrý výraz. Co však ztrácí na zevnější lůbnosti, to získá jiným způsobem: nabude větší volnosti, rozhodnosti a síly zdokonali se co charakter; — není hned přítelem, jest méně společenským, méně zábavným, ale přece nikdy neomalenem, jenž hrubými slovesy rozkládá a věty pronáší, které mají býti vtipy. Lidem takovým se v našich společnostech mnoho sluchu a místa popřávalo, poněvač jsme je měli za rázné. Ano, slovo ráznost stalo se u nás velmi oblíbeným. Avšak jak jsme je vykládali? Často, velmi často měli jsme za rázného toho, kdo dovedl býti hrubým, uhodit na stůl, tlampati a bramarbasovat — ano bramarbas byl by ten pravý název takého rázného člověka. Tak se stala ráznost pouze pravým opakem jemnosti, a člověk méně "rázný" byl v nebezpečí, že jen výsměchu a potupě se vydával. Proto se stalo slovo rázný konečně podezřelým a lidé jemnějších nervů i mravů se vystříhali "rázníků". A přece jak krásné jest to slovo, jak plno významu! Ráz jest český zvuk pro cizí charakter, — tedy rázný člověk znamená tolik co člověk mající charakter. I patrně z toho, že slovo rázný může nadále zůstatí slovem oblíbeným, jen kdybychom mu pravý smysl podkládali, a kdybychom měli mnoho lidí rázných, totiž charakterů.

(Pokračování.)

VYZVÁNÍ.

Oznamujeme všem Jednotám, že Výkonný Výbor Nár. Jednoty Sokolské zakoupí za mírných podmínek tělocvičné nářadí, jako jsou: bradla, hrazda a kůň. Pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, nechť ihned oznámí to jednateli V. V. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; K. E. Hrbek, nám., 418—420 E. 55. St.; N. Y., Jan Černý, jednatel, 437 E. 71. St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl. F. Lier, pokladník, 410 E. 71. St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a Jan Pavlík; výbor účetní: St. Kostka, Anna Veselá a V. Zvoník. Náčelník A. Haller, 845 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.; podnáčelník Aug. Tesar, St. Louis, Mo. a Fr. Filip, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: Starosta Anton Mysliveček; náměstek Fr. Beníšek; pokladník Jos. Laně; jednatel Vinc. Vaněk, 420—424 E. 71. St., New York City; náčelník Jos. Gregor, 437 E. 73. St., New York; podnáčelníci: I. Jos. Gregor, II. Fr. Beníšek; finanční výbor: Jos. Gregor, Fr. Lier ml. Schůze obdává se každé 3. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St., New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 2002 Ellsworth St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jan Batka, 132 F. Ave.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270—272 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59 — 2nd Ave. Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeiffera, roh 15. Ave. a 9. ul.; taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 3389—3rd Av.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420—424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; tajemník Alois Nelbert, 1960 N. Darien St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Vác. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., tajemník Josef Krupka, 36 Deane St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. neděli v Národní síni Č. S. P. S. taj. Frant. Novotný, 717 Penington av.

T. J. S. Komenský, Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalíčka.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Vojtěška A. Jareš, 2004 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Voříšková, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. M. Soukup, 1. Skillman Ave.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze každou druhou středu. Taj. Anna Peřina, 469 Belmont Ave.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cals, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, 104 Tillman Avenue, Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Gust. Kašpar, V. Štíbr, Fr. Vacha, Emil Slapák Frank Vejnar. — Schůze 4. neděli odpo. ve 2 hod. u "Sokola Cech".

Sokol Cleveland, 1. sobotu v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jedn. Emil Slapák, 2117 Capitol Street. S. E.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně, č. 6 Wendal Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Vojt. Rozhoň, 118 Sackett St.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 430 Hurlbut Ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Gustav Vimr, 507 — 30th St.; účetník Vác. Becker, 114 Lawton St.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4 neděli v měsíci, v síni Al. Štoiby, 422 Charles St., taj. Václav Mužík, 502 Everett St.

T. J. S. Rip, Allegheny, Pa., tajem. Louis. Sedlák, 3271 East St., Allegheny, Pa.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Vác. Šedivec; náč. V. K. Tříska, 2039 A Russell Ave. Podnáčelníci: Jan Jíroušek, Chicago, F. Engelthaler, Cedar Rapids. Ustavovatel Aug. Tesar, 2334 So. 13. St.; jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník P. Pitha; Jos. Janda, Mat. Ryska, Vimr Mich., Srnka Otto. — Schůze v "Sokole", 9. a Allen Ave., každé třetí pondělí.

Plzenský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, tajem. A. Kalík, 934 So. Ashland av. účetník Wm. Bláha, 827 So. Ashland Ave.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Vác. Topinka, 1100 So. Kedzie ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32—34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300—1362 41st Ave.; tajemník Jaroslav Mottl, 1528 So. 40. Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill. — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojta Verel, 4746 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hálek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze každé 1. a 3. úterý v Čes. Amer. Síni. Taj. Jos. Pokorný, 682—14th St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av., taj. V. K. Tříska, 2039 Russell Ave.

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo., schůze 1. středu v Sokole, Minnesota Av. a Neosho St. Tajemník Rud. Holman, 4659 Nebraska Ave.

Tyř C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. Fr. Grubhoffer, 727 F. Ave., West.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Kar. Jaeger, 1704 Geyer Ave.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. Petr Plamínek, 219 Exchange ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mík, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Jos. Stěrba, 2014 Q St., So. Omaha; podnáčelníci: Fr. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáček a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer, v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Able Neb.; 1. neděli, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. F. Macek, R.F.D. 2., Wilson, Kans.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. neděli ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. neděli v Central Hall bratří Jichů; tajemník Karel Smrha.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1402 So. 13. St., Hotel Prague.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svehoda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. neděli; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. JIM z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. neděli v měsíci. Taj. Jirina Matouš.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 2. neděli v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; tajemnice Anna Redla, 1732 So. 13. St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva. taj. Jindř. Studníčka.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 122 Stockton St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.